
Sprawozdanie dyrektora szkoły z nadzoru pedagogicznego za rok szkolny 2019/2020 w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Strzelinie

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r., poz. 1148 z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r., poz. 60 z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2019 r. poz. 1481 z późn. zm.)
4. Rozporządzenie MEN z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1658 z późn. zm.).
5. Rozporządzenie MEN z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (Dz. U. z 2017 r. poz. 1611 z późn. zm.).
6. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2019/20 - pismo MEN z dnia 3 lipca 2019 r. – źródło: <https://www.gov.pl/web/edukacja/podstawowe-kierunki-realizacji-polityki-oswiatowej-panstwa-w-roku-szkolnym-20192020>
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2015 r., poz. 1249 z późn. zm.).
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz. U. z 2020 r. poz. 493 z późn. zm.).
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 marca 2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz. U. z 2020r., poz. 410 z późn. zm.).
10. Plan nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2019/20 - opracowany przez dyrektora i przedstawiony RP w dniu 13 września 2019 r.
11. Dokumenty z nadzoru: karty monitorowania, protokoły kontroli, sprawozdania nauczycieli, raporty z badań ewaluacyjnych oraz raporty z badań edukacyjnych, protokoły kontroli KO i innych instytucji, arkusze obserwacji zajęć oraz inne potwierdzające podejmowane działania w szkole.

Opracowała: mgr Beata Kudła

Sprawozdanie przedstawiono Radzie Pedagogicznej do zapoznania się na szkolnej stronie internetowej w serwisie nauczyciela w dniu 16 czerwca 2020 r.

SPIS TREŚCI

1. Wstęp.....	4
2. Ogólne informacje o pracy szkoły w roku szk. 2019/2020.....	7
2.1. Priorytety w pracy szkoły w roku szk. 2019/20 i sposoby ich realizacji.....	7
2.2. Priorytety dyrektora w zakresie nadzoru pedagogicznego w roku szk. 2019/20.....	7
2.3. Procedury nadzoru.....	12
2.4. Zasady sprawowania nadzoru pedagogicznego w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Strzelinie.....	12
2.5. Realizacja zadań dyrektora w zakresie nadzoru pedagogicznego.....	13
2.6. Sprawozdanie z realizacji priorytetów pracy szkoły w roku szk. 2019/20.....	22
2.7. Monitorowanie.....	41
2.8. Realizacja zadań szkoły.....	44
2.9. Baza szkolna i warunki do realizacji procesu nauczania i opieki.....	47
3. Zestawienia statystyczne dotyczące organizacji nauczania w roku szk. 2019/20:	
3.1. Uczniowie szkoły.....	49
3.2. Nauczyciele.....	50
4. Wyniki i wnioski z monitorowania procesów zachodzących w szkole -.....	52
4.1. Indywidualizacja w nauczaniu.....	52
4.1.1. Działania podejmowane w szkole w celu indywidualizacji w nauczaniu.....	52
4.1.2. Dostosowywanie wymagań edukacyjnych do potrzeb i możliwości uczniów.....	57
4.1.3. Indywidualizacja w bieżącej pracy z uczniem – wyniki obserwacji lekcji.....	58
4.1.4. Indywidualizacja pracy z uczniem zdolnym.....	68
4.2. Ocena organizacji i efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej w roku szkolnym 2019/20 na podstawie wyników monitorowania, kontroli i ewaluacji.....	70
4.2.1. Informacje ogólne i statystyczne.....	70
4.2.2. Ocena organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w roku szkolnym 2019/20.....	74
4.2.3. Rodzaje zajęć prowadzonych w szkole w ramach ppp.....	77
4.2.4. Baza szkoły i wyposażenie na potrzeby prawidłowej ppp.....	84
4.2.5. Realizacja zaleceń zawartych w orzeczeniach i opiniach.....	85
4.2.6. Działania wspierające nauczycieli w zakresie pracy z uczniem ze spe, w tym organizacja WDN.....	86
4.2.7. Wyniki monitorowania i kontroli prowadzonych w ramach nadzoru pedagogicznego.....	87
4.2.8. Wnioski końcowe.....	89
4.3. Ocena realizacji doradztwa zawodowego w roku szk. 2019/20.....	92
4.3.1. Organizacja w szkole zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej.....	92
4.3.2. Wyniki i wnioski kontroli przeprowadzonych w ramach nadzoru pedagogicznego - w zakresie dokumentowania doradztwa zawodowego.....	94
4.3.3. Ocena Wewnętrzny Systemu Doradztwa Zawodowego. Realizacja założeń programowych - ocena stopnia realizacji podstawy programowej na podstawie przeprowadzonego monitoringu, wyniki i wnioski.....	96
4.3.4. Rekomendacje i zalecenia do pracy w zakresie organizacji doradztwa zawodowego w roku szkolnym 2020/21 oraz sposób realizacji wniosków.....	97
4.4. Realizacja zaplanowanych działań w zakresie kształtowania postawa obywatelskich i patriotycznych... ..	97
4.5. Działania dyrektora w ramach nadzoru pedagogicznego w czasie trwania epidemii COVID-19	98
5. Wspomaganie nauczycieli jako forma nadzoru pedagogicznego.....	104

6. Wyniki i wnioski z ewaluacji wewnętrznej wybranych obszarów pracy szkoły.....	108
7. Ocena efektywności kształcenia.	
7.1. Wyniki klasyfikacji rocznej – ujęcie statystyczne.	132
7.2. Udział uczniów w konkursach i ich osiągnięcia w roku szkolnym 2019/20.....	134
8. Zakończenie – główne zadania do pracy w roku szkolnym 2020/21.....	137

1. Wstęp

1.1. Nadzór pedagogiczny sprawowany przez Dyrektora Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Strzelinie oraz wicedyrektora, w roku szkolnym 2019/20 prowadzony był zgodnie z zasadami określonymi w nowych przepisach oświatowych obowiązujących od 1 września 2017 roku, a dokładnie:

- zapisami art. 55 ust. ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r., poz. 1148 z późn. zm.)
- rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2017 r. poz.1658 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 55 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r., poz. 1148 z późn. zm.) nadzór pedagogiczny polegał na:

- obserwowaniu, analizowaniu i ocenianiu przebiegu procesów kształcenia i wychowania oraz efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek;
- ocenianiu stanu i warunków działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek;
- udzielaniu pomocy szkołom i placówkom, a także nauczycielom w wykonywaniu ich zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych;
- inspirowaniu nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów.

W zakresie wymienionym w ust. 1 pkt. 1 i 2 rozporządzenia nadzorowi podlegało w szczególności:

- posiadanie przez nauczycieli wymaganych kwalifikacji do prowadzenia przydzielonych im zajęć;
- realizacja podstaw programowych i ramowych planów nauczania;
- przestrzeganie zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów, a także przestrzeganie przepisów dotyczących obowiązku szkolnego oraz obowiązku nauki;
- przestrzeganie statutu szkoły lub placówki;
- przestrzeganie praw dziecka i praw ucznia oraz upowszechnianie wiedzy o tych prawach;
- zapewnienie uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.

Zgodnie z § 3. 1. rozporządzenia nadzór pedagogiczny był realizowany przez wykonywanie zadań i czynności określonych w art. 55 ustawy, w trybie działań planowych i doraźnych. Działania planowe i doraźne prowadzone przez dyrektora szkoły wynikały z potrzeb szkoły.

Formami nadzoru pedagogicznego były:

- 1) ewaluacja;
- 2) kontrola;
- 3) wspomaganie;
- 4) monitorowanie.

Dyrektor szkoły we współpracy z innymi nauczycielami zajmującymi stanowiska kierownicze, w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego:

- 1) przeprowadził ewaluację wewnętrzną w pięciu obszarach i wykorzystał jej wyniki do doskonalenia jakości pracy szkoły;
- 2) kontrolował przestrzeganie przez nauczycieli przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły,
- 3) wspomagał nauczycieli w realizacji ich zadań, w szczególności przez:
 - a) diagnozę pracy szkoły,
 - b) planowanie działań rozwojowych, w tym motywowanie nauczycieli do doskonalenia zawodowego,
 - c) prowadził działania rozwojowe, w tym organizował szkolenia i narady;
- 4) monitorował pracę szkoły lub placówki;
- 5) analizował dokumentację przebiegu nauczania;
- 6) obserwował prowadzone przez nauczycieli zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze oraz inne zajęcia i czynności wynikające z działalności statutowej szkoły lub placówki.

Dyrektor szkoły opracował na rok szkolny 2019/20 plan nadzoru pedagogicznego, który przedstawiał na zebraniu Rady Pedagogicznej w dniu 13 września 2019 roku.

1.2. Epidemia wirusa COVID-19.

W związku z epidemią wirusa COVID-19 oraz potrzebą organizacji pracy placówki na odległość, korzystając z uprawnienia zapisanego w § 24 rozporządzenia o nadzorze pedagogicznym, dyrektor szkoły wprowadził następujące zmiany w planie nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2019/20 poprzez dodanie dodatkowych obszarów i zadań podlegających analizie.

W związku z zupełnie nową organizacją pracy placówki od dnia 25 marca 2020, Dyrektor zaktualizował Plan Nadzoru 2019/20 o następujące elementy:

- w części „**Plan Kontroli**” dopisano planowaną kontrolę „*Kontrola realizacji podstawy programowej*” oraz „*Kontrola realizacji zadań przez nauczycieli w ramach świadczenia pomocy psychologiczno-pedagogicznej*”;

- w części „**Plan monitorowania**” dopisano:

8.	Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej w trakcie organizacji nauki na odległość	
Osoby monitorujące	Zakres/ formy	
Wychowawcy klas	Obserwacja zajęć, zbieranie informacji od nauczycieli uczących. Zbieranie informacji od rodziców.	

Pedagog szkolny	Analiza zgłaszanych przez wychowawcę przypadków problemów w realizacji zadań w ramach pomocy pp. Zgłaszanie dyrektorowi szkoły faktu braku możliwości albo trudności w realizacji założonych działań w ramach pomocy pp.
Dyrektor szkoły	Współpraca z nauczycielami, rodzicami, poradnią pp, sądem rodzinnym w ramach zapewnienia zwiększenia efektywności udzielanej pomocy.

9.	Poziom obciążenia ucznia pracą przed ekranem	
Osoby monitorujące	Zakres/ formy	
Wychowawcy	Analiza oddziałowego planu zajęć w czasie epidemii Ocena dziennego/tygodniowego czasu spędzanego przez ucznia przed ekranem.	
Dyrektor szkoły	Współpraca z nauczycielami i rodzicami w celu zapewnienia odpowiedniej higieny pracy przed komputerem.	

- w ramach „**Wspomagania**” dodano:

- a) szkolenie pedagoga na temat „Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz pracy z uczniem ze spe w ramach pracy na odległość”,
- b) szkolenie on-line dla dyrektora z zakresu organizacji pracy szkoły w czasie pandemii oraz ruchu kadrowego;

- w ramach „**Ewaluacji wewnętrznej**” dodano obszar:

- 5) „Efektywność nauczania na odległość” – badanie w formie badania on-line;

W związku z dynamiczną formą przebiegu epidemii oraz idących za tym zmian prawa i organizacyjnych, szczegółowe działania Dyrektora podejmowane były w tym zakresie w formie doraźnej nie mogły zostać ujęte w dokumencie Plan nadzoru 2019/20. Szczegółowy ich zakres opisany został w Sprawozdaniu z nadzoru pedagogicznego za rok szkolny 2019/20.

Nadzór pedagogiczny w roku szkolnym 2019/2020 był realizowany z uwzględnieniem zasad:

- a) jawności wymagań i sposobów ich realizacji – dyrektor określił to w formie procedur, instrukcji postępowania, ustnych wyjaśnień, wskazówek;
- b) obiektywnej i pełnej oceny jakości pracy szkoły w wybranych obszarach, a także pracy poszczególnych nauczycieli;
- c) sprzyjania i wyzwalania samodzielności i aktywności nauczycieli na rzecz pobudzania i umacniania poczucia odpowiedzialności za efekty własnej pracy;
- d) etyki zawodowej.

Zasady nadzoru prowadzonego przez dyrektora szkoły zostały określone w formie pisemnej w załączniku do Zarządzenia Dyrektora Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Strzelinie nr 3/2019/2020 – „Regulamin nadzoru pedagogicznego”. Wewnątrzszkolne prawo z zakresu nadzoru pedagogicznego zunifikowało postępowanie stron nadzoru i sprawiło, że obie strony przestrzegały tych zasad, nie rodziło to niepokojów i konfliktów zarówno w trybie samego jego prowadzenia, jak również w rozumieniu czytelności przedmiotu nadzoru.

Nadzór pedagogiczny był sprawowany planowo i systematycznie.

Czynności dyrektora szkoły, wynikające z obowiązku sprawowania nadzoru, w całym roku szkolnym miały różny charakter. Wynikało to z wielorakich funkcji nadzoru. Wśród nich uznaję za najważniejsze:

- funkcję diagnostyczną w zakresie badania stopnia spełniania przez szkołę standardów oceny jakości jej pracy; diagnozowania problemów i przyczyn ich powstawania; prowadzenia ewaluacji służącej diagnozowaniu, ocenie procesów i efektów pracy szkoły;
- funkcję wspomagającą w zakresie: doskonalenia pracy nauczycieli; realizacji zadań ujętych w planach rozwoju, uzyskiwania kolejnych stopni awansu zawodowego. Funkcja wspomagająca realizowana była poprzez organizację szkoleń wewnętrznych, kierowanie na formy doskonalenia zewnętrznego, doradztwo zawodowe, prezentowanie tzw. „dobrej praktyki” na zajęciach otwartych i pokazowych;
- funkcję kontrolno – oceniającą w zakresie:
 - a) przestrzegania prawa oświatowego, w tym określonego w statucie szkoły,
 - b) przestrzegania zasad bezpieczeństwa uczniów,
 - c) realizacji postaw programowych, planów nauczania,
 - d) realizacji szkolnego Programu wychowawczego – profilaktycznego,
 - e) stosowania wewnątrzszkolnego systemu oceniania, klasyfikowania i promowania,
 - f) przestrzegania praw dziecka i ucznia,
 - g) realizacji pomocy psychologiczno- pedagogicznej zarówno uczniom, jak i rodzicom,
 - h) realizacji indywidualnego nauczania,
 - i) oceny pracy nauczycieli,
 - j) przestrzegania dyscypliny pracy.

Znajomość i czytelność zasad, trybu i przedmiotu nadzoru sprawiło, że cele nadzoru zostały osiągnięte, a nauczyciele dostrzegali w nim charakter wspomagający i diagnostyczno–oceniający, a nie tylko kontrolujący.

2. Ogólne informacje o pracy szkoły w roku szk. 2019/2020.

2.1. Priorytety w pracy szkoły w roku szk. 2019/20 i sposoby ich realizacji

Ministerstwo Edukacji Narodowej w piśmie z dnia 3 lipca 2019 roku wskazało najważniejsze kierunki polityki oświatowej w roku szkolnym 2019/20. Były to:

1. Profilaktyka uzależnień w szkołach i placówkach oświatowych.

2. Wychowanie do wartości przez kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych.
3. Wdrażanie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych.
4. Rozwijanie kompetencji matematycznych uczniów.
5. Rozwijanie kreatywności, przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych uczniów, w tym bezpieczne i celowe wykorzystywanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego.
6. Tworzenie oferty programowej w kształceniu zawodowym. Wdrażanie nowych podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego.

Główne cele w pracy dyrekcji szkoły i nauczycieli w roku szkolnym 2019/20 zostały wskazane na podstawie kierunków polityki oświatowej MEN, wyników i wniosków z nadzoru pedagogicznego z ubiegłego roku szkolnego oraz misji naszej szkoły i statutowych zadań placówki oświatowej określonych w przepisach prawa oświatowego oraz nowym Programie wychowawczo-profilaktycznym.

Głównymi celami pracy w roku szkolnym 2019/20 było:

- A. Opracowanie i wdrożenie Programu Realizacji Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego. Ewaluacja funkcjonalności i efektywności Programu w klasach programowo najwyższych w miesiącu czerwcu 2020 r.
- B. Zdiagnozowanie czynników chroniących i czynników ryzyka w celu przeciwdziałania używania narkotyków, opracowanie wyników w formie Diagnozy oraz uwzględnienie wniosków w ramach Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.
- C. Wypracowanie i wdrożenie standardów jakości pracy nauczyciela w celu opracowania Regulaminu ocen pracy nauczyciela.
- D. Przygotowywanie nauczycieli do wykorzystywania technologii IT oraz stosowania innowacji w nauczaniu problemowym – I etap
- E. Podniesienie jakości edukacji matematycznej poprzez efektywną i skuteczną działalność edukacyjną, w tym z wykorzystaniem technologii IT, zapewniającej każdemu uczniowi, zarówno zdolnemu, jak i z różnymi niepełnosprawnościami czy deficytami rozwój i odnoszenie sukcesów na miarę możliwości i potrzeb.
- F. Kontynuacja działań podejmowanych w zeszłym roku szkolnym w ramach obchodów uczczenia 100 - rocznicy odzyskania niepodległości Polski, mająca na celu kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych.
- G. Dostosowanie organizacji codziennej pracy szkoły (*obowiązkowe zajęcia dydaktyczne, plany lekcji, higiena pracy, zagospodarowanie przestrzeni szkolnej, organizacja dożywiania*) do wymogów higieny i bezpieczeństwa oraz przepisów prawa, po konsultacjach z organami szkoły i po zdiagnozowaniu potrzeb i oczekiwań samych uczniów oraz uwzględnieniu możliwości organizacyjnych szkoły.

- H. Kształtowanie kreatywności, przedsiębiorczości oraz kompetencji cyfrowych uczniów w zakresie bezpiecznego i celowego wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego
- I. Kontynuowanie i wzmacnianie pracy zespołowej nauczycieli na rzecz doskonalenia procesów edukacyjnych, a w szczególności w zakresie przygotowania programów nauczania na potrzeby edukacji w nowych typach szkoły oraz organizacji kształcenia zawodowego we współpracy z pracodawcami.
- J. Systematyczne włączanie rodziców w organizację pracy szkoły oraz proces edukacyjny własnych dzieci. Aktywizowanie działalności Rady Rodziców.
- K. Dostosowywanie na etapie planowania oraz modyfikowanie, w trakcie realizacji, procesu edukacyjnego i procesów wspomagania rozwoju i edukacji do indywidualnych potrzeb edukacyjnych uczniów oraz ich możliwości, w oparciu o wyniki obserwacji ucznia, diagnozy środowiskowej i systematycznie prowadzonych przez nauczycieli badań edukacyjnych oraz autoewaluacji pracy własnej przez nauczycieli.
- L. Zapewnianie bezpieczeństwa uczniom, w tym:
- a) przeprowadzenie badania ankietowego wśród uczniów na temat bezpieczeństwa w szkole,
 - b) pogłębianie umiejętności nauczycieli w zakresie organizacji wycieczek szkolnych i krajoznawstwa (*szkolenia, aktualizacja Regulaminu wycieczek*),
 - c) kształtowanie umiejętności uczniów w zakresie prawidłowego funkcjonowania w środowisku cyfrowym, w szczególności w środowisku tzw. nowych mediów,
 - d) zwiększanie skuteczności działań wychowawczych i profilaktycznych na rzecz bezpieczeństwa i tworzenia przyjaznego środowiska w szkole, w szczególności przeciwdziałanie krzywdzeniu dzieci zarówno w świecie realnym, jak i w Internecie,
 - e) przeciwdziałanie używaniu substancji psychoaktywnych przez uczniów,
- M. Wspomaganie rozwoju zawodowego nauczycieli, zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami oraz **wytycznymi Kuratorium Oświaty we Wrocławiu** w formie szkoleń zewnętrznych, e-szkoleń i WDN-u. Wyposażenie nauczycieli w wiedzę i umiejętności do:
- a) prowadzenia jakościowej i ilościowej analizy i oceny efektywności nauczania;
 - b) dokonywania ewaluacji pracy własnej,
 - c) podejmowania poprawnych reakcji w sytuacjach kryzysowych,
 - d) Wprowadzania innowacji,

2.2. Priorytety dyrektora w zakresie nadzoru pedagogicznego w roku szk. 2019/2020

W roku szkolnym 2019/2020 szczególnemu nadzorowi podlegały:

1. Realizacja doradztwa zawodowego na zajęciach ujętych w ramowych planach nauczania oraz w formach sprawowanej pomocy psychologiczno - pedagogicznej, a także na przedmiotach przez nauczycieli i wychowawcę.
2. Organizacja wycieczek szkolnych oraz wyjść poza szkołę – przestrzeganie przepisów prawa, bezpieczeństwa, prowadzenie dokumentacji oraz rejestru wyjść.
3. Adekwatność treści Programu wychowawczo-profilaktycznego opracowanego przez zespół wychowawczy do klas po zdiagnozowaniu potrzeb zespołów klasowych realizowanego w roku szkolnym 2019/2020 oraz sposoby realizacji, atrakcyjność zajęć, efektywność.
4. Upowszechnianie wśród młodzieży wiedzy o bezpieczeństwie oraz kształtowaniu właściwych postaw wobec zagrożeń i sytuacji nadzwyczajnych.
5. Realizacja nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego z poszczególnych przedmiotów, a w szczególności:
 - 1) uwzględnianie zalecanych warunków i sposobów realizacji podstaw programowych dla poszczególnych przedmiotów w planowaniu pracy nauczyciela i bieżącej pracy;
 - 2) kontrola planów pracy nauczyciela (rozkładów materiałów) i opracowanych wymagań edukacyjnych pod względem kompletności umieszczenia w nich podstawy programowej;
 - 3) kontrola dostosowania wymagań edukacyjnych do możliwości i potrzeb uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
 - 4) wykorzystywanie zasobów szkoły i środowiska w procesie kształcenia;
 - 5) przeprowadzanie ewaluacji pracy własnej przez nauczyciela na podstawie oceny osiągnięć uczniów;
 - 6) prowadzenie ewaluacji programów nauczania, dobranych treści kształcenia w oparciu o wyniki badań edukacyjnych wiedzy, kompetencji i umiejętności uczniów.
6. Realizacja zajęć **wychowania fizycznego** oraz **matematyki** zgodnie z planami nauczania w poszczególnych oddziałach, w tym:
 - 1) monitorowanie ilości zrealizowanych godzin lekcyjnych z poszczególnych edukacji przedmiotowych;
 - 2) realizacja treści nauczania wynikających z podstaw programowych przez nauczycieli zastępujących nieobecnego nauczyciela;
 - 3) dokumentowanie w dziennikach lekcyjnych rytmiczności realizacji planów nauczania w poszczególnych miesiącach pracy;
 - 4) organizacja wycieczek, imprez szkolnych w godzinach lekcyjnych w funkcji przydatności ich w realizacji podstawy programowej.
7. Tworzenie przez nauczycieli na lekcjach sytuacji sprzyjających wykorzystywaniu innowacji.
8. Stosowanie przez nauczycieli metod i form oceniania sprzyjających kształceniu umiejętności kluczowych.

9. Ocenianie spełniania funkcji wychowawczej szkoły poprzez realizację Programu Wychowawczego – profilaktycznego, a w szczególności w celu wzmacniania czynników chroniących i obniżanie zagrożenia w obszarach zdiagnozowanych ryzyk.
10. Angażowanie rodziców w podejmowanie decyzji dotyczących procesów edukacyjnych.
11. Przestrzeganie zasad „Systemu Pomocy ppp w szkole”, a w szczególności:
- 1) udzielanie pomocy pp przez nauczycieli w bieżącej pracy z uczniem;
 - 2) współpraca nauczycieli pracujących w jednym oddziale w zakresie komunikowania się o postępach ucznia, wypracowania ujednoczonych sposobów i metod pracy z uczniem, wzajemnej pomocy;
 - 3) realizacja zaleceń wskazanych w IPET –ach;
 - 4) indywidualizacja nauczania na zajęciach dydaktycznych,
 - 5) spełnianie przez wychowawcę klasowego funkcji koordynatora pomocy pp w klasie.
12. Sposób dostosowania wymagań edukacyjnych z poszczególnych edukacji dla uczniów objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną w obszarach:
- 1) zewnętrznej organizacji procesu nauczania;
 - 2) warunków prowadzenia procesu edukacyjnego;
 - 3) dostosowania treści kształcenia;
 - 4) warunków i kryteriów sprawdzania poziomu wiedzy i umiejętności.
13. Działania nauczycieli w zakresie indywidualizacji pracy z uczniem (*planowanie, realizacja, analiza i wnioskowanie, modyfikowanie*).
14. Monitorowanie pracy zespołowej nauczycieli, w szczególności w zakresie:
- 1) wspólnego planowania i realizacji procesów edukacyjnych;
 - 2) wzajemnej pomocy, wymianie doświadczeń;
 - 3) dokumentowania pracy zespołów;
 - 4) analizowania jakościowego wyników egzaminów zewnętrznych i wyników wewnętrznych badań edukacyjnych i formułowania wniosków do dalszej pracy;
 - 5) realizacja wniosków z analizy badań edukacyjnych uczniów.
15. Realizacja zadań pedagoga szkolnego oraz specjalistów zatrudnionych w szkole w ramach tygodniowego wymiaru pensum. Kontrola poprawności dokumentowania zajęć.
16. Realizacja wniosków z analizy badań edukacyjnych uczniów.
17. Ocena poprawności stosowania przez nauczycieli prawa oświatowego w praktyce szkolnej.

Od 20 marca 2020 r.:

18. Aktywność nauczycieli w organizowaniu i prowadzeniu zajęć online oraz innych form wspierania ucznia w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania szkoły.
19. Stosowanie przez nauczycieli w zdalnym nauczaniu nowoczesnych form kształcenia.
20. Rzetelność wykonywania przez nauczycieli obowiązków w zakresie konsultacji, poradnictwa i pomocy uczniom w realizacji poleconych zadań w czasie nauczania zdalnego.
21. Ocena poprawności stosowania przez nauczycieli prawa oświatowego w praktyce szkolnej (w pracy stacjonarnej i w pracy zdalnej).

2.3. Procedury nadzoru

I. Podstawowe procedury nadzoru:

1. *Ewaluacja* – proces gromadzenia, analizowania i komunikowania informacji na temat wartości działań podejmowanych w szkole; wyniki ewaluacji są wykorzystywane w procesie podejmowania decyzji skierowanych na zapewnienie wysokiej jakości kształcenia, wychowania i opieki oraz ich efektów; ewaluacja prowadzona jest przeprowadzona przez dyrektora szkoły we współpracy z innymi nauczycielami zatrudnionymi w szkole;
2. *Kontrola* – działania dyrektora szkoły w celu oceny stanu przestrzegania przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły.
3. *Wspomaganie* – działania dyrektora mające na celu inspirowanie i intensyfikowanie procesów służących poprawie i doskonaleniu działań w szkole, ukierunkowanych na rozwój uczniów.
4. *Monitorowanie* – forma systematycznej oceny przebiegu działań lub procesów obejmująca zbieranie i analizę informacji o działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły.
5. *Obserwacja* – bezpośredni ogląd działań nauczycieli na zajęciach organizowanych w szkole; obserwacje mogą być planowane i doraźne.

II. Uzupełniające procedury nadzoru:

1. Badanie i analizowanie opracowań raportów z egzaminów zewnętrznych, protokołów kontroli zewnętrznych instytucji, wyników audytów.
2. Ocenianie pracy nauczycieli.
3. Gromadzenie danych statystycznych mających istotną wartość informacyjną.

2.4. Zasady sprawowania nadzoru pedagogicznego w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Strzelinie.

- 1) Nadzór pedagogiczny w szkole sprawują: dyrektor, wicedyrektor.
- 2) Zakresy działań poszczególnych osób uprawnionych do sprawowania nadzoru określa dyrektor szkoły.
- 3) Nadzorowi podlegają wszyscy pracownicy pedagogiczni zatrudnieni w szkole.
- 4) Nadzór pedagogiczny prowadzony jest z uwzględnieniem następujących zasad:
 - a) jawności wymagań i sposobów kontroli ich realizacji,
 - b) obiektywnej i pełnej oceny jakości pracy i poszczególnych nauczycieli,
 - c) etyki zawodowej,

- d) dokumentowania uwag, spostrzeżeń i wyników nadzoru,
 - e) ujętych w kodeksie postępowania administracyjnego.
- 5) Szczegółowe zasady sprawowania nadzoru pedagogicznego określa „Regulamin nadzoru pedagogicznego” wprowadzony Zarządzeniem Dyrektora Nr 3/2019/2020 z dnia 12 września 2019 r.

2.5. Realizacja zadań dyrektora w zakresie nadzoru pedagogicznego:

- 1) opracowanie planu nadzoru pedagogicznego i zapoznanie z nim członków Rady Pedagogicznej w terminie do 15 września każdego roku, którego plan dotyczy;

Plan nadzoru pedagogicznego został przedstawiony Radzie Pedagogicznej w dniu 12 września 2019 r.

- 2) organizowanie problemowej ewaluacji wewnętrznej celem oceny przydatności i skuteczności podejmowanych działań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych przez nauczycieli w odniesieniu do założonych celów, służącej doskonaleniu tych działań;

Na posiedzeniu w dniu 12 września 2019 r. przedstawiono plan i zakres działań w ramach ewaluacji wewnętrznej.

- 3) obserwowanie zajęć prowadzonych przez nauczycieli;

Dyrektor i wicedyrektor przeprowadził w II semestrze r. szk. 2019/2020 ... obserwacji lekcji.

- 4) kontrolowanie przestrzegania przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły przez wszystkich pracowników pedagogicznych;

W czasie całego semestru dyrektor kontrolował stosowanie przepisów prawa w działalności dydaktycznej i opiekuńczej, stosowanie zasad wystawiania ocen z zachowania, realizację prawa ucznia i rodzica do uzasadniania pisemnego oceny z pracy pisemnej ucznia, stosowanie praw dziecka i praw ucznia.

- 5) systematyczne obserwowanie osiągniętej jakości pracy szkoły we wszystkich obszarach jej działalności (monitorowanie);

Dyrektor systematycznie monitorował wszystkie procesy zachodzące w szkole w obszarach jej działalności i sporządzał protokoły / sprawozdania z przeprowadzonych kontroli/monitorowania.

- 6) analizowanie i ocenianie osiągnięć edukacyjnych uczniów z uwzględnieniem ich możliwości rozwojowych oraz wymagań wynikających z podstawy programowej;

Dyrektor i wicedyrektor analizował osiągnięcia edukacyjne uczniów z uwzględnieniem ich możliwości rozwojowych poprzez kontrolę dziennika elektronicznego i wywiady z nauczycielami oraz poprzez analizę realizacji wymagań wynikających z podstawy programowej.

- 7) przedstawianie Radzie Pedagogicznej nie rzadziej niż dwa razy w roku szkolnym ogólnych wniosków wynikających ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego oraz informacji o działalności szkoły.

Wnioski z nadzoru pedagogicznego oraz informacji o działalności szkoły w II semestrze r. szk. 2019/2020 dyrektor przedstawił na analitycznym posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dniu 30 czerwca 2020 r.

- 8) przedstawienie do dnia 31 sierpnia każdego roku szkolnego wyników i wniosków ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego;

Wyniki i wnioski z nadzoru pedagogicznego oraz informacji o działalności szkoły w II semestrze r. szk. 2019/2020 dyrektor przedstawił na analitycznym posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dniu 30 czerwca 2020 r.;

- 9) wspomaganie nauczycieli w osiągnięciu wysokiej jakości pracy oraz inspirowanie ich do podejmowania innowacji pedagogicznych;

W szkole realizowanych jest 6 innowacji pedagogicznych. W szkole działają dwa młodzieżowe mini przedsiębiorstwa.

- 10) wspomaganie rozwoju zawodowego nauczycieli, w szczególności przez organizowanie szkoleń i porad, współpracy między nauczycielami w ramach powoływanych komisji przedmiotowych, delegowaniu nauczycieli na zewnętrzne formy doskonalenia i inne;

We wrześniu dyrektor wraz z liderem WDN zaplanowali szereg szkoleń w r. szk. 2019/2020 dla nauczycieli w ramach WDN – na podstawie wniosków z diagnozy potrzeb nauczycieli w ramach doskonalenia zawodowego, przeprowadzonej w czerwcu 2019 r. Z powodu pandemii koronawirusa nie odbyła się część szkoleń zaplanowanych na II semestr r. szk. 2019/2020.

- 11) badanie, diagnozowanie i ocenianie działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkoły w zakresie określonym w art. 55 ust. 1 - 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

Przez cały semestr dyrektor badał, diagnozował i oceniał działalność dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą szkoły w zakresie określonym w art. 55 ust. 1 - 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. Dowodem na realizację tego punktu są protokoły kontroli wewnętrznych oraz protokoły rad pedagogicznych.

- 12) organizowanie nauki zdalnej podczas zawieszenia zajęć z powodu pandemii koronawirusa (zawieszenie zajęć od 12 do 24 marca 2020 r.; nauka zdalna od 25 marca do 26 czerwca 2020 r.).

Ograniczenie działalności szkoły w czasie pandemii koronawirusa

Z powodu pandemii koronawirusa i wprowadzenia ograniczania funkcjonowania szkół i placówek oświatowych dyrektor nie wprowadził zmian w planie nadzoru pedagogicznego, ale realizował zadania związane z organizacją kształcenia zdalnego w formie zadań doraźnych:

Na podstawie Rozporządzenia Men z 20 marca 2020 r. (Uz. U. z 2020 r. , poz. 493) dyrektor zrealizował następujące obowiązki:

1) par. 1 pkt. 1: **Przekazanie uczniom, rodzicom i nauczycielom informacji o sposobie i trybie realizacji zadań szkoły w okresie czasowego ograniczenia jej funkcjonowania poprzez:**

- ustalenie zasad funkcjonowania placówki i opisanie ich w zarządzeniu,
- publikacja zarządzenia drogą elektroniczną, przesłanie treści zarządzenia uczniom i rodzicom przez dziennik elektroniczny i publikację na stronie internetowej szkoły;

2) **ewaluowanie in-term funkcjonowania szkoły w okresie od 25 marca w celu wprowadzenia zmian;**

3) **koordynowanie współpracy nauczycieli z uczniami lub ich rodzicami poprzez:**

- sprawdzenie, czy uczniowie mają dostęp do środków technicznych i dziennika elektronicznego; pomoc uczniom w założeniu kont na dzienniku elektronicznym;
- ustalenie z nauczycielami godzin zajęć indywidualnych, pomoc w odrabianiu lekcji;
- ustalenie z rodzicami uczniów niepełnosprawnych sposobu kontaktu i zdalnej pomocy przy realizacji zajęć rewalidacyjnych.

4) **ustalenie z nauczycielami tygodniowego zakresu treści nauczania uwzględniając w szczególności:**

- a) równomierne obciążenie uczniów w poszczególnych dniach tygodnia;
- b) łączenie przemienne kształcenia z użyciem monitorów ekranowych i bez ich użycia;
- c) możliwości psychofizyczne uczniów;
- d) ograniczenia wynikające ze specyfiki zajęć

poprzez analizę codziennych zakresów treści kształcenia i wysyłanych do uczniów informacji, zadań i notatek oraz linków do filmów i prezentacji.

5) **ustalenie z nauczycielami sposobu monitorowania postępów i umiejętności uczniów oraz sposób weryfikacji wiedzy, w tym informowanie rodziców o postępach, a także o uzyskanych przez ucznia ocenach poprzez:**

- a) opracowanie zasad monitorowania postępów uczniów, sposobów sprawdzania wiedzy i umiejętności, sposobu informowania rodziców o ocenach,
- b) przekazanie powyższych zasad każdemu nauczycielowi i uczniowi przez e-dziennik i publikację na szkolnej stronie internetowej;
- c) kontrola systematyczności oceniania poprzez analizę zapisów w e-dzienniku;
- d) kontrola treści korespondencji nauczycieli z uczniami i rodzicami.

- 6) Ustalenie warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu klasyfikacyjnego, poprawkowego i sprawdzianu wiadomości i umiejętności oraz warunków i sposobu ustalania rocznej oceny klasyfikacyjnej poprzez:**
- a) pisemne zarządzenie dyrektora wprowadzającego zasady przeprowadzania egzaminów w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania szkoły.
- 7) Ustalenie sposobu dokumentowania realizacji zadań szkoły poprzez:**
- a) opracowanie w formie zarządzenia zasad dokumentowania zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość,
 - b) kontrolę zapisów w e-dzienniku, tygodniowych sprawozdań nauczycieli z pracy.
- 8) Wskazanie we współpracy z nauczycielami źródła i materiałów niezbędnych do realizacji zajęć poprzez:**
- a) zobowiązanie nauczycieli do przekazania uczniom i rodzicom źródeł i materiałów niezbędnych do pracy na każdej jednostce lekcyjnej;
 - b) kontrolę notatek i zadań przesyłanych uczniom.
- 9) Zapewnienie każdemu uczniowi lub rodzicom możliwości konsultacji z nauczycielami prowadzącymi zajęcia oraz przekazanie informacji o formach tych konsultacji.**

Zestawienie obowiązków nauczycieli w okresie kształcenia na odległość:

1. Przestrzeganie sposobu i trybu realizacji zadań szkoły ustalonego na okres czasowego ograniczenia jej funkcjonowania:

- a) terminowość dostosowania programu nauczania do formy kształcenia,
- b) udział nauczyciela w zdalnych posiedzeniach rady pedagogicznej,
- c) prowadzenie lekcji online i lekcji zdalnych zgodnie z planem zajęć,
- d) wskazanie źródeł i materiałów niezbędnych do realizacji zajęć, w tym materiałów w postaci elektronicznej,
- e) ocena jakości i atrakcyjności wykorzystywanych materiałów dydaktycznych z zasobów internetowych do prowadzenia zajęć,
- f) stosowanie nowoczesnych metod w kształceniu zdalnym.

2. Przestrzeganie ustalonego sposobu monitorowania postępów uczniów oraz sposobu weryfikacji wiedzy i umiejętności uczniów, w tym również informowania uczniów i rodziców o postępach ucznia w nauce, a także o uzyskanych przez niego ocenach poprzez:

- a) kontrolę prac uczniów w ramach zdalnego nauczania,
- b) odsyłanie uczniom sprawdzonych prac wraz z oceną i uzasadnieniem,
- c) informowanie rodziców o postępach uczniów, wskazywanie pomocy uczniowi (dodatkowe materiały, rozmowy, wskazówki).

3) Monitorowanie aktywności uczniów w zajęciach zdalnych poprzez:

- a) rejestrowanie kontaktów z uczniami i rodzicami uczniów, rejestrowania aktywności uczniów na zajęciach online i w pracy zdalnej;
- b) zgłaszanie dyrektorowi szkoły i pedagogowi braku udziału ucznia w różnych formach kontaktu zdalnego;
- c) podejmowanie prób aktywizacji ucznia, prowadzenie rozmów z rodzicami, informowanie rodzica o obowiązku uczestnictwa w zajęciach zdalnych i wykonywania zleconych zadań domowych;

d) rozpoznanie przez wychowawców wyposażenia ucznia w narzędzia do nauki zdalnej.

4. Współpraca z uczniami i rodzicami w formie konsultacji, pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniowi i rodzicowi, pomoc indywidualna w bieżącej nauce, doradztwo poprzez:

- a) możliwość konsultacji z nauczycielem przedmiotu i pedagogiem,
- b) diagnozę potrzeb ucznia i jego sytuacji domowej, wywiady indywidualne pedagoga, wspieranie stanu psychofizycznego uczniów w sytuacji osamotnienia, izolacji;

5. Wspieranie rodziców (tutoring rodzicielski) uczniów objętych kształceniem specjalnym poprzez konsultacje, materiały dodatkowe, wskazówki, współpraca z pedagogiem i nauczycielem rewalidantem.

6. Przestrzeganie ustalonych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu klasyfikacyjnego, poprawkowego, sprawdzianu wiedzy i umiejętności, ustalenia rocznej oceny klasyfikacyjnej i rocznej oceny zachowania (również w przypadku wniesienia zastrzeżenia do trybu ustalenia tej oceny).

Od 20 marca 2020 r.:

11 marca MEN wprowadziło zawieszenie zajęć edukacyjnych do dnia 25 marca 2020 r. Zanim wprowadzono zawieszenie zajęć, w obliczu wielkiego ryzyka zakażaniem, dyrektor zakupił 3 pojemniki na antybakteryjny płyn dezynfekujący i zlecił zamontowanie pojemników z płynem antybakteryjnym przy każdym wejściu do szkoły. Nad pojemnikami zawieszono informację, że należy dezynfekować ręce. Zakupiono środki dezynfekujące powierzchnie płaskie (stoliki, biurka, krzesła, klamki, drzwi) i po każdej przerwie dezynfekowano drzwi i klamki. W szkolnych łazienkach i gabinetach z umywalkami rozwieszono plakaty informujące o prawidłowym myciu rąk, a na szkolnych korytarzach o sposobach zapobiegania zarażeniom koronawirusem.

Zakupiono odpowiednią ilość mydła, środków do mycia podłogi, środków odkażających, ręczników papierowych do rąk i papieru toaletowego do łazienek w całej szkole.

Dyrektor poinformował 11 marca 2020 r. o zawieszeniu zajęć uczniów, rodziców, nauczycieli. Określił zasady współpracy nauczycieli z uczniami oraz zasady pracy administracji i obsługi. Wprowadzono dla administracji i obsługi obowiązek świadczenia pracy podczas wyznaczonych dyżurów. Od 25 marca do 8 kwietnia, potem do 24 maja, do 8 czerwca, następnie do 26 czerwca wydłużono zawieszenie zajęć, ale wprowadzono dla nauczycieli obowiązek świadczenia pracy zdalnej, dla uczniów – obowiązek nauki zdalnej.

Dyrektor opublikował na szkolnej stronie internetowej „Poradnik dla dyrektora, nauczyciela, ucznia i rodzica” w celu zapoznania się z rekomendacjami MEN w sprawie nauczania zdalnego; o publikacji poinformował nauczycieli, uczniów i rodziców / prawnych opiekunów.

Dyrektor i wicedyrektor opracowali „**Szkolny system nauki na odległość**”, w którym określił: zadania szkoły w pracy zdalnej, zadania dyrektora, zadania nauczycieli, zadania ucznia, działalność dydaktyczno-wychowawczą, dokumentowanie przebiegu nauczania, organizację kształcenia na odległość, sposoby realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego w pracy zdalnej, obowiązki nauczycieli w procesie oceniania uczniów, kompetencje rady pedagogicznej, zasady pracy zespołów nauczycielskich i współpracy z radą rodziców, współpracy z samorządem uczniowskim, zasady pracy biblioteki szkolnej podczas pracy zdalnej; dokument informuje o pracy pracowników administracji

i obsługi, zawiera tabelę do wykazywania świadczenia obowiązku pracy przez nauczycieli „Realizacja obowiązku świadczenia pracy w formie pracy zdalnej w okresie zawieszenia zajęć z powodu zagrożenia zarażenia koronawirusem w dniach od 25 marca do 10 kwietnia 2020 roku / potem od 15 kwietnia do 26 kwietnia / potem od 17 kwietnia do 24 maja 2020 r., do 8 czerwca, do 26 czerwca (zgodnie z art. 42 ust. 2 pkt 3) oraz tabelę „Inne zajęcia i czynności wynikające z zadań statutowych szkoły (zgodnie z art. 42 ust. 2 pkt 2) oraz zajęcia i czynności związane z przygotowaniem do zajęć, samokształceniem i doskonaleniem zawodowym (zgodnie z art. 42 ust. 2 pkt 3); określono również sposoby nauki na odległość i zasoby dostępne w sieci, określono kanały komunikacji nauczycieli z uczniami. Dokument przesłano do rodziców / prawnych opiekunów, uczniów i nauczycieli.

Nauczycielom szkoły udostępniono program Discord do prowadzenia lekcji online.

Dyrektor i wicedyrektor określił również zasady oceniania, zasady poprawy ocen niedostatecznych w dokumencie **„Monitorowanie postępów oraz sposoby weryfikacji wiedzy i umiejętności uczniów Liceum Ogólnokształcącego im. M. Skłodowskiej-Curie w Strzelinie, w tym udzielanie informacji rodzicom o postępach uczniów w nauce w czasie pracy zdalnej w okresie zawieszenia zajęć lekcyjnych w szkole z powodu zagrożenia zarażeniem koronawirusem”**. Dyrektor poprosił nauczycieli o propozycje sposobów i form zaliczenia ocen niedostatecznych na I semestr oraz cząstkowych ocen niedostatecznych wpisanych w II semestrze. Propozycje nauczycieli dyrektor omówił z wicedyrektorem; propozycje nauczycieli wpisano do w/w dokumentu. Dokument przesłano do rodziców / prawnych opiekunów, uczniów i nauczycieli.

Po zawieszeniu zajęć od 25 marca 2020 r. nauczyciele realizowali podstawę programową. Nauczyciele wpisywali tematy do dziennika elektronicznego, wykazywali zrealizowany przez siebie materiał, przesyłali go do wglądu dyrektora/ wicedyrektora. Po każdym tygodniu nauczyciele przysyłali dyrektorowi sprawozdanie z realizacji podstawy programowej oraz sprawozdanie z ilości przepracowanych godzin w ramach 40-godzinnego tygodnia pracy. Nauczyciele realizowali zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w ramach obowiązującego ich dotychczas tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, prowadzonych bezpośrednio z uczniami albo na ich rzecz. Zajęcia odbywały się wg planu lekcji obowiązującego przed zawieszeniem zajęć. Większość nauczycieli w swojej pracy zdalnej wykorzystywała dziennik elektroniczny, adresy mailowe, komunikatory, dostępne strony internetowe, materiały dostępne na stronach internetowych urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, stronach internetowych jednostek podległych temu ministrowi lub przez niego nadzorowanych, w tym na stronach internetowych Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i okręgowych komisji egzaminacyjnych. Nauczyciele przysyłali uczniom zadania do wykonania, wskazówki, filmy instruktażowe, notatki, przygotowane wykłady. Matematycy i informatycy wykorzystywali platformy edukacyjne. Nauczyciele języków obcych wykorzystywali Skype lub program Discord. Uczniowie naszej szkoły (M. Dobrowolski i Marcin Böttcher) założyli na prośbę dyrektora szkoły i nauczyciela P. B. Kudły serwer dla nauczycieli i uczniów naszej szkoły, platforma została udostępniona do wykorzystywania podczas zajęć edukacyjnych. Zajęcia online na Discord prowadzone były przez: P. Bartosza Kudłę, P. Beatę Kudłę, P. Emilię Kwiatkowską, P. M. Kwiatkowską-Kłys, P. J. Burtin, P. A. Nowotyńską, P. M. Kwiatkowską-Kłys. Uczniowie przysyłali wykonane zadania do sprawdzenia. Nauczyciele oceniali:

-zaangażowanie, aktywność, poprawność wykonanych zadań, analizowali wytwory uczniów, prac przesłanych nauczycielowi, różnorodnych materiałów, przesłane pliki z tekstami wypracowań, rozwiązaniami zadań, nagranymi wypowiedziami, prezentacjami;

- aktywność uczniów: wypowiedź ucznia na forum, udział w dyskusjach online, rozwiązanie różnorodnych form quizów i testów.

W przypadku wątpliwości uczniowie mieli możliwość zadawania nauczycielom pytań i kierowania próśb o indywidualne wyjaśnienie nowego zagadnienia.

Nauczyciele wspierali rodziców w organizacji kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi poprzez:

- przygotowywanie i przekazywanie rodzicom uczniów zadań z instrukcją wykonania oraz materiałów,

- kontakt z uczniami przez dziennik elektroniczny lub kontakt telefoniczny.

Nauczyciele - bibliotekarze prowadzili działalność o charakterze propagatorskim, udostępniali audiobooki, w tym lektury szkolne, udostępniali także w wersji elektronicznej (według potrzeb nauczycieli, rodziców i uczniów) podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe oraz inne materiały biblioteczne.

Pedagog prowadził konsultacje i porady dla ucznia, rodzica i nauczyciela. Udzielał porad w kwestii stresu, problemów uczniów wynikających z izolacji i strachu przed zarażeniem.

Nauczyciele wychowania fizycznego przesyłali ćwiczenia do wykonania w domu, filmy, linki do artykułów, zachęcając do wykonywania ćwiczeń fizycznych w domu.

Do 30.03. zadań do wglądu nie przesyłali: P. Anna Kloc, P. P. Rozenek, P. D. Drózd-Skorupska.

W czasie prowadzenia zajęć zdalnych nie odnotowywano obecności uczniów, w dzienniku elektronicznym wpisywano tematy zajęć, a we frekwencji wpisywano symbol „nz” – nauczanie zdalne.

Na stronie internetowej szkoły w serwisie dla nauczyciela opublikowano zakładkę „nauczanie zdalne”, a w niej publikowano wszystkie ważne dokumenty i informacje dla nauczycieli, związane z nauczaniem zdalnym.

Podczas nauki zdalnej dyrektor i wicedyrektor pełnili nadzór pedagogiczny: przeprowadzili kontrolę poprawności dostosowania treści kształcenia do możliwości ich realizacji w nauczaniu na odległość, kontrolowali obowiązek świadczenia pracy zdalnej i realizacji podstawy programowej w pracy zdalnej oraz sposobu dokumentowania realizacji zadań szkoły w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem Covid-19, monitorowali obciążenia ucznia nauką w pracy zdalnej, kontrolowali systematyczność oceniania w pracy zdalnej, efektywność dostosowań wymagań do potrzeb i możliwości indywidualnych uczniów objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną, sposoby wdrażania wniosków z badań edukacyjnych, diagnoz na wstępie i próbnych egzaminów wewnętrznych i zewnętrznych w pracy zdalnej, współpracy wychowawcy z rodzicami podczas nauki zdalnej oraz sposoby analizy rozwoju ucznia w pracy zdalnej, kontrolowali dziennik elektroniczny (protokoły kontroli).

Harmonogram obserwacji zajęć nie obowiązuje od 25 marca 2020 r.

Od 25 marca 2020 r. na czas ograniczenia funkcjonowania szkoły plan nadzoru nie obejmował form wspomagania nauczycieli w r. szk. 2019/2020. Nie był realizowany także w pełni plan posiedzeń Rady Pedagogicznej (poza posiedzeniami 20 kwietnia i 22 czerwca 2020 r. – klasyfikacja uczniów).

W ramach nadzoru pedagogicznego przeprowadzono następujące kontrole podczas pracy zdalnej:

- Kontrole obowiązku świadczenia pracy zdalnej i realizacji podstawy programowej w pracy zdalnej.
- Kontrola poprawności dostosowania treści kształcenia do możliwości ich realizacji w nauczaniu na odległość.
- Kontrola obowiązku świadczenia pracy zdalnej i realizacji podstawy programowej w pracy zdalnej.
- Kontrola sposobu dokumentowania realizacji zadań szkoły w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem Covid 19.
- Kontrola systematyczności oceniania w pracy zdalnej.
- Kontrola efektów dostosowań wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb ucznia objętego pomocą psychologiczno-pedagogiczną.
- Monitorowanie działań nauczyciela w zakresie pomocy uczniom z niepowodzeniami szkolnymi w II semestrze roku szkolnego 2019/2020.
- Monitorowanie prowadzenia przez nauczyciela analiz rozwoju ucznia w pracy zdalnej.
- Sposoby i efekty wdrażania wniosków z diagnoz na wstępie i badań edukacyjnych w pracy zdalnej.
- Współpraca z rodzicami w pracy zdalnej.
- Realizacja edukacji zdrowotnej w pracy zdalnej nauczycieli wychowania fizycznego.
- Kontrola zajęć rewalidacyjnych w pracy zdalnej.
- Kontrola dzienników wychowawców klas trzecich.
- Kontrola ocen i wpisów tematów w dzienniku elektronicznym.
- Kontrola teczek udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w kasach III.
- Kontrola sprawozdań z pracy zespołów przedmiotowych, wychowawczych, zadaniowych.
- Kontrola zajęć pedagoga w pracy zdalnej.
- Kontrola udzielania pomocy pp uczniom w II semestrze r. szk. 2019/2020.
- Monitorowanie obciążenia ucznia nauką w pracy zdalnej i czasu spędzonego przed komputerem.

Dyrektor i wicedyrektor zorganizowali pierwszą w historii szkoły radę pedagogiczną zdalną w sprawie zatwierdzenia wyników klasyfikacji uczniów klas trzecich oraz w sprawie opinii rady pedagogicznej na temat projektu arkusza organizacji pracy szkoły w r. szk. 2020/2021. W dniu

zakończenia roku szkolnego klas trzecich zorganizowano wręczenie świadectw ukończenia szkoły na boisku szkolnym, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa, odbiór świadectw odbył się zgodnie z harmonogramem godzinnym przygotowanym dla każdej klasy, zaplanowano długie przerwy pomiędzy odbiorem świadectw przez poszczególne klasy, uczniowie przychodzili w maseczkach, rękawiczkach, z własnym długopisem. Absolwentów poproszono, aby osoby przeziębione i chore pozostały w domu i zaproponowano im inny, indywidualny i dogodny dla nich termin odbioru świadectwa szkolnego. W dniu zakończenia roku szkolnego świadectwa nie odebrało 14 absolwentów. Absolwenci odbierali świadectwa w terminach ustalonych indywidualnie.

Rada klasyfikacyjna uczniów klas I i II Liceum odbyła się w formie zdalnej. Członkowie Rady Pedagogicznej podjęli uchwałę poprzez głosowanie zdalne przesyłając karty do głosowania drogą mailową.

Dyrektor rozliczał godziny ponadwymiarowe, przygotowywał projekt arkusza organizacji pracy szkoły na następny rok szkolny. W czasie trwania pandemii dyrektor systematycznie uzupełniał tabele i ankiety na potrzeby Kuratorium Oświaty we Wrocławiu (na platformie *seo* oraz *sio strefa dla pracownika*).

W czasie trwania pandemii dyrektor rozpoczął procedurę „m-legitymacja” dla ucznia.

Wysłano do Agencji Narodowej wniosek o finansowanie międzynarodowego projektu unijnego „Nauki ścisłe nie tylko dla naukowców”. Projekt autorstwa P. Eweliny Barabach i P. Emilii Kwiatkowskiej – nauczycielek języka angielskiego. Wniosek został przyjęty, czekamy na werdykt komisji Agencji Narodowej. Kraje partnerskie (oprócz naszej szkoły): Włochy, Rumunia, Portugalia.

2.6. Sprawozdanie z realizacji priorytetów pracy szkoły w roku szk. 2019/20

A	Opracowanie i wdrożenie Programu Realizacji Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego. Ewaluacja funkcjonalności i efektywności Programu w klasach programowo najwyższych w miesiącu czerwcu 2020 r.
----------	---

W celu realizacji zadania A w szkole w roku szk. 2019/20:

W szkole opracowano i wdrożono Program Realizacji Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego, przyjętego przez Radę Pedagogiczną w dniu 12 września 2019 r.

Realizacja „Szkolnego programu doradztwa zawodowego”:

16. i 17. 09.2019. – Organizacja wyjazdu uczniów klas trzecich na Salon Maturzysty organizowany przez Politechnikę Wrocławską i OKE we Wrocławiu.

1. Dnia 12 września 2019 r. dyrektor poinformował Radę Pedagogiczną o nowych przepisach regulujących organizację doradztwa zawodowego w placówce. W szkoleniu uczestniczyli wszyscy nauczyciele szkoły.
2. Dyrektor w dniu 12 września 2019 r. przedstawił Radzie Pedagogicznej Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego.
3. W dniu 12 września 2019 r. Program został pozytywnie zaopiniowany przez Radę Pedagogiczną.
4. Wspierano nauczycieli, wychowawców i innych specjalistów w udzielaniu pomocy pp.
5. Nauczyciele współpracowali w stałych działaniach z zakresu doradztwa edukacyjno - zawodowego.
6. Obowiązkowo określono w IPET zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego oraz zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu realizowane w ramach pomocy pp.
7. Prowadzono zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej.
8. Wspomagano uczniów w wyborze dalszej drogi edukacyjnej lub zawodowej, przy wykorzystaniu aktywnych metod pracy.
9. Udzielano pomocy przy podejmowaniu decyzji o wyborze rodzaju edukacji, szkoły, zawodu, w formie porady indywidualnej polegającej na wskazaniu predyspozycji i sugerowaniu kierunków rozwoju.
10. Gromadzono, aktualizowano i udostępniano informacje edukacyjno - zawodowe właściwe dla klas.
11. Koordynowano działalność informacyjno - doradczą prowadzoną przez szkołę. Organizowano dla uczniów klas trzecich spotkania z przedstawicielami uczelni wyższych oraz instytucji.

02.03.2020. Spotkanie z Weroniką Kliś studentką Państwowej Wyższej Szkoły Pożarniczej w Warszawie oraz Aleksandrą Gil z Politechniki Wrocławskiej w celu promowania oferty edukacyjnej.

12. Systematycznie diagnozowano zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe.
13. W miesiącu maju i czerwcu 2020 r. przeprowadzono drogą elektroniczną ewaluację efektywności Programu Realizacji Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego – wyniki znajdują się w części – Ewaluacja.

B	Zdiagnozowanie czynników chroniących i czynników ryzyka w celu przeciwdziałania używaniu narkotyków, opracowanie wyników w formie Diagnozy oraz uwzględnienie wniosków w ramach Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.
----------	--

W celu realizacji zadania **B** w szkole w roku szk. 2019/20:

We wrześniu 2019 r. zdiagnozowano wśród uczniów, nauczycieli i rodziców uczniów ZSO w Strzelinie czynniki chroniące i czynniki ryzyka, opracowano wyniki w formie „Diagnozy” i sformułowano wnioski do „Programu Wychowawczo-Profilaktycznego”.

W roku szkolnym 2019/2020 przeprowadzono dwa badania ewaluacyjne. W pierwszym z nich zdiagnozowano ryzyka i czynniki chroniące przez używaniem środków odurzających. Celem badania było zdiagnozowanie zjawisk związanych występowaniem oraz zażywaniem środków odurzających. Problematyka badawcza koncentrowała się wokół obszarów związanych z: samopoczuciem dzieci/młodzieży w środowisku szkolny, klasowym, relacjami z rówieśnikami, rodzicami, nauczycielami, zainteresowaniami, obowiązującymi zasadami. Ponadto w klasach zostały zadane pytania o substancje psychoaktywne (narkotyki, dopalacze) – głównie o wiedzę o nich, a także ich dostępność. Wyniki badania miały służyć rozpoznaniu zagrożeń w środowisku szkolnym i lokalnym sprzyjających używaniu środków psychoaktywnych oraz do zdefiniowania czynników ryzyka i czynników chroniących. Precyzyjna identyfikacja czynników ryzyka i czynników chroniących pozwoliła na zaktualizowanie Programu Wychowawczo-Profilaktycznego oraz opracowanie planu działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii;

Drugim badaniem przeprowadzonym w roku szkolnym 2019/2020 było rozpoznanie poziomu bezpieczeństwa uczniów podczas pobytu w szkole oraz w drodze do i ze szkoły. Stanowiło ono drugą, ostatnią część zaplanowanego na dwa lata szkolne badania pt. **„Psychologiczne i społeczne uwarunkowania bezpieczeństwa w szkole”**.

Pierwszym badaniem przeprowadzonym w ramach ewaluacji całego tego obszaru było przeprowadzone w roku szkolnym 2018/2019 rozpoznanie relacji rówieśniczych, które pomagają lub przeszkadzają w nauce.

2. Realizując działania opisane w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. „w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii” (Dz. U. z 2015 r., poz. 1249 z późn. zm.) w naszej placówce zaktualizowano i opracowano listę działań, mających na celu zapobieganie problemowi narkomanii.

Problematyka badawcza badania ewaluacyjnego koncentrowała się wokół obszarów związanych z: samopoczuciem dzieci/młodzieży w środowisku szkolny, klasowym, relacjami z rówieśnikami, rodzicami, nauczycielami, zainteresowaniami, obowiązującymi zasadami. Ponadto w klasach starszych zostały zadane pytania o substancje psychoaktywne (narkotyki, dopalacze) – głównie o wiedzę o nich, a także ich dostępność.

Plan działalności

Na bazie przeprowadzonych prac, opracowanych dokumentów oraz wyznaczonych w Rozporządzeniu obszarów, zaplanowane działania zostały podzielone na cztery kategorie, tj. działalność:

1. wychowawczą,
2. edukacyjną,
3. informacyjną,
4. profilaktyczną.

Zaplanowane działania na najbliższe lata szkolne, a rozpoczęte w bieżącym roku mają na celu, opisane w Rozporządzeniu, skuteczne przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychoaktywnych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów i wychowanków naszej placówki, w szczególności charakteryzujących się nieprzestrzeganiem przyjętych dla danego wieku zwyczajowych norm

i wymagań, niosących ryzyko negatywnych konsekwencji dla zdrowia fizycznego i psychicznego oraz jego otoczenia społecznego.

Realizacja powyższych działań przebiegała w ścisłej współpracy:

1. Z rodzicami:
 - zebrania klasowe rodziców,
 - rozmowy indywidualne w sprawach uczniów,
 - spotkania grupowe dotyczące zagrożeń,
 - szkolenia,
 - angażowanie w organizację imprez szkolnych,
 - mobilizowanie uczniów do aktywności,
 - „drzwi otwarte”.

2. Z instytucjami wspierającymi rozwój i wychowanie jak:
 - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
 - Ośrodek Zdrowia (lekarze rodzinni),
 - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
 - Strzeliński Ośrodek Kultury,
 - Sąd Rodzinny,
 - Policja.

W realizacji działań brali udział wszyscy uczniowie.

C	Wypracowanie i wdrożenie standardów jakości pracy nauczyciela w celu opracowania Regulaminu ocen pracy nauczyciela
----------	--

W celu realizacji zadania **C** w szkole w roku szk. 2019/20:

1. Z dniem 28 października 2019 r. dyrektor wprowadził zarządzeniem obowiązek niezwłocznego zapoznania się z projektem „Regulaminu oceny pracy nauczycieli w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Strzelinie”.
2. Dyrektor przekazał projekt „Regulaminu oceny pracy nauczycieli w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Strzelinie” do opinii związków zawodowych.
3. 25.11.2019 r. Dyrektor uzyskał pozytywną opinię od związków zawodowych ZNP i MOZ NSZZ Solidarność.
4. Zarządzeniem z dnia 26 listopada 2019 r. Dyrektor wprowadził Regulamin Oceny Nauczycieli.

D	Przygotowywanie nauczycieli do wykorzystywania technologii IT oraz stosowania innowacji w nauczaniu problemowym – I etap
----------	--

W celu realizacji zadania **D** w szkole w roku szk. 2019/20 podejmowano szereg działań:

1. szkolenie kadry pedagogicznej z zakresu wykorzystania tablic multimedialnych podczas zajęć dydaktycznych.

Podczas obserwacji zajęć dyrektor zwracał szczególną uwagę na wykorzystanie technologii IT w pracy dydaktycznej (zarówno w procesie organizacyjnym jak i podczas zajęć). Stwierdzono, że nauczyciele wykorzystują technologię IT w swojej pracy, zarówno w procesie organizacyjnym jak i podczas zajęć

3. Doposażenie placówki:
 - sprzęt komputerowy, rzutniki multimedialne.

E	Podniesienie jakości edukacji matematycznej, przyrodniczej poprzez efektywną i skuteczną działalność edukacyjną, w tym z wykorzystaniem technologii IT, zapewniającej każdemu dziecku / uczniowi, zarówno zdolnemu, jak i z różnymi niepełnosprawnościami czy deficytami rozwój i odnoszenie sukcesów na miarę możliwości i potrzeb.
----------	--

W celu realizacji zadania **E** w szkole w roku szk. 2019/20:

1. Nauczyciele w zespołach opracowali plany pracy uwzględniając podniesienie edukacji matematycznej i przyrodniczej na swoich zajęciach (w ramach możliwości). Podczas zajęć

nauczyciele i uczniowie wykorzystują technologię informacyjną i komputerową w celu podniesienia efektywności kształcenia.

2. Wychowawcy klas wraz z pedagogiem szkolnym zdiagnozowali w terminie do 20 września techniki uczenia się uczniów klas. Diagnozę przeprowadzono z wykorzystaniem metod obserwacyjnych, badań testowych oraz na podstawie wywiadu z rodzicami. Informacje o sposobach uczenia się poszczególnych uczniów i całych klas przedstawione zostały na zebraniach zespołów nauczycielskich uczących w danej klasie. Informacje zostały wykorzystane przy doborze metod nauczania, ustalaniu tempa lekcji, doborze pomocy dydaktycznych.

3. Metodami dialogowymi (*wywiady, rozmowy indywidualne*) oraz na podstawie przeprowadzonych diagnoz na wstępie ustalono zainteresowania i potrzeby uczniów i na tej podstawie przygotowano w ramach przydzielonych godzin dodatkowych - ofertę zajęć pozalekcyjnych. Lista zajęć stanowi załącznik do sprawozdania z nadzoru pedagogicznego.

4. W szkole odbyły się projekcje mobilnego planetarium i obserwatorium astronomicznego.

5. Wykorzystywano sale do matematyki wyposażone w sprzęt audiowizualny oraz tablicę interaktywną, umożliwiające wykorzystywanie użytkowych programów edukacyjnych z portali edukacyjnych.

6. Wprowadzono systemowe rozwiązania na rzecz wspierania ucznia – opracowano „System pomocy psychologiczno-pedagogicznej”. Uczniom posiadającym opinie poradni pp i innym uczniom wymagającym różnorodnej pomocy psychologicznej, w tym dyskalkulii. Pomoc psychologiczna była udzielana 35 uczniom w szkole (klasy I – 10 osób, klasy II – 10 osób, klasy III – 15 osób). Identyfikowanie potrzeb dokonywali nauczyciele, także oni świadczyli tę pomoc w bezpośredniej pracy z uczniami.

7. W szkole powołano Zespół Wspierający, którego głównym zadaniem była troska o uczniów z orzeczeniami pp. Dla każdego z nich (*4 osoby*) opracowano Indywidualny Program Edukacyjno-terapeutyczny oraz dokonano dwukrotnie w roku szkolnym wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania ucznia i efektywności pomocy pp.

8. Realizowano System Badań Edukacyjnych w szkole, w tym sformułowano zadania dla nauczycieli w zakresie tworzenia narzędzi pomiaru dydaktycznego, zasady analiz statystycznych stosowanych do opracowania wyników badań, sposób prezentacji i komunikowania wniosków.

9. Wyniki wszystkich pomiarów dydaktycznych przeprowadzanych w roku szkolnym 2019/20 prezentowano na posiedzeniach zespołów przedmiotowych.

10. Wychowawcy klas aktywizowali uczniów do pomocy koleżeńskiej poza szkołą oraz poprzez stosowanie metod pracy w grupie lub w parach, dobierając do grupy uczniów o zróżnicowanym poziomie wiedzy.

11. Zespół nauczycieli matematyki opracował na własne potrzeby modele pracy z uczniami o różnych specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz z uczniami mającymi trudności w nauce. Opracowane zasady stosowali w codziennej pracy wszyscy nauczyciele przedmiotów matematyki.

12. W szkole prowadzono zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z matematyki dla uczniów klas: Ia, Ib, Id, Ie, If, Ig, IId, IIIa, IIIb, IIIc oraz za jęcia indywidualne z matematyki dla uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego: Igor i Sebastian Kowalczyk – kl. IIIb, Martin Nawrocki –kl. IId, Michał Marynowski – kl. IIc.

F	Kontynuacja działań podejmowanych w zeszłym roku szkolnym w ramach obchodów uczczenia 100 - rocznicy odzyskania niepodległości Polski, mająca na celu kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych.
----------	--

W celu realizacji zadania **F** w szkole w roku szk. 2019/20:

1. W dniu 15 października 2019 r. na w auli odbyło się spotkanie uczniów klas pierwszych z Panem Józefem Oleksiewiczem kombatantem II wojny światowej – organizacja „żywej lekcji historii”.

2. 12.11.2019. Apel z okazji rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości.

3. 25.10.2019. Wyjście uczniów klas po szkole gimnazjalnej na przedstawienie „Urodziny marszałka”.

4. 27.02.2020. Udział szkolnej delegacji wraz z sztandarem szkoły w miejskich obchodach 80 rocznicy deportacji Polaków na Sybir. Uroczystość zorganizowali: Zarząd Koła Związku Sybiraków w Strzelinie oraz Burmistrz Miasta i Gminy Strzelin;

Program realizowano także na lekcjach wychowawczych i lekcjach przedmiotów (np. historia, WOS, język polski) oraz lekcjach wychowawczych.

G	Dostosowanie organizacji codziennej pracy szkoły (<i>obowiązkowe zajęcia dydaktyczne, plany lekcji, higiena pracy, zagospodarowanie przestrzeni szkolnej, organizacja dożywiania</i>) do wymogów higieny i bezpieczeństwa oraz przepisów prawa, po konsultacjach z organami szkoły i po zdiagnozowaniu potrzeb i oczekiwań samych uczniów oraz uwzględnieniu możliwości organizacyjnych szkoły.
----------	---

W celu realizacji zadania **G** w szkole w roku szk. 2019/20:

1. Dostosowanie planu zajęć dydaktyczno-wychowawczych, tak aby uwzględnił różnicowanie zajęć w każdym dniu i równomierne obciążenie uczniów zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia oraz brał pod uwagę możliwości psychofizyczne uczniów do podejmowania intensywnego wysiłku umysłowego w ciągu dnia.
2. Prowadzono „Rejestr wyjść grupowych uczniów”. Wicedyrektor prowadził rejestr wyjść grupowych uczniów.
3. Zabezpieczano przed poślizgiem przejścia na terenie szkoły.
4. Prace remontowe na terenie placówki (remont szatni, malowanie korytarza itd.) zorganizowano w sposób nienarażający bezpieczeństwa osób pozostających pod opieką szkoły. Miejsca, w których trwają prace zabezpieczone zostały przed dostępem uczniów.

H	Kształtowanie kreatywności, przedsiębiorczości oraz kompetencji cyfrowych uczniów w zakresie bezpiecznego i celowego wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego
----------	--

W celu realizacji zadania **H** w szkole w roku szk. 2019/20:

1. Opracowano i zrealizowano w ramach Programu wychowawczo-profilaktycznego cykl zajęć w każdej klasie zawierający tematykę: korzystanie z informacji, relacje w środowisku medialnym, kreatywne korzystanie z mediów, jakie wartości ukrywają się w przekazach, jak bezpiecznie działać w sieci, informacje o nas w sieci w sieciowej społeczności oraz inne w zależności od wiekowej dojrzałości uczniów.
2. Przeprowadzono w dniu 20 listopada 2019 r. otwartych szkoleń dla chętnych rodziców celem wskazania najczęstszych sposobów korzystania przez dzieci z mediów i wskazania potencjalnych zagrożeń.
3. Poszerzono współpracę z instytucjami i podmiotami, które wspierały działania szkoły na rzecz prawidłowego funkcjonowania uczniów w środowisku cyfrowym.
 - Realizacja innowacji pedagogicznej „Młodzieżowe mini przedsiębiorstwo”, w ramach której powstały dwa młodzieżowe mini przedsiębiorstwa „Sweet dreams” i „Gastrofaza”;
 - - udział uczniów w konkursach z przedsiębiorczości.

J	Kontynuowanie i wzmacnianie pracy zespołowej nauczycieli na rzecz doskonalenia procesów edukacyjnych, a w szczególności w zakresie przygotowania i realizacji programów nauczania na potrzeby edukacji w nowych typach szkoły oraz organizacji kształcenia zawodowego we współpracy z pracodawcami.
----------	---

W celu realizacji zadania **J** w szkole w roku szk. 2019/20:

1. W celu przygotowania szkoły i nauczycieli do realizacji począwszy od 1 września 2019 roku nowej podstawy programowej w klasach I LO w czerwcu 2019 r. przeprowadzono szkolenie członków rady pedagogicznej.
2. Wszystkie zespoły przedmiotowe dokonały analizy treści, a zwłaszcza analizy wymaganych umiejętności z poszczególnych edukacji przedmiotowych oraz warunków i zaleceń do jej realizacji.
3. Nauczyciele zapoznali się z warunkami realizacji nowej podstawy programowej.
4. Dokonano analizy oferty wydawniczej w zakresie programów nauczania.
5. Nauczyciele dokonywali oceny podręczników oferowanych przez wydawców.
6. Nauczyciele spotykali się we wrześniu w zespołach w celu: przygotowania planu pracy zespołu, zaplanowania konkursów, zaplanowania badań edukacyjnych, omówienia wyników diagnoz na wstępie, zaplanowania realizacji w pracy bieżącej wniosków z diagnoz. W czasie roku szkolnego nauczyciele spotykali się w zespołach w celu omówienia wyników badań edukacyjnych, próbnych egzaminów maturalnych, organizacji konkursów i zawodów, organizacji akcji i wydarzeń szkolnych, wymiany doświadczeń, obserwacji i wymianie scenariuszy lekcji.

K	Systematyczne włączanie rodziców w organizację pracy szkoły oraz proces edukacyjny własnych dzieci. Aktywizowanie działalności Rady Rodziców.
----------	---

W celu realizacji zadania **K** w szkole w roku szk. 2019/20:

Rada Rodziców była systematycznie włączana w organizację pracy szkoły. Pierwsze posiedzenie Rady Rodziców odbyło się w dniu 5 września 2019 w celu wyłonienia ubezpieczyciela dla uczniów naszej szkoły. Na posiedzeniu Rady Rodziców w dniu 12 września 2019 r. dyrektor szkoły przedstawił przedstawicielom Rady Rodziców organizację pracy szkoły, Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego, proponowane dni wolne, plan pracy szkoły, „harmonogram działań do Szkolnego programu wspierania czytelnictwa wśród uczniów ZSO w Strzelinie”. Rada Rodziców pozytywnie zaopiniowała w/w punkty. Rada Rodziców pozytywnie zaopiniowała także odwołanie P. Magdaleny Kwiatkowskiej-Kłys ze stanowiska wicedyrektora szkoły z dniem 31 sierpnia 2019 r. i powierzenie stanowiska wicedyrektora szkoły z dniem 1 września P. Edycie Kramarz.

Rada Rodziców postanowiła zorganizować dla uczniów zabawę półmetkową i studniówkową oraz włączyć się do organizacji uroczystości szkolnych.

Poza tym odbywały się:

1. *Zebrania z rodzicami*
2. *Rozmowy indywidualne*
3. *Uczestnictwo, współorganizacja imprez klasowych, szkolnych.*
4. *Spotkania dotyczące trudności wychowawczych*
5. *Szkolenia dla rodziców*
6. *Zbieranie opinii rodziców o szkole*
7. *Dbałość o wygląd klasy*
8. *Konsultacje*
9. *Działalność w Radzie Szkoły*
10. *Organizowanie czasu wolnego uczniów*

L	Dostosowywanie na etapie planowania oraz modyfikowanie, w trakcie realizacji, procesu edukacyjnego i procesów wspomagania rozwoju i edukacji do indywidualnych potrzeb edukacyjnych uczniów oraz ich możliwości, w oparciu o wyniki obserwacji ucznia, diagnozy środowiskowej i systematycznie prowadzonych przez nauczycieli badań edukacyjnych oraz autoewaluacji pracy własnej przez nauczycieli.
----------	--

W celu realizacji zadania **L** w szkole w roku szk. 2019/20:

We wrześniu nauczyciele przygotowali plany dydaktyczne dla poszczególnych oddziałów, PZO z uwzględnieniem dostosowań warunków i form dla uczniów z dysfunkcjami, planowali proces edukacyjny uczniów poszczególnych oddziałów z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb edukacyjnych uczniów. Nauczyciele przeprowadzili we wrześniu diagnozy na wstępie, opracowali wyniki diagnoz w formie raportów z analizy jakościowej i ilościowej, sformułowali wnioski do pracy. Zaplanowano badania edukacyjne na cały rok szkolny, które były przeprowadzane w zaplanowanym terminie. Nauczyciele obserwowali postępy uczniów w pracy bieżącej i dokonywali ewaluacji pracy własnej na podstawie wyników analizy postępów uczniów.

2. W miesiącu wrześniu 2019 roku nauczyciele wchodzący w skład oddziałowych zespołów nauczycielskich dokonali analizy osiągnięć uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego w celu ustalenia możliwości i potrzeb uczniów w danym oddziale – analiza przeprowadzana była z wykorzystaniem wyników sprawdzianów/egzaminów zewnętrznych, sprawdzianów „na wejściu” oraz informacji rodziców i informacji zawartych w opiniach i orzeczeniach.

3. Po ustaleniu braków w zakresie konkretnych umiejętności oraz podstawowych wiadomości uczniów, począwszy od 20 września 2019 roku nauczyciele w ramach zajęć wg art. 42 zorganizowali pierwszy rodzaj zajęć dydaktyczno-wyrównawczych. Były one kierowane do grup oddziałowych celem wyrównania braków w zakresie konkretnych umiejętności, których nieposiadanie utrudniałoby przyswajanie nowych treści. I tak dla uczniów klas pierwszych, drugich i trzecich prowadzono zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z matematyki.

4. Udział uczniów w tych zajęciach wynosił 82% ogółu uczniów ze wskazań nauczycieli. Stwierdza się duże zainteresowanie rodziców postęпами swoich dzieci w pokonywaniu trudności, a zwłaszcza pomoc rodziców w redukowaniu braków i aktywne włączanie się w wykonywanie ćwiczeń domowych.

5. Wprowadzono systemowe rozwiązania na rzecz wspierania ucznia – opracowano System pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom posiadającym opinie poradni pp i innym uczniom wymagającym różnorodnej pomocy psychologicznej. Do końca września 2019 roku dostosowano IPET-y do nowych przepisów prawnych. Udzielano pomocy psychologicznej. Identyfikowania potrzeb dokonywali nauczyciele wraz z pedagogiem, także oni świadczyli te pomoc w bezpośredniej pracy z uczniami.

6. W szkole powołano Zespół Wspierający, którego głównym zadaniem była troska o uczniów z orzeczeniami pp. Dla każdego z nich (4 osoby) opracowano Indywidualny Program Edukacyjno-terapeutyczny oraz dokonano dwukrotnie w roku szkolnym oceny efektywności rozwoju uczniów i skuteczności pracy.

7. Nauczyciele uczący w danym oddziale ściśle współpracowali w zakresie wspierania kształcenia najslabiej opanowanych umiejętności (przekazywanie na bieżąco uwag o trudnościach w kształceniu konkretnych umiejętności). Protokoły zebrań zespołów nauczycielskich potwierdzają co najmniej trzykrotne zebrania poświęcone temu problemowi.

8. O specjalnych potrzebach edukacyjnych uczniów poinformowano wszystkich nauczycieli na zebraniach przedmiotowych, a następnie w zespołach nauczycieli prowadzących zajęcia w poszczególnych oddziałach. Nauczyciele zostali przygotowani do opracowania dostosowań wymagań edukacyjnych dla uczniów ze spe w zakresie organizacji nauczania, dobieranych treści kształcenia oraz najskuteczniejszych form i metod pracy.

9. Wspomagano proces opieki i kształcenia pracownikami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Strzelinie.

10. Dyrektor dwukrotnie, przeprowadził kontrole zgodności organizacji wybranych zajęć w ramach IPET.

11. Wszyscy nauczyciele dostosowali w miarę możliwości formy udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej do nowych warunków ich udzielania.

12. Dyrektor monitorował realizację pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formie sprawozdań wychowawców na temat dokonanych dostosowań.

M

Zapewnianie bezpieczeństwa uczniom

W celu realizacji zadania **M** w szkole w roku szk. 2019/20:

- a) przeprowadzono badanie ankietowe wśród uczniów na temat bezpieczeństwa w szkole – wrzesień 2019 r.
- b) kształtowano na zajęciach przedmiotowych i zajęciach z wychowawcą oraz na szkoleniach uczniów z zakresu profilaktyki umiejętności uczniów w zakresie prawidłowego funkcjonowania w środowisku cyfrowym, w szczególności w środowisku tzw. nowych mediów,
- c) zwiększano skuteczność działań wychowawczych i profilaktycznych na rzecz bezpieczeństwa i tworzenia przyjaznego środowiska w szkole, w szczególności przeciwdziałanie krzywdzeniu ludzi zarówno w świecie realnym, jak i w Internecie,
- d) przeciwdziałano używaniu substancji psychoaktywnych przez uczniów poprzez realizację programu wychowawczo-profilaktycznego, akcje informacyjne, szkolenia młodzieży z zakresu profilaktyki uzależnień,
- e) przeprowadzono remont dachu na sali gimnastycznej,
- f) dbano o terminowe przeglądy budynków, gaśnic i hydrantów,
- g) przeprowadzono próbny alarm przeciwpożarowy.
- h) Wszyscy wychowawcy zapoznali rodziców z zasadami organizacji bezpieczeństwa uczniów – wrzesień 2019 r.
- i) Przeprowadzono w I semestrze badanie ewaluacyjne „Bezpieczeństwo uczniów w szkole oraz w drodze do oraz ze szkoły”. Stanowiło ono drugą, ostatnią część zaplanowanego na dwa lata szkolne badania pt. „**Psychologiczne i społeczne uwarunkowania bezpieczeństwa w szkole**”. Pierwszym badaniem przeprowadzonym w ramach ewaluacji całego tego obszaru było przeprowadzone w roku szkolnym 2018/2019 rozpoznanie relacji rówieśniczych, które pomagają lub przeszkadzają w nauce.
- j) Realizacja programów profilaktycznych,
- k) W ciągu roku szkolnego odbyły się pogadanki i wykłady o potrzebie tolerancji, akceptacji dla inności, asertywności.

N

Wspomaganie rozwoju zawodowego nauczycieli, zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami oraz **wytycznymi Kuratorium Oświaty we Wrocławiu** w formie szkoleń zewnętrznych, e-szkoleń i WDN-u.

We wrześniu zaplanowano szereg szkoleń rady pedagogicznej, zgodnie ze zdiagnozowanymi w czerwcu 2019 r. potrzebami.

1. 5. 04.02.2020. Szkolenie z zakresu ochrony danych osobowych.

6. 05.02.2020. – Szkolenie: Praca z tablicą interaktywną.

O	Zestawienie działań podjętych w ramach nadzoru w okresie zawieszenia zajęć i pracy na odległość w związku z epidemią COVID-19
----------	--

W celu realizacji zadania **O** w szkole w roku szk. 2019/20:

1. Zgodnie z decyzją MEN w dniach 12-24 marca 2020 r. w placówce zawieszono zostały zajęcia.
2. Dyrektor zorganizował pracę pracowników niepedagogicznych w okresie od 25 marca 2020 r. w sposób gwarantujący bezpieczeństwo pracowników przy jednoczesnym zapewnieniu poprawnego funkcjonowania placówki.
3. Organizowanie nauki zdalnej podczas zawieszenia zajęć z powodu pandemii koronawirusa (zawieszenie zajęć od 12 do 24 marca 2020 r.; nauka zdalna od 25 marca do 26 czerwca 2020 r.).

Ograniczenie działalności szkoły w czasie pandemii koronawirusa

Z powodu pandemii koronawirusa i wprowadzenia ograniczania funkcjonowania szkół i placówek oświatowych dyrektor nie wprowadził zmian w planie nadzoru pedagogicznego, ale realizował zadania związane z organizacją kształcenia zdalnego w formie zadań doraźnych:

Na podstawie Rozporządzenia Men z 20 marca 2020 r. (Uz. U. z 2020 r. , poz. 493) dyrektor zrealizował następujące obowiązki:

1) par. 1 pkt. 1: **Przekazanie uczniom, rodzicom i nauczycielom informacji o sposobie i trybie realizacji zadań szkoły w okresie czasowego ograniczenia jej funkcjonowania** poprzez:

- ustalenie zasad funkcjonowania placówki i opisanie ich w zarządzeniu,
- publikacja zarządzenia drogą elektroniczną, przesłanie treści zarządzenia uczniom i rodzicom przez dziennik elektroniczny i publikację na stronie internetowej szkoły;

2) **ewaluowanie in-term funkcjonowania szkoły w okresie od 25 marca w celu wprowadzenia zmian;**

3) **koordynowanie współpracy nauczycieli z uczniami lub ich rodzicami** poprzez:

- sprawdzenie, czy uczniowie mają dostęp do środków technicznych i dziennika elektronicznego; pomoc uczniom w założeniu kont na dzienniku elektronicznym;

- ustalenie z nauczycielami godzin zajęć indywidualnych, pomoc w odrabianiu lekcji;

- ustalenie z rodzicami uczniów niepełnosprawnych sposobu kontaktu i zdalnej pomocy przy realizacji zajęć rewalidacyjnych.

4) ustalenie z nauczycielami tygodniowego zakresu treści nauczania uwzględniając w szczególności:

a) równomierne obciążenie uczniów w poszczególnych dniach tygodnia;

b) łączenie przemienne kształcenia z użyciem monitorów ekranowych i bez ich użycia;

c) możliwości psychofizyczne uczniów;

d) ograniczenia wynikające ze specyfiki zajęć

poprzez analizę codziennych zakresów treści kształcenia i wysyłanych do uczniów informacji, zadań i notatek oraz linków do filmów i prezentacji.

5)ustalenie z nauczycielami sposobu monitorowania postępów i umiejętności uczniów oraz sposób weryfikacji wiedzy, w tym informowanie rodziców o postępach, a także o uzyskanych przez ucznia ocenach poprzez:

e) opracowanie zasad monitorowania postępów uczniów, sposobów sprawdzania wiedzy i umiejętności, sposobu informowania rodziców o ocenach,

f) przekazanie powyższych zasad każdemu nauczycielowi i uczniowi przez e-dziennik i publikację na szkolnej stronie internetowej;

g) kontrola systematyczności oceniania poprzez analizę zapisów w e-dzienniku;

h) kontrola treści korespondencji nauczycieli z uczniami i rodzicami.

6) Ustalenie warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu klasyfikacyjnego, poprawkowego i sprawdzianu wiadomości i umiejętności oraz warunków i sposobu ustalania rocznej oceny klasyfikacyjnej poprzez:

b) pisemne zarządzenie dyrektora wprowadzającego zasady przeprowadzania egzaminów w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania szkoły.

7) Ustalenie sposobu dokumentowania realizacji zadań szkoły poprzez:

c) opracowanie w formie zarządzenia zasad dokumentowania zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość,

d) kontrolę zapisów w e-dzienniku, tygodniowych sprawozdań nauczycieli z pracy.

8) Wskazanie we współpracy z nauczycielami źródła i materiałów niezbędnych do realizacji zajęć poprzez:

c) zobowiązanie nauczycieli do przekazania uczniom i rodzicom źródeł i materiałów niezbędnych do pracy na każdej jednostce lekcyjnej;

d) kontrolę notatek i zadań przesyłanych uczniom.

- 9) **Zapewnienie każdemu uczniowi lub rodzicom możliwości konsultacji z nauczycielami prowadzącymi zajęcia oraz przekazanie informacji o formach tych konsultacji;**

Zestawienie obowiązków nauczycieli w okresie kształcenia na odległość:

1. Przestrzeganie sposobu i trybu realizacji zadań szkoły ustalonego na okres czasowego ograniczenia jej funkcjonowania:

- a) terminowość dostosowania programu nauczania do formy kształcenia,
- b) udział nauczyciela w zdalnych posiedzeniach rady pedagogicznej,
- c) prowadzenie lekcji online i lekcji zdalnych zgodnie z planem zajęć,
- d) wskazanie źródeł i materiałów niezbędnych do realizacji zajęć, w tym materiałów w postaci elektronicznej,
- e) ocena jakości i atrakcyjności wykorzystywanych materiałów dydaktycznych z zasobów¹⁰ internetowych do prowadzenia zajęć,
- f) stosowanie nowoczesnych metod w kształceniu zdalnym.

2. Przestrzeganie ustalonego sposobu monitorowania postępów uczniów oraz sposobu weryfikacji wiedzy i umiejętności uczniów, w tym również informowania uczniów i rodziców o postępach ucznia w nauce, a także o uzyskanych przez niego ocenach poprzez:

- a) kontrolę prac uczniów w ramach zdalnego nauczania,
- b) odsyłanie uczniom sprawdzonych prac wraz z oceną i uzasadnieniem,
- c) informowanie rodziców o postępach uczniów, wskazywanie pomocy uczniowi (dodatkowe materiały, rozmowy, wskazówki).

3) Monitorowanie aktywności uczniów w zajęciach zdalnych poprzez:

- a) rejestrowanie kontaktów z uczniami i rodzicami uczniów, rejestrowania aktywności uczniów na zajęciach online i w pracy zdalnej;
- b) zgłaszanie dyrektorowi szkoły i pedagogowi braku udziału ucznia w różnych formach kontaktu zdalnego;
- c) podejmowanie prób aktywizacji ucznia, prowadzenie rozmów z rodzicami, informowanie rodzica o obowiązku uczestnictwa w zajęciach zdalnych i wykonywania zleconych zadań domowych;
- d) rozpoznanie przez wychowawców wyposażenia ucznia w narzędzia do nauki zdalnej.

4. Współpraca z uczniami i rodzicami w formie konsultacji, pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniowi i rodzicowi, pomoc indywidualna w bieżącej nauce, doradztwo poprzez:

- a) możliwość konsultacji z nauczycielem przedmiotu i pedagogiem,

b) diagnozę potrzeb ucznia i jego sytuacji domowej, wywiady indywidualne pedagoga, wspieranie stanu psychofizycznego uczniów w sytuacji osamotnienia, izolacji;

5. Wspieranie rodziców (tutoring rodzicielski) uczniów objętych kształceniem specjalnym poprzez konsultacje, materiały dodatkowe, wskazówki, współpraca z pedagogiem i nauczycielem rewalidantem.

6. Przestrzeganie ustalonych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu klasyfikacyjnego, poprawkowego, sprawdzianu wiedzy i umiejętności, ustalenia rocznej oceny klasyfikacyjnej i rocznej oceny zachowania (również w przypadku wniesienia zastrzeżenia do trybu ustalenia tej oceny).

Od 20 marca 2020 r.:

11 marca MEN wprowadziło zawieszenie zajęć edukacyjnych do dnia 25 marca 2020 r. Zanim wprowadzono zawieszenie zajęć, w obliczu wielkiego ryzyka zakażaniem, dyrektor zakupił 3 pojemniki na antybakteryjny płyn dezynfekujący i zlecił zamontowanie pojemników z płynem antybakteryjnym przy każdym wejściu do szkoły. Nad pojemnikami zawieszono informację, że należy dezynfekować ręce. Zakupiono środki dezynfekujące powierzchnie płaskie (stoliki, biurka, krzesła, klamki, drzwi) i po każdej przerwie dezynfekowano drzwi i klamki. W szkolnych łazienkach i gabinetach z umywalkami rozwieszono plakaty informujące o prawidłowym myciu rąk, a na szkolnych korytarzach o sposobach zapobiegania zarażeniom koronawirusem.

Dyrektor poinformował 11 marca 2020 r. o zawieszeniu zajęć uczniów, rodziców, nauczycieli. Określił zasady współpracy nauczycieli z uczniami oraz zasady pracy administracji i obsługi. Wprowadzono dla administracji i obsługi obowiązek świadczenia pracy podczas wyznaczonych dyżurów. Od 25 marca do 8 kwietnia wydłużono zawieszenie zajęć, ale wprowadzono dla nauczycieli obowiązek świadczenia pracy zdalnej, dla uczniów – obowiązek nauki zdalnej.

Dyrektor opublikował na szkolnej stronie internetowej „Poradnik dla dyrektora, nauczyciela, ucznia i rodzica” w celu zapoznania się z rekomendacjami MEN w sprawie nauczania zdalnego; o publikacji poinformował nauczycieli, uczniów i rodziców / prawnych opiekunów.

Dyrektor i wicedyrektor opracowali „Szkolny system nauki na odległość”, w którym określili: zadania szkoły w pracy zdalnej, zadania dyrektora, zadania nauczycieli, zadania ucznia, działalność dydaktyczno-wychowawczą, dokumentowanie przebiegu nauczania, organizację kształcenia na odległość, sposoby realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego w pracy zdalnej, obowiązki nauczycieli w procesie oceniania uczniów, kompetencje rady pedagogicznej, zasady pracy zespołów nauczycielskich i współpracy z radą rodziców, współpracy z samorządem uczniowskim, zasady pracy biblioteki szkolnej podczas pracy zdalnej; dokument informuje o pracy pracowników administracji i obsługi, zawiera tabelę do wykazywania świadczenia obowiązku pracy przez nauczycieli „Realizacja obowiązku świadczenia pracy w formie pracy zdalnej w okresie zawieszenia zajęć z powodu zagrożenia zarażenia koronawirusem w dniach od 25 marca do 10 kwietnia 2020 roku / potem od 15 kwietnia do 26 kwietnia / potem od 17 kwietnia do 24 maja 2020 r. (zgodnie z art. 42 ust. 2 pkt 3) oraz tabelę „Inne zajęcia i czynności wynikające z zadań statutowych szkoły (zgodnie z art. 42 ust. 2 pkt 2) oraz zajęcia i czynności związane z przygotowaniem do zajęć, samokształceniem i doskonaleniem zawodowym (zgodnie z art. 42 ust. 2 pkt 3); określono również sposoby nauki na odległość i zasoby dostępne w

sieci, określono kanały komunikacji nauczycieli z uczniami. Dokument przesłano do rodziców / prawnych opiekunów, uczniów i nauczycieli.

Nauczycielom szkoły udostępniono program Discord do prowadzenia lekcji online.

Dyrektor i wicedyrektor określił również zasady oceniania, zasady poprawy ocen niedostatecznych w dokumencie „Monitorowanie postępów oraz sposoby weryfikacji wiedzy i umiejętności uczniów Liceum Ogólnokształcącego im. M. Skłodowskiej-Curie w Strzelinie, w tym udzielanie informacji rodzicom o postępach uczniów w nauce w czasie pracy zdalnej w okresie zawieszenia zajęć lekcyjnych w szkole z powodu zagrożenia zarażeniem koronawirusem”. Dyrektor poprosił nauczycieli o propozycje sposobów i form zaliczenia ocen niedostatecznych na I semestr oraz częściowych ocen niedostatecznych wpisanych w II semestrze. Propozycje nauczycieli dyrektor omówił z wicedyrektorem; propozycje nauczycieli wpisano do w/w dokumentu. Dokument przesłano do rodziców / prawnych opiekunów, uczniów i nauczycieli.

Po zawieszeniu zajęć od 25 marca 2020 r. nauczyciele realizowali podstawę programową. Nauczyciele wpisywali tematy do dziennika elektronicznego, wykazywali zrealizowany przez siebie materiał, przesyłali go do wglądu dyrektora/ wicedyrektora. Po każdym tygodniu nauczyciele przysyłali dyrektorowi sprawozdanie z realizacji podstawy programowej oraz sprawozdanie z ilości przepracowanych godzin w ramach 40-godzinnego tygodnia pracy. Nauczyciele realizowali zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w ramach obowiązującego ich dotychczas tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, prowadzonych bezpośrednio z uczniami albo na ich rzecz. Zajęcia odbywały się wg planu lekcji obowiązującego przed zawieszeniem zajęć. Większość nauczycieli w swojej pracy zdalnej wykorzystywała dziennik elektroniczny, adresy mailowe, komunikatory, dostępne strony internetowe, materiały dostępne na stronach internetowych urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, stronach internetowych jednostek podległych temu ministrowi lub przez niego nadzorowanych, w tym na stronach internetowych Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i okręgowych komisji egzaminacyjnych. Nauczyciele przesyłali uczniom zadania do wykonania, wskazówki, filmy instruktażowe, notatki, przygotowane wykłady. Matematycy i informatycy wykorzystywali platformy edukacyjne. Nauczyciele języków obcych wykorzystywali skypa lub program Discord. Uczniowie naszej szkoły (M. Dobrowolski i Marcin Böttcher) założyli na prośbę dyrektora szkoły i nauczyciela P. B. Kudły serwer dla nauczycieli i uczniów naszej szkoły, platforma została udostępniona do wykorzystywania podczas zajęć edukacyjnych. Zajęcia online na Discord prowadzone były przez: P. Bartosza Kudłę, P. Beatę Kudłę, P. Emilię Kwiatkowską, P. M. Kwiatkowską-Kłys, P. J. Burtin, P. A. Nowotyńską, P. M. Kwiatkowską-Kłys. Uczniowie przesyłali wykonane zadania do sprawdzenia. Nauczyciele oceniali:

-zaangażowanie, aktywność, poprawność wykonanych zadań, analizowali wytwory uczniów, prac przesłanych nauczycielowi, różnorodnych materiałów, przesłane pliki z tekstami wypracowań, rozwiązaniami zadań, nagranyymi wypowiedziami, prezentacjami;

- aktywność uczniów: wypowiedź ucznia na forum, udział w dyskusjach online, rozwiązanie różnorodnych form quizów i testów.

W przypadku wątpliwości uczniowie mieli możliwość zadawania nauczycielom pytań i kierowania próśb o indywidualne wyjaśnienie nowego zagadnienia.

Nauczyciele wspierali rodziców w organizacji kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi poprzez:

- przygotowywanie i przekazywanie rodzicom uczniów zadań z instrukcją wykonania oraz materiałów,

- kontakt z uczniami przez dziennik elektroniczny lub kontakt telefoniczny.

Nauczyciele - bibliotekarze prowadzili działalność o charakterze propagatorskim, udostępniali audiobooki, w tym lektury szkolne, udostępniali także w wersji elektronicznej (według potrzeb nauczycieli, rodziców i uczniów) podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe oraz inne materiały biblioteczne.

Pedagog prowadził konsultacje i porady dla ucznia, rodzica i nauczyciela. Udzielał porad w kwestii stresu, problemów uczniów wynikających z izolacji i strachu przed zarażeniem.

Nauczyciele wychowania fizycznego przesyłali ćwiczenia do wykonania w domu, filmy, linki do artykułów, zachęcając do wykonywania ćwiczeń fizycznych w domu.

Do 30.03. zadań do wglądu nie przesyłali: P. Anna Kloc, P. P. Rozenek, P. D. Drózd-Skorupska.

W czasie prowadzenia zajęć zdalnych nie odnotowywano obecności uczniów, w dzienniku elektronicznym wpisywano tematy zajęć, a we frekwencji wpisywano symbol „nz” – nauczanie zdalne.

Na stronie internetowej szkoły w serwisie dla nauczyciela opublikowano zakładkę „nauczanie zdalne”, a w niej publikowano wszystkie ważne dokumenty i informacje dla nauczycieli, związane z nauczaniem zdalnym.

Podczas nauki zdalnej dyrektor i wicedyrektor pełnili nadzór pedagogiczny: przeprowadzili kontrolę poprawności dostosowania treści kształcenia do możliwości ich realizacji w nauczaniu na odległość, kontrolowali obowiązek świadczenia pracy zdalnej i realizacji podstawy programowej w pracy zdalnej oraz sposobu dokumentowania realizacji zadań szkoły w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem Covid 19, monitorowali obciążenia ucznia nauką w pracy zdalnej, kontrolowali systematyczność oceniania w pracy zdalnej, efektywność dostosowań wymagań do potrzeb i możliwości indywidualnych uczniów objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną, sposoby wdrażania wniosków z badań edukacyjnych, diagnoz na wstępie i próbnych egzaminów wewnętrznych i zewnętrznych w pracy zdalnej, współpracy wychowawcy z rodzicami podczas nauki zdalnej oraz sposoby analizy rozwoju ucznia w pracy zdalnej, kontrolowali dziennik elektroniczny (protokoły kontroli).

W Liceum Ogólnokształcącym im. Marii Skłodowskiej- Curie pomoc psychologiczno-

pedagogiczna w czasie pandemii jest świadczona w formie zdalnej.

Wszyscy uczniowie, a szczególnie objęci pomocą psychologiczno-pedagogiczną, w tym ze SPE mają możliwość porad i konsultacji ze strony pedagoga oraz nauczycieli w formie pracy zdalnej.

a) Dzieci i młodzież przeżywająca kryzys, chorzy psychicznie, borykający się z problemami wynikającymi z obecnej sytuacji, np. odizolowanie od rówieśników, niemożliwość skutecznego skontaktowania się z psychologiem, pedagogiem szkolnym;

Praca pedagoga:

zakres – pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla uczniów;

formy: porady i konsultacje z pedagogiem poprzez dziennik elektroniczny, kontakt mailowy, telefoniczny;

sposoby:

- wszyscy uczniowie mają możliwość zwracania się do pedagoga w sytuacji przeżywanych stresów związanych z pandemią oraz kryzysowych sytuacjach rodzinnych (skrzynka mailowa, komunikatory, rozmowy telefoniczne);
- dzięki stałemu kontaktowi pedagoga z psychologiem z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej- uczniowie wymagający pomocy specjalisty mogą taką pomoc otrzymać (w formie konsultacji telefonicznej);
- przesyłanie informacji dla uczniów, rodziców dotyczących bezpieczeństwa w czasie pandemii, zagospodarowania czasu w trakcie kwarantanny, motywacji do własnej nauki oraz metod efektywnego uczenia się (maile, zamieszczanie informacji na stronie internetowej, Facebooku);
- przesyłanie informacji dotyczących radzenia sobie ze stresem, izolacją;
- wymiana informacji z uczniami, rodzicami, nauczycielami dotycząca pracy zdalnej (pytania, wątpliwości, napotykanne trudności np. dostęp do Internetu, odbieranie i wysyłanie załączników);
- zachęcanie uczniów, rodziców i nauczycieli do brania udziału w webinarach organizowanych przez np. przez wyższe uczelnie, rozsyłanie informacji o webinarach;
- w ramach doradztwa zawodowego przekazywanie informacji dotyczących oferty edukacyjnej wyższych uczelni oraz organizowanych przez nie dni otwartych online;
- wszyscy nauczyciele są w stałym kontakcie z uczniami, udzielają uczniom wsparcia w zakresie pracy dydaktycznej, metodycznej i wychowawczej. Podczas lekcji online zwracają szczególną uwagę na przejawy słabości uczniów, reagują na nie poprzez rozmowy telefoniczne i mailowe. Nauczyciele kontaktują się także z rodzicami uczniów w przypadku problemów i udzielają rodzicom wsparcia, wskazówek i porad. Informują także o sposobach radzenia sobie ze stresem dziecka oraz sposobach zdalnego uczenia się. Nauczyciele uspokajają uczniów, rodziców zaniepokojonych zbliżającymi się terminami matur, ryzykiem zarażenia podczas matur.

b) Dzieci i młodzież posiadający orzeczenia, o których mowa w przepisach rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 września 2017 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1743);

Praca pedagoga:

zakres - pomoc psychologiczno-pedagogiczna;

formy: porady i konsultacje z pedagogiem poprzez dziennik elektroniczny, kontakt mailowy, telefoniczny;

sposoby:

- j/w +
- zapewnienie rodziców/opiekunów prawnych uczniów ze SPE o możliwościach kontaktu za pośrednictwem dziennika elektronicznego, skrzynki mailowej, telefonu;
- stały kontakt z uczniami ze SPE oraz ich rodzicami/opiekunami prawnymi poprzez dziennik elektroniczny, kontakt mailowy oraz telefoniczny- udzielanie porad i wsparcia
- zachęcanie uczniów, rodziców i nauczycieli do brania udziału w webinarach organizowanych przez np. przez wyższe uczelnie;
- stały kontakt z nauczycielami uczniów ze SPE- wymiana informacji dotyczących pracy poprzez zdalne nauczanie (napotykanie trudności, realizacja IPET, konsultacje z nauczycielami o konieczności respektowania dostosowań i zaleceń zawartych w Indywidualnym Programie Edukacyjno-Terapeutycznym);
- kontakt z nauczycielami prowadzącymi zajęcia rewalidacyjne;
- udostępnianie numerów telefonów do placówek wsparcia, np. telefon zaufania dla dzieci i młodzieży, linię wsparcia dla osób dorosłych, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Strzelinie;
- wszyscy nauczyciele są w stałym kontakcie z uczniami, udzielają uczniom wsparcia w zakresie pracy dydaktycznej, metodycznej i wychowawczej. Podczas lekcji online zwracają szczególną uwagę na przejawy słabości uczniów, reagują na nie poprzez rozmowy telefoniczne i mailowe. Nauczyciele kontaktują się także z rodzicami uczniów w przypadku problemów i udzielają rodzicom wsparcia, wskazówek i porad. Informują także o sposobach radzenia sobie ze stresem dziecka i sposobach zdalnego uczenia się.

Harmonogram obserwacji zajęć nie obowiązuje od 25 marca 2020 r.

Od 25 marca 2020 r. na czas ograniczenia funkcjonowania szkoły plan nadzoru nie obejmował Form wspomaganie nauczycieli w r. szk. 2019/2020. Nie był realizowany także w pełni plan posiedzeń Rady Pedagogicznej (poza posiedzeniami 20 kwietnia i 22 czerwca 2020 r. – klasyfikacja uczniów).

W ramach nadzoru pedagogicznego przeprowadzono następujące kontrole podczas pracy zdalnej:

- Kontrole obowiązku świadczenia pracy zdalnej i realizacji podstawy programowej w pracy zdalnej.
- Kontrola poprawności dostosowania treści kształcenia do możliwości ich realizacji w nauczaniu na odległość.
- Kontrola obowiązku świadczenia pracy zdalnej i realizacji podstawy programowej w pracy zdalnej.
- Kontrola sposobu dokumentowania realizacji zadań szkoły w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem Covid 19.
- Kontrola systematyczności oceniania w pracy zdalnej.
- Kontrola efektów dostosowań wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb ucznia objętego pomocą psychologiczno-pedagogiczną.
- Monitorowanie działań nauczyciela w zakresie pomocy uczniom z niepowodzeniami szkolnymi w II semestrze roku szkolnego 2019/2020.
- Monitorowanie prowadzenia przez nauczyciela analiz rozwoju ucznia w pracy zdalnej.
- Sposoby i efekty wdrażania wniosków z diagnoz na wstępie i badań edukacyjnych w pracy zdalnej.
- Współpraca z rodzicami w pracy zdalnej.
- Realizacja edukacji zdrowotnej w pracy zdalnej nauczycieli wychowania fizycznego.
- Kontrola zajęć rewalidacyjnych w pracy zdalnej.
- Kontrola dzienników wychowawców klas trzecich.
- Kontrola ocen i wpisów tematów w dzienniku elektronicznym.
- Kontrola teczek udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w kasach III.
- Kontrola sprawozdań z pracy zespołów przedmiotowych, wychowawczych, zadaniowych.
- Kontrola zajęć pedagoga w pracy zdalnej.
- Kontrola udzielania pomocy pp uczniom w II semestrze r. szk. 2019/2020.
- Monitorowanie obciążenia ucznia nauką w pracy zdalnej i czasu spędzonego przed komputerem.
- Zgodność wystawienia proponowanej oceny rocznej zachowania w czasie pracy zdalnej z zapisami w Statucie szkoły.
- Zgodność wystawienia proponowanej oceny rocznej z przedmiotu w czasie pracy zdalnej z zapisami w Statucie.

Dyrektor i wicedyrektor zorganizowali pierwszą w historii szkoły radę pedagogiczną zdalną w sprawie zatwierdzenia wyników klasyfikacji uczniów klas trzecich oraz w sprawie opinii rady

pedagogicznej na temat projektu arkusza organizacji pracy szkoły w r. szk. 2020/2021. W dniu zakończenia roku szkolnego klas trzecich zorganizowano wręczenie świadectw ukończenia szkoły na boisku szkolnym, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa, odbiór świadectw odbył się zgodnie z harmonogramem godzinnym przygotowanym dla każdej klasy, zaplanowano długie przerwy pomiędzy odbiorem świadectw przez poszczególne klasy, uczniowie przychodzili w maseczkach, rękawiczkach, z własnym długopisem. Absolwentów poproszono, aby osoby przeziębione i chore pozostały w domu i zaproponowano im inny, indywidualny i dogodny dla nich termin odbioru świadectwa szkolnego. W dniu zakończenia roku szkolnego świadectwa nie odebrało 14 absolwentów.

Dyrektor rozliczał godziny ponadwymiarowe, przygotowywał projekt arkusza organizacji pracy szkoły na następny rok szkolny. W czasie trwania pandemii dyrektor systematycznie uzupełniał tabele i ankiety na potrzeby Kuratorium Oświaty we Wrocławiu (na platformie *seo* oraz *sio strefa dla pracownika*).

W czasie trwania pandemii dyrektor rozpoczął procedurę „m-legitymacja” dla ucznia.

Wysłano do Agencji Narodowej wnioski o finansowanie międzynarodowego projektu unijnego „Nauki ścisłe nie tylko dla naukowców”. Projekt autorstwa P. Eweliny Barabach i P. Emilii Kwiatkowskiej – nauczycielek języka angielskiego. Wniosek został przyjęty, czekamy na werdykt komisji Agencji Narodowej. Kraje partnerskie (oprócz naszej szkoły): Włochy, Rumunia, Portugalia.

Każdy wychowawca klasy opracowywał do dnia 20 czerwca 2020 r. Arkusz dostosowania pomocy pp dla każdego ucznia objętego tego typu pomocą.

Dyrektor wraz z Wicedyrektorem uczestniczyli w szkoleniach/konferencjach on-line.

Dyrektor wprowadził w szkole w dniu 12 maja 2020 r. „Plan działania w celu zapobiegania rozprzestrzeniania się koronawirusa w miejscu pracy”.

Dyrektor wprowadził w szkole w dniu 19 maja 2020 r. „Procedury zapewnienia bezpieczeństwa w związku z wystąpieniem COVID-19”, obowiązujące od dnia 25 maja 2020 r.

2.7. Monitorowanie

Monitorowaniu podlegało w szczególności:

1.	Stosowanie zasad oceniania z zachowaniem motywującego charakteru oceny.	
Osoby monitorujące	Zakres/ formy	
Wychowawcy klas	Analiza zapisów w dziennikach lekcyjnych: systematyczność oceniania, analiza skarg i wniosków zarówno uczniów jak i rodziców;	
Pedagog szkolny	Analiza zgłaszanych przez uczniów trudności w nauce.	
Dyrektor szkoły	Kontrola pisemnych uzasadnień ocen z prac klasowych.	

2.	Kształcenie u uczniów kompetencji kluczowych	
Osoby monitorujące	Zakres/ formy	
Nauczyciele przedmiotów	<p>Analiza zapisów w dziennikach lekcyjnych: zgodność z programem, podstawą programową, ewaluacja śródroczna i roczna;</p> <p>Rejestrowanie realizacji podstawy programowej z wybranych edukacji przedmiotowych z uwzględnieniem zalecanych form i sposobów.</p>	
Wicedyrektor/Dyrektor szkoły	<p>Ocena zaproponowanych przez nauczycieli programów nauczania pod kątem kompletności podstawy programowej oraz uwzględnienia nauki kompetencji kluczowych;</p> <p>Analiza planów pracy dydaktycznej nauczyciela.</p> <p>Obserwacja lekcji.</p> <p>Analiza pisemnych prac uczniowskich.</p> <p>Analiza wyników badań edukacyjnych oraz wyników ewaluacji śródrocznej i rocznej prowadzonej przez nauczycieli.</p> <p>Przegląd zapisów tematów lekcji w dziennikach szkolnych.</p>	

3.	Uczęszczanie uczniów na zajęcia	
Osoby monitorujące	Zakres/ formy	
Wychowawcy klas	<p>Analiza zapisów w dziennikach lekcyjnych,</p> <p>Miesięczne zestawienia obecności przedstawiane dyrektorowi szkoły;</p>	
Pedagog szkolny	<p>Analiza zgłaszanych przez wychowawcę przypadków licznie opuszczonych zajęć.</p> <p>Zgłaszanie dyrektorowi szkoły faktu opuszczenia więcej niż 50 % zajęć w miesiącu.</p> <p>Ocena skuteczności podejmowanych działań (poprawy).</p>	
Dyrektor	Monitorowanie obciążenia ucznia nauką w pracy zdalnej i czasu spędzonego przed komputerem.	

4.	Realizacja podstawy programowej z poszczególnych edukacji przedmiotowych (matematyka, WF)	
-----------	--	--

Osoby monitorujące	Zakres/ formy
Nauczyciele	Rejestrowanie realizacji podstawy programowej z wybranych edukacji przedmiotowych z uwzględnieniem zalecanych form i sposobów (również w pracy zdalnej)
Dyrektor/wicedyrektor	Ocena zaproponowanych przez nauczycieli programów nauczania pod kątem kompletności podstawy programowej. Analiza planów pracy dydaktycznej nauczyciela. Obserwacja lekcji. Analiza pisemnych prac uczniowskich. Analiza wyników badań edukacyjnych. Przegląd zapisów tematów lekcji w dziennikach szkolnych.

5. Systematyczność prowadzenia zaplanowanych badań edukacyjnych	
Osoby monitorujące	Zakres/ formy
Dyrektor szkoły/ wicedyrektor	Analiza przygotowań nauczyciela do przeprowadzenia badania z zakresu pomiaru dydaktycznego – kartotek testu wraz z dokonaną taksonomią celów; Analiza opracowanych raportów z badań edukacyjnych : poprawność wnioskowania o wynikach, sposoby wdrażania wniosków, uzmiennianie planów nauczania;

6. Realizacja wniosków z nadzoru pedagogicznego oraz uchwalonych przez RP sposobów ich realizacji	
Osoby monitorujące	Zakres/ formy
Przewodniczący zespołów	Wypracowanie szczegółowego planu sposobów realizacji wniosków, które dotyczą poszczególne zespoły nauczycielskie (również w pracy zdalnej). Przedstawianie po każdym okresie szkolnym sprawozdania z realizacji j/w .
Dyrektor szkoły/ wicedyrektor	Indywidualne rozmowy z nauczycielami o sposobie realizacji wniosków. Analiza stopnia realizacji wniosków, rekomendacji i zaleceń – spotkania z przewodniczącymi zespołów (raz w kwartale)

7.	Realizacja działań innowacyjnych przez nauczycieli	
Osoby monitorujące	Zakres/ formy	
Wicedyrektor	Obserwacja zajęć, uroczystości i imprez ujętych w programie. Obserwacja wyposażenia sal lekcyjnych. Analiza projektów, eksperymentów, innowacji zgłaszanych przez nauczycieli	
Dyrektor szkoły	Obserwacja zajęć, uroczystości i imprez ujętych w programie Ocena pracy nauczycieli	

8.	Świadczenie pomocy psychologiczno – pedagogicznej	
Osoby monitorujące	Zakres/ formy	
Wychowawcy klas	Rozpoznawanie potrzeb psychoedukacyjnych wychowanków. Monitorowanie osiągnięć uczniów. Analiza postępów ucznia w zakresie wyrównywania braków w edukacji. Obecność uczniów na zajęciach specjalistycznych	
Pedagog szkolny	Realizacja zaleceń zawartych w Indywidualnym Programie Edukacyjno – terapeutycznym.	
Dyrektor szkoły	Obserwacja zajęć obowiązkowych i zajęć zorganizowanych w ramach pomocy psychologiczno – pedagogicznej. Ewaluacja efektywności świadczenia pomocy psychologiczno-pedagogicznych. Poprawność prowadzenia diagnozy środowiskowej. Dokumentowanie zadań wychowawcy klasowego w zakresie organizacji pomocy pp w klasie.	

2.8. Realizacja zadań szkoły:

I. Organizacja i udział w zawodach sportowych.

27.02.2020. Organizacja Szkolnych Mistrzostw w Tenisie Stołowym (organizator: Jan Pamuła).

09.03.2020. Organizacja Powiatowych Mistrzostw w Tenisie Stołowym (organizator: Jan Pamuła wraz z SCSE).

II. Udział uczniów w konkursach przedmiotowych

1. 08.02.2020. Szkolny konkurs walentynkowy organizowany przez bibliotekę „Połącz w party bohaterów literackich”.
2. 27.02.2020. Organizacja Szkolnego Konkursu Recytatorskiego Poezji Obcojęzycznej z okazji walentynek (organizatorzy: Beata Kudła, Emilia Kwiatkowska, Aleksandra Rajewska).
3. 11.03.2020. Organizacja szkolnego konkursu „Sudoku” - odwołane ze względu na koronawirusa.
4. 16.03.2020. Organizacja etapu Powiatowego Konkursu „Strzełiński Geniusz Matematyczny” - odwołane ze względu na koronawirusa.
5. Uczniowie naszej szkoły: Wiktoria Kruk, Julia Musiałowska i Patryk Musiałowski zajęli trzecie miejsce w etapie wojewódzkim Konkursu Wiedzy o Krajach Niemieckojęzycznych
TURBOLANDESKUNDE: die SCHWEIZ.

II. Współpraca z uczelniami wyższymi i instytucjami:

1. 24.02.2020. Wyjazd klasy IIIA na Uniwersytet Wrocławski na wykład pt. „Zmiany w psychologii” zorganizowane przez Wydział Psychologii w ramach Dni Darwina.
2. 25.02.2020. Wyjazd klasy IIA na Uniwersytet Wrocławski na wykład pt. „Zmiany w psychologii” zorganizowane przez Wydział Psychologii w ramach Dni Darwina.
3. 16.03.2020. Wyjazd grupy młodzieży na wykłady z matematyki pt. „Matematyka jest wszędzie” zorganizowane przez pracowników naukowych Politechniki Wrocławskiej – katedrę matematyki – odwołane ze względu na koronawirusa;
4. 02.04.2020. Udział grupy 20 osób zainteresowanych pracą z młodzieżą niepełnosprawną w zajęciach edukacyjno-integracyjnych dla uczniów szkół ponadpodstawowych z okazji Międzynarodowego Dnia Autyzmu; organizator: Stowarzyszenie w Mikoszowie – odwołane ze względu na koronawirusa.

III. Spotkania z ciekawymi ludźmi.

IV. Integrowanie środowiska szkolnego.

1. organizacja zawodów sportowych.

V. Realizacja edukacji kulturalnej:

- wyjazdy na lekcje muzealne do Muzeum Narodowego we Wrocławiu.

- wyjścia do kina.

VI. Działania z zakresu profilaktyki uzależnień:

1. W lutym 2020 r. **Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego - Państwowy Zakład Higieny** zaprosił uczniów naszej Szkoły do udziału w "Ankietowym badaniu młodzieży", które było częścią ogólnopolskiego "**Programu zwalczania następstw zdrowotnych używania wyrobów tytoniowych i wyrobów powiązanych**".

Badanie należało przeprowadzić on-line w terminie do 7 lutego 2020 r. przynajmniej w 3 klasach. Badanie przeprowadziła P. Bożena Buła w klasach: ID, IF, IIA, IIIA.

Na podstawie wyników całego badania w ramach **Narodowego Programu Zdrowia** zostanie przygotowane merytoryczne i eksperckie wsparcie dla naszej Szkoły.

VII. Przeprowadzone kontrole wewnętrzne – w ramach nadzoru pedagogicznego - zakończone raportem po przeprowadzonej kontroli.

1. Kontrola raportów z analizy ilościowej i jakościowej wyników diagnoz na wstępie.
2. Kontrola raportów z analizy ilościowej i jakościowej wyników badań edukacyjnych.
3. Kontrola przedmiotowych zasad oceniania w ZSO w Strzelinie z uwzględnieniem dostosowań warunków i form egzekwowania wiedzy oraz kontrola planów nauczania pod kątem realizacji podstawy programowej i zaleconych warunków i sposobów realizacji podstawy programowej.
4. Kontrola wyborów oddziałowych rad rodziców w poszczególnych oddziałach.
5. Kontrola dziennika elektronicznego i dzienników wychowawcy pod kątem wpisów danych osobowych uczniów, stylów uczenia się uczniów.
6. Kontrola arkuszy ocen - terminowość prowadzenia dokumentacji szkolnej, kompletność wpisów.
7. Kontrola terminowości opracowania Indywidualnych Programów Edukacyjno-terapeutycznych.
8. Kontrola poprawności, terminowości prowadzenia dokumentacji pedagogicznej przez nauczycieli.
9. Kontrola dziennika pedagoga szkolnego.
10. Kontrola realizacji prawa uczniów i rodziców do uzyskania uzasadnienia oceny.
11. Kontrola uzasadniania ocen prac pisemnych uczniów.
12. Udostępnianie wyników prac pisemnych uczniowi i rodzicom.
13. Dostosowywanie wymagań edukacyjnych do możliwości i potrzeb ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i opiniami.

14. Realizacja pomocy psychologiczno – pedagogicznej w bieżącej pracy z uczniem, indywidualizacja nauczania.
15. Realizacja zajęć rewalidacyjnych i innych zajęć specjalistycznych.
16. Realizacja Programu wychowawczo-profilaktycznego w klasie.
17. Zapewnianie bezpieczeństwa uczniom w czasie przerw międzylekcyjnych.
18. Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa w czasie zajęć organizowanych przez szkołę.
19. Kontrola organizowanych wycieczek szkolnych przygotowanie, realizacja, zachowanie procedur, bezpieczeństwo, opieka.
20. Przestrzeganie praw ucznia oraz upowszechnianie wiedzy o tych prawach.
21. Kontrola programów używanych w pracowniach z dostępem do internetu, sposób zabezpieczenia ich przed nieuprawnionymi stronami.
22. Kontrola przestrzegania zasad ochrony danych osobowych uczniów – zgłaszanie na konkursy, zawody.
23. Kontrola przestrzegania praw ucznia oraz upowszechniania wiedzy na ten temat.
24. Kontrola raportów z analizy ilościowej i jakościowej wyników egzaminów zewnętrznych.
25. Realizacja zajęć nauczania indywidualnego.
26. Kontrola efektywności pomocy uczniom z niepowodzeniami szkolnymi oraz efektywności dostosowań wymagań edukacyjnych dla uczniów trudnościami w nauce.
27. Kontrola realizacji podstawy programowej z języka niemieckiego, angielskiego, matematyki i wychowania fizycznego.
28. Kontrole stanu czystości w szkole.
29. Kontrola zgłaszanych pedagogowi trudności w nauce, analiza powodów niepowodzeń oraz form udzielanej pomocy.
30. Kontrole dzienników zajęć dydaktyczno-wyrównawczych oraz zajęć rozwijających zainteresowania uczniów.
31. Kontrolowanie zajęć na zastępstwach pod kątem realizacji treści nauczania wynikających z podstaw programowych.
32. Kontrolowanie liczby zwolnień z wychowania fizycznego.

2.9. Baza szkolna i warunki do realizacji procesu nauczania i opieki

Szkoła posiada bogatą bazę dydaktyczną umożliwiającą wszechstronny rozwój ucznia w naszej szkole.

Sale lekcyjne - szkoła posiada 22 dobrze wyposażone sale przedmiotowo-lekcyjne, 1 pracownię komputerową z dostępem do Internetu, 2 małe sale gimnastyczne: 1 do fitnessu i 1 siłownię, 1 halę gimnastyczną, bibliotekę z dostępem do komputerów i internetu. *Pracownia* chemiczna wyposażoną w dygestorium, które umożliwia bezpieczne prowadzenie podstawowych doświadczeń. Dzięki temu uczniowie mogą brać aktywny udział w prowadzonych doświadczeniach i eksperymentach.

W gabinecie informatycznym uczniowie mają dostęp do:

- 20 stanowisk dla uczniów z oprogramowaniem,
- 2 drukarek sieciowych,
- wideoprojektora,
- komputer przenośny, oprogramowania edukacyjnego,
- tablicy multimedialnej.

Nauczyciele podczas lekcji wykorzystują nowoczesny sprzęt dydaktyczny m. in. tablice interaktywne, kalkulatory graficzne, mikroskopy. Sale lekcyjne wyposażone są w niezbędny sprzęt: telewizory, odtwarzacze płyt DVD i CD, komputery, kamery, aparaty fotograficzne projektory multimedialne i ekrany.

Pracownie wyposażone są w szereg pomocy dydaktycznych jak np. plansze, modele, gry dydaktyczne, filmy edukacyjne, plansze multimedialne.

W szkole wszystkie sale wyposażone są w komputery, do dyspozycji uczniów jest 20 komputerów z dostępem do internetu w sali informatycznej oraz dodatkowo 6 komputerów w bibliotece w Centrum Multimedialnym.

Do dyspozycji uczniów jest biblioteka szkolna wraz z czytelnią posiadająca 18408 woluminów i 1426 podręczników. Szkoła prenumeruje 10 czasopism Do Rzeczy, Gość Niedzielny, Polityka, Głos Nauczycielski, Słowo Regionu, Biblioteka w szkole, Cogito, Charaktery, National Geographic, Zdrowie) i otrzymuje 5 czasopism bezpłatnie (W sieci historii, Historia do Rzeczy, Salamandra, Ekonatura, Biuletyn IPN).

Biblioteka w naszej szkole pełni funkcję interdyscyplinarnej pracowni, w której uczniowie uczą się zdobywać wiedzę. Zbiory udostępniane są drogą wypożyczeń i na miejscu w czytelnii. Czytelnicy poszukujący materiałów na wybrany temat zawsze mogą liczyć na pomoc nauczycieli bibliotekarzy. Najważniejsze działy to: księgozbiór podręczny, lektury, literatura piękna, popularnonaukowa, pedagogiczna. Zbiory biblioteki są systematycznie uzupełniane o nowości ukazujące się na rynku. Biblioteka jest skomputeryzowana. Pracujemy w programie MOL. Czytelnia wyposażona jest w 6 stanowisk komputerowych ze stałym łączem internetowym, drukarkę i skaner. Ciekawe formy pracy z czytelnikiem (m.in. konkursy literackie), bogaty księgozbiór, rozbudowany warsztat informacyjno-bibliograficzny, komputery, INTERNET to atuty przyciągające coraz więcej czytelników. Do dyspozycji są następujące oprogramowania multimedialne: Powszechna Encyklopedia PWN, Atlas Świata i Słowniki PWN W celu dalszego udoskonalenia pracy biblioteki wprowadzane są kody kreskowe.

Ośrodkiem życia kulturalnego jest szkolna aula. W niej odbywają się wszystkie ważne uroczystości. Jest też miejscem kultywowania tradycji państwowych i szkolnych. Stanowi również swego rodzaju galerię sztuki, gdyż wykorzystywana jest do prezentacji prac uczniów oraz występów muzycznych.

Zaplecze sportowe - stanowią je: pełnowymiarowa sala gimnastyczna wraz z zapleczem sanitarno-socjalnym, 2 małe sale gimnastyczne, oraz boisko przyszkolne (asfaltowe). Sale gimnastyczne wyposażone są w sprzęt potrzebny do prowadzenia zajęć z gimnastyki oraz zajęć fitness i siłowni. Do dyspozycji nauczycieli są m.in. karimaty, materace, skakanki, hula hop, laski gimnastyczne i wiele innych pomocy.

Sala gimnastyczna

Wymiary sali: 28m x 18 m

Wymiary siłowni: 6,80 x 6,70 m

Sala fitness

Wymiary sali: 9,20m x 6,60m.

Sala wyposażona jest w sprzęt potrzebny do prowadzenia zajęć z gimnastyki, gimnastyki korekcyjnej, jogi, sportów walki, tańców i aerobiku. Dodatkowo atutem sali są lustra, które pomagają w prowadzeniu wszystkich tych zajęć. Do dyspozycji nauczycieli znajdują się na sali stopy, karimaty, materace, skakanki, hula hop, laski gimnastyczne, telewizor z dostępem do internetu.

W roku szkolnym 2018/19 dokonano zakupu kolektora danych do odczytu kodów kreskowych na przedmiotach szkolnych należących do wyposażenia szkolnego.

W ramach projektów UE szkoła otrzymała doposażenie w ramach realizacji projektu unijnego w najnowsze pomoce dydaktyczne do gabinetu fizycznego, biologicznego, do 2 gabinetów matematycznych, 1 informatycznego i 1 chemicznego.

REMONTY

W celu poprawy bezpieczeństwa uczniów przeprowadzono remonty:

1. remont pokrycia dachowego budynku sali gimnastycznej: październik / listopad 2019.

3. Zestawienia statystyczne dotyczące organizacji nauczania w roku szk. 2019/2020

Dane statystyczne dotyczące uczniów, nauczycieli i organizacji nauczania

Uczniów ogółem	410					
Ilość oddziałów: 16	I a, I b, c, d, e, f, g, h	w klasach pierwszych –os. 216	I a – 30 I e- 23	I b- 21 I f - 33	I c- 25 I g - 33	I d – 31 I h - 20
	II a, b, c, d	w klasach drugich –osób 91	II a - 19	II b- 23	II b - 26	II c - 23
	III a, b, c, d	w klasach trzecich - osób 103	III a - 28	III b- 23	III c - 23	III d - 29
Średnia liczba uczniów w klasie	25,62					
Nauczyciele wg stopnia awansu zawodowego	stażyści		1			
	kontraktowi		4			
	mianowani		6			
	dyplomowani		31			
Liczba godzin na zajęcia specjalistyczne – z organu	rewalidacyjne: 6 godzin tygodniowo					
Liczba specjalistów	Pedagog – 1 etat,					
Biblioteka	1,5 etatu					
Pracownicy adm. i obsługi	10 etatów					
Etaty pracowników administracyjno – obsługowych	1 – etat – referent ds. sekretariatu i administracji, 1 etat – referent ds. kadr i administracji, 0,5 – etatu gł. księgowy, 0,5 etatu księgowy, 6 etatów sprzątaczk, 1 etat konserwatora,					
	Urlopy macierzyńskie i wychowawcze: 1 osoba przebywa na urlopie macierzyńskim – referent ds. kadr i administracji 1 osoba przebywa na urlopie wychowawczym - sprzątaczk					
Organizacja i realizacja godzin wspierających rozwój uczniów						
Liczba godzin	Na podstawie dzienników zajęć	w roku szkolnym razem - 968 godzin tygodniowo – 12 godzin indywidualnych – kl. II i III (120 godzin rocznie) tygodniowo – 12 godzin dla grup (456 godzin rocznie)				
	Rodzaj zajęć:					
	1) Zajęcia z uczniami mającymi trudności w nauce (matematyka – zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze)					
	2) Kółka zainteresowań – zajęcia rozwijające zainteresowania, praca z uczniem zdolnym: innowacja: „Z matematyką na studia” – 2 godziny w tygodniu (kl. IIc i IIId) – 76 godzin rocznie					
	3) Konsultacje indywidualne – zajęcia wynikające z KN					
4) Zajęcia indywidualne z uczniami autystycznymi – matematyka (IIC, IID, IIIB), język polski						

	(IIc, IID, IIIB), język niemiecki (kl. IIIB, IIC), język angielski (kl. IIC, IID), geografia, WOS – po 1 godzinie w tygodniu (razem 12 godzin)
	Zajęcia rewalidacyjne – dla 3 uczniów 2 uczniów – kl. 3 – 240 godzin rocznie (po 2 godziny tygodniowo) 1 uczeń - kl. II – 76 godzin rocznie (2 godziny tygodniowo)

Nauczyciele

Liczba nauczycieli wg stopnia awansu zawodowego	Dyplomowany	31 co stanowi 73,81 %
	Mianowany	6 co stanowi 14,29 %
	Kontraktowy	4 co stanowi 9,53 %
	stażysta	1 co stanowi 2,37 %
Liczba nauczycieli odbywających awans zawodowy	2 nauczycieli	
Liczba nauczycieli z dodatkowymi kwalifikacjami lub uprawnieniami	Kwalifikacje do nauczania dwóch lub więcej przedmiotów – 7 osób	
Łączna liczba dni opuszczonych w pracy (L4, urlopy okolicznościowe)	Dyplomowany	219 dni
	Mianowany	73 dni
	Kontraktowy	14 dni
	stażysta	0 dni
Średnia liczba nieobecności nauczyciela w szkole - dnia - godzin	Dyplomowany	177 dni roboczych
	Mianowany	63 dni roboczych
	Kontraktowy	12 dni roboczych
	Stażysta	0 dni roboczych
Zorganizowane zastępstwa	Zorganizowano 1401 zastępstw (w tym płatne i niepłatne) – do dnia 17 kwietnia 2020 r.	
Urlopy zdrowotne	1 osoba przebywała na urlopie zdrowotnym od dnia 27 kwietnia 2020 r. do 30 czerwca 2020 r.	

4. Wyniki i wnioski z monitorowania procesów zachodzących w szkole w roku 2019/2020

– od planowania, poprzez przebieg, realizację i ocenę skuteczności

4.1. Indywidualizacja w nauczaniu

4.1. 1. Działania podejmowane w szkole w celu indywidualizacji nauczania

Zgodnie z regulacjami prawnymi MEN nauczyciele naszej szkoły mieli obowiązek indywidualizować pracę z uczniem na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych - zgodnie z potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi ucznia oraz jego możliwościami psychofizycznymi.

Tym samym, indywidualizacja procesu edukacyjnego w szkole była niezwykle istotna. Opierała się na dostrzeganiu przez nauczycieli różnic w rozwoju poszczególnych uczniów oraz dostosowaniem do tych różnic treści, metod i organizacji działań pedagogicznych i była ściśle związana z różnorodnością uczniów i potrzebami edukacyjnymi każdego z nich wynikającymi z etapu rozwojowego na jakim się dany uczeń w danym momencie znajdował, jego potencjału, możliwości, trudności i specyfiki.

W szkole indywidualizacja stosowana była przede wszystkim jako sposób pracy nauczycieli z każdym uczniem, w tym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w każdym oddziale i na każdych zajęciach.

Nauczyciele umożliwiali uczniom wybór sposobów osiągnięcia celów i metod zdobywania wiedzy i umiejętności poprzez dostosowywanie tempa zajęć, metod i form pracy, tak by zarówno angażować każdego ucznia z osobna, jak i organizować pracę całej klasy.

Zastosowanie indywidualizacji wymagało od nauczyciela umiejętności zdiagnozowania potrzeb edukacyjnych ucznia, znajomości podstawy programowej, wiedzy metodycznej oraz – poza wiedzą o procesie kształcenia - wykazywania się w codziennej pracy różnymi umiejętnościami szczególnie wychowawczymi i społecznymi.

Obowiązkiem każdego nauczyciela było:

- formułowanie dla uczniów wymagań edukacyjnych, które były niezbędne do uzyskania śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych w oparciu o realizowany przez nauczyciela program, informowanie o tych wymaganiach uczniów oraz ich rodziców (prawnych opiekunów) na początku roku szkolnego,
- dostosowanie tych wymagań edukacyjnych do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia objętego pomocą psychologiczno-pedagogiczną.

Aby jednak to było możliwe wychowawcy i nauczyciele wcześniej przeprowadzili diagnozę potencjału i potrzeb uczniów (i na tej podstawie optymalnie dostosowywali opiekę i wsparcie).

W tym celu dokonali analizy dokumentów:

- a) dydaktycznych i szkolnych, w tym: testów kompetencji, sprawdzianów, egzaminów, dzienników lekcyjnych, dzienników zajęć pozalekcyjnych – kół zainteresowań, dzienników zajęć specjalistycznych, zawierających informacje o wynikach w nauce, frekwencji, preferowanych zainteresowaniach, uzdolnieniach, formach udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, incydentalnych wydarzeniach z udziałem ucznia, kontaktach nauczycieli z rodzicami itp.;

- b) udostępnionych w szkole za zgodą rodzica, w tym: orzeczeń i opinii poradni psychologiczno-pedagogicznych i specjalistycznych (jeśli uczeń je posiadał), zawierających informacje o poziomie funkcjonowania ucznia w poszczególnych sferach rozwojowych, o mocnych i słabych stronach ucznia, w tym zainteresowaniach oraz deficytach i trudnościach, wskazaniach do dalszej pracy;
- c) medycznych, w tym: zaleceń lekarzy pediatrów i specjalistów, które były zawarte w zaświadczeniach lekarskich i poszpitalnych (za zgodą rodzica), procedur postępowania wobec ucznia z chorobą przewlekłą, znajdujących się w zasobach pielęgniarki szkolnej) itd.,
- d) wytworów uczniowskich.

2. Prowadzili rozmowy:

- a) indywidualne – z uczniem, rodzicami/opiekunami (dotyczące np.: stanu zdrowia ucznia, nastroju, zmian w jego zachowaniu, nawiązywania relacji z osobami dorosłymi i rówieśnikami, sukcesów i trudności, zainteresowań, motywacji do uczenia, preferowanych sposobów uczenia się w domu, spędzania wolnego czasu, stosowanego systemu nagród i kar, ustalonych zasad i norm oraz stopnia ich przestrzegania, długości i jakości czasu przeznaczanego dziecku przez rodziców itd.);
- b) z innymi nauczycielami pracującymi z uczniem, specjalistami (np. na temat wyników obserwacji pedagogicznej podczas bieżącej pracy, w tym postępów uczniów, braków i trudności, prezentowanych przez nich zachowań, relacji rówieśniczych, organizacji warsztatu pracy, skuteczności wdrożonych dostosowań i efektywności specjalistycznych form udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej itd.);
- c) z innymi osobami – w zależności od problemów ucznia, np.: kuratorami sądowymi, pracownikami socjalnymi, przedstawicielami policji.

3. Przeprowadzali obserwacje zachowań uczniów, poznawali ich środowisko i sytuację rodzinną. Prowadzone bieżące obserwacje – w różnych sytuacjach szkolnych - były wnikliwe, systematyczne i szczegółowe, dawały wieloaspektowe rozpoznanie potrzeb i możliwości uczniów.

Informacje o uczniach nauczyciele gromadzili podczas:

- zorganizowanych przez nauczyciela działań dydaktycznych w ramach wielostronnej aktywności na terenie szkoły (na zajęciach zintegrowanych oraz lekcjach przedmiotowych);
- zajęć organizowanych poza murami szkoły (podczas spacerów i wycieczek,
- olimpiad i zawodów sportowych, działań praktycznych na terenie ogrodów, zajęć w instytucjach kulturalno-oświatowych itp.);
- inicjowanych przez ucznia (np.: działań ukierunkowanych na pomoc, integrację, dzielenie się swoimi zainteresowaniami itp.);
- spotkań okolicznościowych i tematycznych w klasie,
- uroczystości i prelekcji organizowanych dla całej społeczności szkoły,
- warsztatów, spotkań z ciekawymi ludźmi;
- zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia wynikających z oferty szkoły.

4. W stosowaniu indywidualizacji nauczania dużym wsparciem głównie dla wychowawców, mniej dla nauczycieli byli rodzice niektórych uczniów, którzy przecież znali swoje dziecko najlepiej

i wszelkie zmiany w jego funkcjonowaniu dostrzegali najszybciej. Rzeczywiste współdziałanie - bieżące i systematyczne - rodziców z nauczycielem obejmowało realizację wspólnie ustalonego postępowania z uczniem.

Wychowawcy dostrzegali w rodzinie swojego ucznia źródło siły i podejmowali, w razie potrzeby, np. działania doradcze, których celem było wzmocnienie oddziaływań tej rodziny, a tym samym wspieranie ucznia i w konsekwencji zapobieganie poważnym problemom społecznym i emocjonalnym.

Wspieranie rodziców/opiekunów prawnych ucznia było prowadzone w formie porad, konsultacji, warsztatów i szkoleń przez nauczycieli i specjalistów zatrudnionych w szkole.

5. Wszyscy nauczyciele we wrześniu 2019 r. opracowali wymagania edukacyjne (PZO) w których zawarli kryteria oceniania uczniów posiadających SPE.

6. Szkoła w roku szk. 2019/20 – w zakresie indywidualizacji realizowała następujące cele edukacyjne:

- wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów,
- rozwijanie zainteresowań, predyspozycji, zdolności uczniów,
- zwiększenie indywidualnych możliwości uczniów,
- rozwijanie zdiagnozowanego, zastanego zasobu wiedzy, umiejętności oraz możliwości intelektualnych, psychofizycznych,
- budowanie pozytywnego stosunku do nauki,
- zachęcanie uczniów do podejmowania wysiłku w procesie nauczania – uczenia się,
- podnoszenie efektów kształcenia na miarę możliwości ucznia,
- zapewnienie każdemu uczniowi sukcesu na miarę jego możliwości i przygotowanie do funkcjonowania na wyższych etapach edukacji i w życiu.

7. Zadaniem Zespołu ds. pomocy pp – Zespołu Wspierającego- było opracowanie IPET dla każdego ucznia posiadającego orzeczenie poradni psychologiczno – pedagogicznej, w którym nauczyciele i specjaliści zaplanowali między innymi zakres dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia. Dotyczyło to 4 uczniów z Zespołem Aspergera.

8. Wskazania znajdujące się w IPET były istotą pracy z ww. uczniami. Zakres dostosowań dotyczył:

- warunków procesu edukacyjnego (metod, form, środków dydaktycznych),
- warunków sprawdzania poziomu wiedzy i umiejętności (sposobów sprawdzania osiągnięć uczniów, kryteriów oceniania),
- zewnętrzną organizację nauczania (odpowiednie usadzenie ucznia, odpowiednie oświetlenie).

9. Indywidualizacja pracy w szkole odbyła się również poprzez dostosowanie warunków przeprowadzania egzaminu zewnętrznego do potrzeb i możliwości uczniów. Dostosowanie warunków egzaminu miało miejsce w stosunku do 11 uczniów:

- 2 uczniów z Zespołem Aspergera,
- 1 uczeń z dyskalkulią,
- 7 dyslektyków,

- 1 z problemami zdrowotnymi.

Ponadto prowadzone w szkole: indywidualne zajęcia w szkole dla 4 uczniów z Zespołem Aspregera oraz indywidualne nauczanie dla 2 uczniów chorych (1 czasowe na okres 1,5 miesiąca) i 1 do końca roku szkolnego klas. III - którzy nie mogli chodzić do szkoły – to realizowane w szkole rozwiązania zgodne z rozporządzeniami MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. o kształceniu uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, zasadami udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach oraz zasadami organizowania indywidualnego rocznego przygotowania przedszkolnego i indywidualnego nauczania.

Zastosowane w szkole w/w rozwiązania zapewniły organizację kształcenia uczniów zgodnie z ich indywidualnymi potrzebami i sprzyjały edukacji włączającej.

W ramach nadzoru pedagogicznego prowadzonego w formie monitorowania działań nauczycieli, kontroli dokumentacji oraz analizy sprawozdań nauczycieli zostały wyciągnięte poniższe wnioski.

Wnioski:

1. Uczniowie, którzy wymagali wsparcia w nauce, mieli zapewnioną pomoc ze strony szkoły – indywidualizację kształcenia, dostosowanie wymagań edukacyjnych, różne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej np. zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze.
2. Prowadzone w szkole obserwacje pozwoliły na ustalenie wielu czynników sprawczych mających wpływ na funkcjonowanie ucznia. Uwzględniała kontekst biopsychospołeczny, w którym obok czynników rozwojowych i edukacyjnych, istotną rolę w rozwoju młodego człowieka odgrywają także czynniki środowiskowe.
3. Nie każdy nauczyciel prowadził karty obserwacji uczniów.
4. Dokonywanie obserwacji pedagogicznej miało miejsce w różnych ujęciach – architektonicznym, czasowym, personalnym oraz podczas zróżnicowanych sytuacji edukacyjnych.
5. Dokonywanie obserwacji pedagogicznej istotne było w kontekście pozyskiwania i łączenia informacji o uczniu pochodzących od wielu nauczycieli i innych pracowników szkoły. Były to działania diagnostyczne nauczycieli, które podejmowali codziennie i podczas każdego kontaktu z uczniem, żeby zarejestrować nawet najdrobniejsze zmiany świadczące o trudnościach lub postępach ucznia.
6. W praktyce szkolnej indywidualizacja była w różnym stopniu realizowana przez różnych nauczycieli.
7. Nie wszyscy nauczyciele byli świadomi tego, że uczniowie będący w tym samym wieku, mogą znajdować się w innym momencie rozwojowym i że wynikające z procesów poznawczych komponenty muszą być rozwijane są przez wiele lat. Nie wszyscy rozpoznawali więc indywidualne potrzeby rozwojowe uczącego się, wymagania stawiali takie, że nie były dostosowane do jego możliwości poznawania i przetwarzania rzeczywistości – by mógł im sprostać.
8. W aspekcie indywidualnych potrzeb edukacyjnych najważniejsza była strategia, którą przyjął dany nauczyciel dla konkretnego ucznia, oraz dobór dostosowań w szczególności pod kątem organizacji pracy, form i metod uczenia/uczenia się. Nie każdy jednak nauczyciel realizował zasady indywidualizacji, co widoczne było podczas obserwacji zajęć.

9. Indywidualizacja nauczania dotyczyła następujących obszarów:

- organizacji przestrzeni – np.: miejsca, w którym uczeń działał, osoby z którą siedział, eliminacji otaczających go źródeł bodźców itp.;
- organizacji pracy ucznia – np.: zmiany form aktywności, przerw na relaksację, uczenia się z wykorzystaniem różnych form organizacyjnych – w parach lub grupach, z udziałem klasowego eksperta;
- tempa uczenia się i poziomu umiejętności – np.: stosowania zadań o różnym stopniu trudności,
- ustalania terminów i zakresu materiału umożliwiającego uczniowi realizację zadania, projektu lub zaliczenie sprawdzianu – w tym ograniczania materiału, dzielenia go na części lub zachęcania ucznia do realizacji dodatkowych przedsięwzięć wynikających z jego zainteresowań itp.;
- wyboru metod i środków dydaktycznych najskuteczniejszych dla danego uczącego się – związanych z wyszukiwaniem informacji, ich selekcją, zapamiętywaniem, przetwarzaniem, rozwijaniem konkretnych umiejętności, rozwiązywaniem problemów, nawiązywaniem relacji itd.;
- stylu pracy uczącego się;
- oceniania ucznia – w którym dominowała informacja zwrotna: co robi prawidłowo, nad czym powinien popracować i w jaki sposób;
- uwzględnienia zaleceń wynikających ze stanu zdrowia ucznia;
- ujednoczenia oddziaływań i uwzględnienia dostosowań opracowanych dla ucznia przez wszystkich uczących go nauczycieli (zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów);
- rozwijania rozpoznanych zainteresowań, uzdolnień ucznia, ale także preferowanych przez niego umiejętności i postaw: planistycznych, organizacyjnych, realizacyjnych, twórczych, związanych ze sferą społeczną – np. zaangażowania w pełnienie różnych ról lub funkcji, podejmowania działań na rzecz innych;
- budowania sukcesu ucznia w oparciu o jego predyspozycje, wskazywanie mu, w czym jest dobry;
- uczenia się na błędach – świadomość błędów, które popełniał uczeń, było drogowskazem, co należy usprawnić, udoskonalić, nad czym popracować, a nie porażką.

10. Praca domowa to druga, po zajęciach lekcyjnych, ważna forma pracy dydaktyczno-wychowawczej szkoły. Powinna ona rozbudzać i kształtować zainteresowania uczniów. Nie wszyscy nauczyciele jednak wywiązywali się z obowiązku różnicowania prac domowych pod względem stopnia trudności, sposobu i formy wykonania. Nauczyciele ci, również rzadko sprawdzali, poprawiali i oceniali zadane przez siebie prace domowe.

11. Dzięki rozpoznaniu przez wielu nauczycieli i specjalistów czynników rozwojowych, edukacyjnych, jak i środowiskowych szkoła mogła określić mocne strony ucznia oraz te, które wymagały wsparcia. Mogła poznać jego zainteresowania i uzdolnienia, jak również bariery oraz ograniczenia, które utrudniają mu funkcjonowanie w szkole.

12. Wyniki przeprowadzonych działań przyczyniły się do wdrożenia indywidualnych dostosowań, włączonych w bieżącą pracę z uczącym się, co z kolei przełożyło się na: korektę dysfunkcji, częściowe pokonanie lub zmniejszenie występujących trudności, rozwój i udoskonalenie umiejętności szkolnych, zmiany w zachowaniu uczniów, osiągnięcia w różnych obszarach.

13. Niepokojący jest jednak fakt, że nie wszyscy nauczyciele naszej szkoły podejmują faktycznie **w praktyce** zabiegi dydaktyczno-wychowawcze uwzględniające indywidualizację kształcenia.

Zalecenia i sposób ich realizacji:

1. Za konieczne uznaje się wzbogacenie wiedzy i umiejętności nauczycieli w zakresie dostrzegania i uwzględniania różnic między uczniami – zaplanować szkolenie nauczycieli dotyczące technik i metod diagnostycznych.
2. Wszyscy nauczyciele są zobowiązani do prowadzenia kart obserwacji – kontrole kart będą podlegały kontroli raz na pół roku.
3. Zalecam nauczycielom włączanie rodziców w proces dydaktyczny własnych dzieci z wykorzystaniem form bardziej nowatorskich integrujących społecznie wszystkich rodziców.
4. Nauczyciele klas pierwszych we wrześniu 2019 r. by rozpoznać indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne nowego zespołu klasowego są zobowiązani do przeprowadzenia diagnozy wstępnej, która ukaże na początku roku szkolnego zasób, potencjał uczniów i zasygnalizuje ewentualne braki, trudności rozwojowe i edukacyjne. Przedmiotem badania powinny być wybrane umiejętności, zdolności, sprawności, które wynikają z wymagań określonych w podstawie programowej.

4.1.2. Dostosowanie wymagań edukacyjnych do potrzeb i możliwości uczniów

Obowiązkiem nauczycieli było dostosowanie wymagań edukacyjnych do możliwości i potrzeb uczniów posiadających opinie lub orzeczenie. Podstawowym celem dostosowania wymagań było wyrównanie szans edukacyjnych uczniów oraz zapobieganie wtórnym zaburzeniom sfery emocjonalno – motywacyjnej.

Obowiązek ten występował również w przypadkach uczniów nieposiadających z poradni wskazanych wyżej dokumentów, ale objętych pomocą pp.

Ustalając wymagania edukacyjne nauczyciele kierowali się zaleceniami zawartymi w orzeczeniu lub opinii poradni oraz potrzebami edukacyjnymi ucznia rozpoznanymi przez nauczycieli uczących go.

Nauczyciele w ramach dostosowania wymagań mieli obowiązek dokonać gruntownej analizy podstawy programowej i ją adaptować do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów w danej klasie poprzez dostosowanie programu nauczania. Ważnym elementem był wybór odpowiedniego programu nauczania lub jego dostosowanie, a także zapewnienie określonych warunków do opanowania podstawowych wiadomości i umiejętności szkolnych, przewidzianych dla danego etapu edukacyjnego.

Wymagania edukacyjne w zdecydowanej większości nauczyciele ustalili na takim poziomie, by uczeń mógł im sprostać i by skłaniały ucznia do odpowiedniego wysiłku edukacyjnego oraz zapewniały mu otrzymywanie ocen motywujących go wytężonej pracy, wykorzystując w tym celu pełną skalę ocen.

Wymagania te zapewniały realizację celów edukacyjnych wynikających z podstawy programowej w takim stopniu, w jakim było to możliwe z uwagi na występujące u ucznia trudności w uczeniu się.

Dostosowania polegały na modyfikacji procesu edukacyjnego, umożliwiającej uczniom sprostanie wymaganiom szkolnym.

Dostosowania wymagań dotyczyły głównie form i metod pracy z uczniem, zdecydowanie rzadziej treści nauczania. Jedynie nauczyciele wychowania fizycznego w swoich planach dydaktycznych dostosowali poziom trudności ćwiczeń do możliwości fizycznych uczniów.

W pozostałych edukacjach przedmiotowych nie były pomijane lub zmieniane treści nauczania, ale realizowane były na poziomie wymagań koniecznych lub podstawowych.

Obszary dostosowania obejmowały:

- a) warunki procesu edukacyjnego tj. zasady, metody, formy, środki dydaktyczne,
- b) zewnętrzną organizację nauczania, np. lokowanie ucznia w sali lekcyjnej, rodzaj pomocy dydaktycznych, inne,
- c) warunki sprawdzania poziomu wiedzy i umiejętności (metody i formy sprawdzania i kryteria oceniania) i umiejętności powinien dać szansę uczniowi na sprostanie wymaganiom kolejnego etapu edukacyjnego.

Jak już wcześniej w niniejszym sprawozdaniu było ujęte, również dostosowanie wymagań edukacyjnych miało miejsce w sytuacji dostosowanie warunków przeprowadzonego egzaminu zewnętrznego do potrzeb i możliwości uczniów.

Uczniowie z Zespołem Aspergera miał zastosowane dostosowania: arkusz dostosowany do dysfunkcji, który uwzględniał przedłużenie czasu, do arkuszy z języków obcych nowożytnych dołączona była płyta CD z dostosowanym nagraniem, tj. z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie, obecność na sali osoby niezbędnej do uzyskania właściwego kontaktu ze zdającym.

Dyslektycy mieli zastosowane dostosowania: zaznaczanie odpowiedzi do zadań zamkniętych w zeszyte zadań egzaminacyjnych, bez przenoszenia ich na kartę odpowiedzi, przedłużenie czasu, zastosowanie szczegółowych zasad oceniania rozwiązań zadań otwartych z języka polskiego, języków obcych nowożytnych oraz matematyki, uwzględniających specyficzne trudności w uczeniu się.

Wnioski:

1. Zastosowane dostosowania na egzaminie były zgodne z Komunikatem Dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu.

Zalecenia:

1. Na pierwszym spotkaniu zespołów przedmiotowych wypracować dostosowania określonych programów do potrzeb wszystkich uczniów w danej klasie.

2. Dostosowanie wymagań do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia wymaga od nauczyciela szerokiej wiedzy merytorycznej i metodycznej, jak również wielu zawodowych umiejętności, gdyż o powodzeniu procesu kształcenia decydują pewne osobliwe sprawności posługiwania się wiedzą z zakresu psychologii i pedagogiki przy wykonywaniu przez nauczyciela określonych zadań zarówno dydaktycznych jak i wychowawczych. Istotna w tym aspekcie staje się autorefleksja nauczyciela – którą się niewątpliwie zaleca każdemu nauczycielowi - nad umiejętnościami zawodowymi mającymi wpływ na szersze zastosowanie indywidualizacji nauczania wobec uczniów, którzy tego wymagają.

4.1.3. Indywidualizacja nauczania w bieżącej pracy z uczniem – wyniki obserwacji lekcji

W roku szkolnym 2019/20 przeprowadzono 18 obserwacji obowiązkowych zajęć edukacyjnych.

W przypadku obserwacji uwaga dyrektora kierowana była na indywidualizację pracy na lekcji, a w tym na:

1. Konstruowanie jednostki dydaktycznej – ogniwa lekcji.
2. Dostosowanie wymagań edukacyjnych do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia objętego pomocą psychologiczno-pedagogiczną.
3. Przedstawianie uczniom celów lekcji w „języku ucznia”.
4. Stosowanie zasady indywidualizacji w pracach domowych uczniów.
5. Pozyskiwanie informacji zwrotnej o poziomie opanowania wiedzy lub stopniu nabywania umiejętności.
6. Uzasadnianie oceny szkolnej.

1. Celem obserwacji zajęć prowadzonych przez nauczycieli było:

- 1) gromadzenie informacji o pracy nauczyciela i stopniu realizacji przez niego zadań edukacyjnych;
- 2) wspomaganie rozwoju zawodowego nauczycieli;
- 3) wzajemne dzielenie się wiedzą, umiejętnościami i doświadczeniem;
- 4) diagnoza realizacji wybranych zadań edukacyjnych;
- 5) ocena rezultatów procesu dydaktycznego, wychowawczego i opiekuńczego, na podstawie bezpośredniej obserwacji umiejętności, postaw i prezentowanej wiedzy uczniów;

2. Obserwacji podlegały:

- 1) obowiązkowe i dodatkowe zajęcia z uczniami;
- 2) spotkania z rodzicami;
- 3) imprezy szkolne – apele, uroczystości, festyny, itp.;
- 4) wycieczki szkolne.

3. Obserwacji w szczególności w roku szkolnym 2019/20 podlegało:

- 1) Uwzględnianie zagadnień doradztwa zawodowego w treściach lekcji.
- 2) Kształcenie umiejętności kluczowych.
- 3) Stosowanie rozwiązań innowacyjnych
- 4) Realizacja zajęć wychowania-fizycznego.
- 5) Informowanie uczniów o celach lekcji;
- 6) Uzasadnianie ocen bieżących;
- 7) Pozyskiwanie informacji zwrotnej o osiągnięciu celów zajęć;
- 8) Indywidualizacja nauczania w toku lekcji lub zajęć;
- 9) Kształcenie umiejętności pracy zespołowej, w parach;
- 10) Praca domowa – jej zakres, zróżnicowanie w zależności od możliwości uczniów.

Harmonogram obserwacji zajęć nie obowiązuje od 25 marca 2020 r.

Wnioski z przeprowadzonych obserwacji (wcześniej zaplanowanych):

Indywidualizacja pracy z uczniem przejawiała się dostosowaniem wymagań edukacyjnych na każdym w/w zajęciach prowadzonych przez nauczyciela do potrzeb ucznia. Dotyczy takiej organizacji pracy, gdzie – kierując swoją uwagę na poszczególnych uczniów – nauczyciel dostosowywał do ich predyspozycji zasady, metody i formy pracy oraz ocenianie i mierzenie postępów. Indywidualizacja w obserwowanych zajęciach stosowana była na różne sposoby.

1. Prowadzono lekcje na kilku poziomach nauczania poprzez:

- 1) Dzielenie uczniów na grupy, które – w zależności od tematu i rodzaju wykonywanych zadań – różniły się liczebnością i składem, np.:
 - każda grupa składała się z uczniów o zróżnicowanych uzdolnieniach i wiadomościach; uczniowie z trudnościami współpracowali ze zdolniejszymi i uczyli się od nich. Wyniki pracy grupy referował najsłabszy uczeń w zespole, a pozostali mogli jego wypowiedź uzupełniać;
 - każdą grupę tworzyli uczniowie o zbliżonym poziomie wiedzy i podobnych kompetencjach. Nauczyciel różnicował zadania stawiane przed poszczególnymi grupami i tak je dobierał, aby były one jak najbardziej dopasowane do możliwości uczniów wchodzących w skład danego zespołu.
- 2) Akceptowanie faktu, że każdy uczeń pracuje w swoim własnym rytmie i na odpowiednim dla siebie poziomie. Określano limit czasu na daną pracę - dawano go „za dużo”, tak żeby uczniowie mogli „pokonać zegar”.
- 3) Stosowanie na lekcjach kart dydaktycznych, tzw. Kart pracy, które umożliwiały każdemu uczniowi omawianie kolejnych partii materiału w swoim własnym tempie.
- 4) Wykorzystywanie materiałów odwołujących się do wielu zmysłów.
- 5) Stosowanie metod polisensorycznych, czyli wielozmysłowego uczenia się (prezentacje multimedialne, programy komputerowe, itp.) oraz metod interaktywnych (burza mózgów, mapa mentalna, plakat, folder, portofolio, eksperyment, doświadczenie, instruktaż, praca konstrukcyjna itp.).
- 6) Wykorzystywanie pierwszej lekcji z nowego tematu lub działu do aktywizowania uczniów z trudnościami. Proszono ich o wyjaśnienie nowego pojęcia, rozwiązanie prostego przykładu na tablicy lub wskazanie odpowiednich wielkości. Przeważnie polecenia wykonywane były poprawnie, co było podstawą do wystawienia pozytywnej oceny.
- 7) Upewnienie się, że zlecone uczniowi zadanie lub ćwiczenie ma wyraźną strukturę, jest dobrze określone i mieści się w granicach jego możliwości. Pierwsza część przeważnie była łatwa lub na tyle uczniowi znajoma, żeby mógł ją prawidłowo wykonać i już na wstępie doświadczyć sukcesu.
- 8) Dopilnowanie, by uczeń powtórzył instrukcję w celu upewnienia się, że wie, co ma robić.

Nauczyciele stosowali różne metody podpowiedzi:

- 1) Formułowali jasne, konkretne pytania lub doprowadzali ucznia na właściwy trop, co musi być zrobione, aby osiągnąć pożądany poziom wykonania.

- 2) Podawali na kartkach dyspozycje, które pozwalały krok po kroku znaleźć odpowiednie rozwiązanie, np. zadanie pytań naprowadzających, będących wskazówką, w jaki sposób wykonać daną formę ćwiczeniową.
- 3) Wcześniej podawali szczegółowe zagadnienia do tematu, z poleceniem zebrania materiałów dotyczących jednego, wybranego zagadnienia.
- 4) Przedstawiali wzór wykonania zadania, np.:
 - gotowe wzory, ale na inny temat niż opracowany w klasie;
 - tekst rozwiązania na opracowany temat, ale z lukami do uzupełnienia;
 - podawali na kartkach słowniczki tematyczne, wyjaśnienia obcych wyrazów lub trudniejszych pojęć, których zastosowanie pomoże rozwiązać zadanie.

2. Aranżowali współpracę między uczniami:

Sadzali w ławkach uczniów z trudnościami przy uczniach przeciętnych, z którymi się przyjaźnią i prosili tych drugich, żeby pomagali im przy rozwiązywaniu zadań, przypominali o upływie czasu itp.

3. Różnicowali prace domowe pod względem stopnia trudności, sposobu i formy wykonania:

- 1) Dokładnie wyjaśniali temat, treści i cel pracy domowej oraz ukazywali związek z zagadnieniami omawianymi na zajęciach.
- 2) Mobilizowali uczniów do odrabiania zadań domowych poprzez systematyczną kontrolę prowadzoną przez nauczyciela.
- 3) Przydzielali uczniom zróżnicowane zadania: obowiązkowe, dodatkowe dla chętnych oraz proponowane przez nich samych.
- 4) Podawali instrukcję wykonawczą i techniki wykonania – udzielali wskazówek rzeczowych i metodycznych, wskazywali środki potrzebne do wykonania zadania domowego.
- 5) Udzielali odpowiedzi na pytania uczniów i dodatkowe wyjaśnienia.
- 6) Sprawdzali, poprawiali i oceniali pracę domową.

4. Kontrolowali wiadomości i umiejętności:

- 1) Stosowali wszelkie możliwe formy: odpowiedzi słowne i pisemne, rysunki, diagramy, układanki, krzyżówki, schematy, nagrania na dyktafon, prace wykonane z użyciem piktogramów, wyciągi ze stron internetowych, wydruki, kopie z wydawnictw i z prasy, prezentacje multimedialne.
- 2) Różnicowali sprawdziany, czyli tak je przygotowywali, by:
 - zadania sprawdzały wiadomości konieczne i podstawowe;
 - zadania były ułożone w formie testów wyboru lub testów wielostronnego wyboru albo testów z lukami do uzupełnienia;
 - punktacja do zadań była jednakowa, bez względu na ich stopień trudności;
 - uczeń mógł opracować:
 - jeden temat lub jedno zadanie spośród dwóch lub trzech danych do wyboru;
 - wypowiedź na jeden temat, ale z możliwością wyboru dowolnej jej formy.
- 3) Pozwalali uczniowi z trudnościami na korzystanie z notatek, podręcznika, kalkulatora itp.

5. Oceniali postępy ucznia:

- 1) Nauczyciele oceniali ucznia zgodnie z wpisami w WSO, które dotyczy uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- 2) Informowali o sytuacji oceniania, czyli zapoznawali uczniów z regułami: kiedy, co i jak będzie podlegało ocenie. Przed sprawdzianami dawali uczniowi kartkę zawierającą szczegółowy zakres materiału do uzyskania pozytywnej oceny.

Dbali o to, by:

- oceniać ucznia za to, czego się nauczył, a nie za to, czego jeszcze nie umie;
- nie pominąć w ocenie żadnych dobrych stron aktywności ocenianego ucznia;
- ocena była adekwatna do możliwości ucznia, a nie wynikała z porównania go z innymi;
- ocena miała charakter wspierający, zawierała konkretne wskazówki:
- instrukcje do dalszej pracy ucznia.

6. Stosowali indywidualne zalecenia wyrównawcze, które każdorazowo były dostosowywane do rodzaju ujawnionych u ucznia trudności, braków i zaległości, np. przez:

- 1) Umożliwienie indywidualnych spotkań ucznia z nauczycielem poprzez podanie do wiadomości uczniów stałych terminów konsultacji.
- 2) Powtarzanie z uczniami słabo opanowanych partii materiału, z zastosowaniem prostych i jasnych sformułowań typu: „narysuj”, „przeczytaj”, „wybierz”, „dopasuj” – prawidłowo nie stosowali rozbudowanych poleceń o charakterze wyjaśniającym. Wszelkie wyjaśnienia były poparte obrazem: rysunkiem, zdjęciem, makietą itp.

7. Przygotowali otoczenie wspierające nauczyciela w indywidualizacji:

- 1) W sposób przemyślany ustawiali ławki i krzesła, które, umożliwiły różne formy aktywności uczniów w czasie lekcji. Jeśli lekcja prowadzona była głównie w formie frontальной, to ustawienie wszystkich ławek miało miejsce w rzędach lub w formie stołu konferencyjnego. Jeśli przeważała praca w parach lub małych grupach, ustawiano ławki w formie litery „U”, oddzielnych stolików lub tzw. rybiej ości.
- 2) Miało miejsce ustawienie na regałach pomocy dydaktycznych będących w codziennym użytku. W indywidualizacji pracy poprzez otwarte formy nauczania uczniowie mogli korzystać z wielu środków dydaktycznych, bez konieczności posiadania kompletu przez każdego ucznia.

Wnioski z przeprowadzonych obserwacji doraźnych:

1. Przeprowadzone wszystkie (zaplanowane i doraźne) obserwacje potwierdzają, że nauczyciele w zdecydowanej większości poprawnie konstruują jednostkę dydaktyczną, zachowując właściwe proporcje czasu na poszczególne ogniwa lekcji.
2. W 10 % obserwowanych zajęć nie wystąpiło podsumowanie celów lekcji, a nauczyciele nie uzyskali informacji zwrotnej o stopniu opanowania kształconej umiejętności. W tych przypadkach naruszono podstawową normę postępowania dydaktycznego: zasadę stopniowania trudności systematyczności.
3. Niedopuszczalnym jest, by nauczyciel kontynuował dalszy proces uczenia bez informacji o poziomie nabycia wiedzy i umiejętności z poprzednich lekcji.

4. Nauczyciele prowadzili lekcje różnymi metodami: 20% wykorzystowało metody podawcze (wykład, pogadanka, opowiadania, opis, prelekcja), 25% wykorzystowało metody problemowe, w tym wykład problemowy, 55% obserwowanych zajęć prowadzona była metodami aktywizującymi (praca w grupach, „burza mózgu”).

5. Większość nauczycieli nie potrafiła uzasadnić doboru metody nauczania do zdiagnozowanych stylów uczenia się danej grupy. Wszyscy wskazywali, że w ich ocenie oraz z praktyki w nauczaniu obrana metoda nauczania jest najbardziej efektywna.

6. Szczególnej uwadze nadzorujących podlegała ocena stosowania zasad nauczania. Nauczyciele w większości je stosowali. Zaobserwowano posilkowanie się:

1) zasadą świadomego i aktywnego udziału uczniów w procesie nauczania-uczenia się.

Nauczyciele przedstawiali cel, jakiemu służyć mają nabywane umiejętności i wiadomości, w jakich momentach życia będą potrzebne. Pobudzało to motywację, wyzwalało aktywność poznawczą, a także aktywność fizyczną w przypadku wykonywania ćwiczeń fizycznych. Wynik aktywności był ukierunkowywany i wykorzystywany przez nauczycieli. Stosowanie tej zasady miało miejsce do wszystkich ogniw lekcji.

2) zasadą systematyczności

Ta zasada była stosowana przez nauczycieli zarówno do treści programowych, jak i ich realizacji, a także w pracy dydaktycznej nauczycieli i czynnościach uczniów. Proces nauczania – uczenia się na obserwowanych zajęciach przebiegał płynnie. Przed przedstawieniem nowych treści nauczyciele określali stan uprzedniej wiedzy oraz systematycznie do niej nawiązywali. Nowy materiał był dzielony i przekazywany uczniom partiami. Streszczenie i synteza występowały po omówieniu pewnych zamkniętych partii materiału i na zakończeniu lekcji.

3) zasadą przystępności

Treści nauczania były dostosowane pod względem ilościowym i jakościowym do możliwości intelektualnych i fizycznych uczniów.

4) zasadą pogłębłości

Nauczyciele wykorzystywali pomoce dydaktyczne: programy multimedialne, modele, mapy, zestawy do ćwiczeń. Poznawanie rzeczywistości oparte na obserwacji, pomiarze i różnych czynnościach praktycznych było bardzo pomocne do zrozumienia przerabianego materiału, tym bardziej, że uczniowie nie dysponowali zasobami spostrzeżeń i wyobrażeń niezbędnych do zrozumienia przerabianego materiału.

5) zasadą trwałości wiedzy uczniów

Utrwalanie wiedzy na obserwowanych zajęciach odbywało się w sposób mechaniczny – od powtarzania do dosłownego jej odtwarzania. Zbyt rzadko nauczyciele na zakończenie zajęć stawiali pytania problemowe, na które, by udzielić odpowiedzi, uczeń powinien dokonać wiązania nabytej wiedzy w logiczny sposób. Dość schematyczne sposoby utrwalania wiedzy tylko w pewnym sensie ją systematyzują i porządkują.

7. W większości lekcji prowadzący zajęcia kierowali swoją uwagę na poszczególnych uczniów i dostosowywali nauczanie do ich predyspozycji. W takim trybie każdy uczeń w klasie pracował w swoim własnym rytmie i na odpowiednim dla siebie poziomie.

8. Nauczyciele realizowali indywidualizację na kilka sposobów:

- poprzez prowadzenie lekcji na kilku poziomach, grupy były albo zróżnicowane pod względem zdolności i wiadomości, albo jednorodne,
- przez zróżnicowane zadawanie prac domowych,
- poprzez stosowanie na lekcjach kart dydaktycznych, gier dydaktycznych, łamigłówek, krzyżówek, itp.

Dobór uczniów o **zróżnicowanych** uzdolnieniach i wiadomościach pozwalał nauczycielowi na lepsze wykorzystanie możliwości dzieci, większe zaangażowanie ich w pracę i zwiększenie różnorodności przekazywanej wiedzy. Dodatkowo uczniowie mniej zdolni współpracując z uczniami zdolniejszymi uczyli się także od nich. Na początku tak prowadzonych zajęć uczniowie słabi często tylko przysłuchiwali się wypowiedziom swoich kolegów w zespole i powtarzali ich wnioski, ale stopniowo rozpoczynali także próbę własnych sił. Dzięki udanemu udziałowi w pracach i osiągnięciach grupy uczniowie mniej zdolni nabierali wiary we własne możliwości i uzupełniali brakujące wiadomości. Praca każdego ucznia w zespole wdrażała go do logicznego myślenia i poprawnego formułowania myśli, wniosków, a to m.in. decydowało o jego powodzeniu i rozwoju w klasie. Referowanie wyników pracy grupy nauczyciele najczęściej polecali najslabszemu uczniowi w zespole, a jego wypowiedź inni koledzy uzupełniali.

Drugi rodzaj pracy grupowej polegał na prowadzeniu zajęć z **zespołami jednorodnymi**, tzn. każdą grupę tworzyli uczniowie o zbliżonym poziomie wiedzy i podobnych kompetencjach przedmiotowych. Pozwalało to nauczycielowi na zróżnicowanie zadań stawianych przed poszczególnymi grupami i taki ich dobór, aby jak najlepiej były one dopasowane do możliwości uczniów wchodzących w skład danego zespołu. Była to szczególnie użyteczna technika w wypadku lekcji o charakterze ćwiczeniowym oraz lekcji powtórzeniowych.

Wnioski ogólne z przeprowadzonych wszystkich obserwacji:

1. Indywidualizacji oddziaływań wobec uczniów sprzyja kreatywność i zaangażowanie nauczycieli, którzy reagowali na bieżące potrzeby uczniów, byli otwarci na różne sposoby podejścia do problemów, a także wykazywali gotowość do ciągłego doskonalenia własnego warsztatu pracy.
2. Do cennych rozwiązań metodycznych i organizacyjnych uwzględniających w nauczaniu zróżnicowanie uczniów można zaliczyć m.in. pracę na lekcji w małych grupach czy metody aktywizujące uczniów.
3. Podejmowane przez nauczycieli próby różnorodnych zabiegów indywidualizujących pracę z uczniami w zakresie dostosowania treści, metod, form oraz środków dydaktycznych do możliwości psychofizycznych uczniów niestety nie przyniosły, jak dotąd, w pełni oczekiwanych rezultatów. Aby można było odnieść założone przez szkołę efekty indywidualizacji wszyscy nauczyciele muszą wdrożyć wymagane formy i metody indywidualizacji.
4. Prawidłowy przebieg zajęć, poszczególne ogniwa lekcyjne przebiegały sprawnie i spójnie, następowanie kolejnych ogniw po sobie uwzględniało indywidualne możliwości uczniów (czynności wstępne, sprawdzenie obecności, sprawdzenie prac domowych/ tematyki z

poprzedniej lekcji, podanie nowego tematu, omówienie nowych treści, podsumowanie lekcji, odnotowanie w dzienniku lekcyjnym stosownych zapisów: frekwencja, temat, oceny).

5. Nauczyciele prowadzący zajęcia nie zawsze uwzględniali indywidualne potrzeby oraz możliwości rozwojowe uczniów (właściwe tempo opowiadania, powtarzanie nowych treści, poleceń, indywidualne podejścia do poszczególnych uczniów, zapisywanie na tablicy najważniejszych treści i podkreślanie ich wielokrotnie, odpowiadania na poszczególne pytania uczniów) jak również dokonali operacjonalizacji celów (taksonomia celów).
6. Na zajęciach zastosowano różne metody dydaktyczne: podające (opis, elementy opowiadania) oraz aktywizujące (burza mózgów, dyskusja, praca w grupach).
7. Na zajęciach realizowane były treści oraz umiejętności określone w podstawie programowej.
8. Na zajęciach przestrzegane były zasady oceniania określone w PZO.
9. Uczniowie oceniani byli na bieżąco w trakcie zajęć poprzez: pochwałę, podkreślenie dobrego wykonania zadania, adnotacją, oceną w dzienniku lekcyjnych. Tym samym zastosowano różne formy oceniania.
10. Proces oceniania na obserwowanych zajęciach odbywał się w sposób ciągły i systematyczny tzn. w trakcie całej jednostki lekcyjnej, a nie tylko np. w podsumowaniu lekcji lub na jej początku.
11. Większość uczniów wykazywała duże zaangażowanie na zajęciach, chętnie i aktywnie uczestniczyła w lekcjach.
12. Dla kilku nauczycieli **indywidualizacja stanowi jedynie hasło i środek do osiągnięcia celów społecznych**. Konieczne staje się zatem, aby indywidualizacja kształcenia traktowana była przez nich jako środek niezbędny do osiągnięcia celu podstawowego, jakim jest kształcenie, a nie jako cel pracy. Aby jednak była w pełni przestrzegana, potrzebna jest nie tylko odpowiednia postawa nauczyciela czy odpowiednie jego przygotowanie. Równie niezbędne jest wyposażenie go w środki nauczania i zabezpieczenie odpowiednich do potrzeb warunków programowo-organizacyjnych szkolnictwa.

Zalecenia i sposób ich realizacji:

1. Ze względu na fakt, iż w szkole prawie 20% uczniów wymagało pomocy pp ze względu na niepowodzenia szkolne, a większość z nich nie podlegała badaniom w poradni staje się koniecznym wypracowanie i zapisanie w formie dokumentu wewnętrznego we wrześniu 2019 r. modeli pracy z uczniami o specjalnych, skonkretyzowanych potrzebach i możliwościach psychoedukacyjnych.

Dokument ten powinien dodatkowo zawierać wskazania zasad i sposobów indywidualizacji w bieżącej pracy z uczniem.

2. Nauczyciele powinni w ramach autorefleksji rozważyć, a następnie wdrożyć do pracy we wrześniu 2019 r. następujące kwestie:

- jak wygląda moja otwartość na poznawanie uczniów?
- co w kwestii lepszego poznania uczniów mógłbym zrobić, jak planować i usprawniać obserwację uczniów w kontekście zastosowania indywidualizacji?
- czy dostrzegam walor pełniejszego poznawania ucznia w zespołowej formule pracy nauczycieli i jego wpływ na szersze zastosowanie indywidualizacji nauczania?

- czy przykładam wagę do jakości relacji między moimi uczniami i w jaki sposób badam jakość tych relacji?
- jak wygląda integracja społeczna uczniów w mojej klasie, co mogę w tej sprawie zrobić?
- czy i w jaki sposób angażuję do współpracy rodziców, w jakim stopniu potrafię ich społecznie integrować w obrębie zespołu klasowego?
- jak wygląda mój styl nauczania, czy wymaga zmian w kontekście indywidualizacji nauczania?
- które z zasad edukacji włączającej realizuję a nad którymi muszę popracować?
- jak oceniam moją umiejętność współpracy i czerpania z wiedzy specjalistów w odniesieniu do ucznia ze SPE i na ile wpływa to na mój styl nauczania?

3. Należy zwracać większą uwagę na podsumowanie efektów kształcenia, wskazywać uczniom jakie cele były zamierzone na wstępie zajęć i czy udało się je zrealizować.

4. Zwracać szczególną uwagę na uczniów wykazujących słabe zaangażowanie na zajęciach, bardziej ich motywować.

5. Częściej kierować do uczniów pytania kluczowe o poziom rozumienia przekazywanych treści.

6. Na każdej jednostce lekcyjnej wskazywać cele lekcji w celu wzbudzenia zainteresowania ucznia, ukazaniu jej praktycznego zastosowania zarówno na lekcjach z innych przedmiotów, jak i w codzienny, życiu.

7. Częściej sięgać do aktywnych metod nauczania, różnicować metodykę kształcenia. Starać się stosować większą liczbę wizualnych środków dydaktycznych, zwłaszcza powszechniej wykorzystywać nowoczesne techniki informacyjno-komputerowe, z użyciem dydaktycznych programów multimedialnych. Aktywizacja ucznia w znacznym stopniu przyczynia się do rozwijania logicznego myślenia, kształtowania sprawności manualnej i wyobraźni. Nauczyciel wybierając metodę powinien brać pod uwagę, że uczniowie uczą się w sposób konkretno-obrazowy.

Indywidualizacja, a praca domowa – uwagi:

Zadawanie na koniec lekcji pracy domowej to druga, po zajęciach lekcyjnych, ważna forma pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Większość nauczycieli poprzez zadania domowe rozbudzała i kształtowała zainteresowania uczniów.

Indywidualizacja pracy domowej pod względem stopnia trudności oraz nadawanie jej problemowego charakteru było bardzo trudne i czasochłonne, ale miało duży wpływ na stosunek uczniów do przedmiotu (szczególnie tych najzdolniejszych). Dobrze dobrana praca domowa zachęcała uczniów słabych do odrabiania zadań domowych.

Nauczyciele celem osiągnięcia „trwałości” wiedzy polecali wykonywanie prac domowych. W zdecydowanej większości polecenia wykonania w domu pracy domowej oscylowały wokół uczniowskich czynności odtwórczych lub powtórzeniach czynności prezentowanych na zajęciach.

Rodzaje prac domowych były mało zróżnicowane. Sporadycznie miały formę projektu lub wykonania doświadczenia. W zdecydowanej większości obejmowały klasyczne rozwiązywanie zadań z książki lub napisanie wypowiedzi na zadany temat i wypełnienie ćwiczeń. Z tego powodu uczniowie nie dostrzegali potrzeby jej wykonywania w celu pogłębiania swojej wiedzy, ale jako nieprzyjemny i uciążliwy obowiązek.

W 20 % obserwowanych zajęć stwierdzam, że nauczyciele zbyt mało czasu poświęcają na omówienie zadania domowego, wskazania uczniom celu jej wykonania, sposobu wykonania, a przede wszystkim kryteriów dokonywania oceny („nacobezu”).

Wnioski:

1. Zadawanie pracy domowej uczniom u większości nauczycieli stanowiło rutynowe działanie polegające na podaniu numeru zadania, strony w zeszytcie ćwiczeń bądź tematu pisemnej wypowiedzi. Nauczyciel poświęcał około jednej minuty na przekazanie informacji o zakresie pracy domowej. Sporadycznie upewniał się o stopniu opanowania przez uczniów treści nauczania, których znajomość ma być wykorzystana w jej rozwiązaniu.
2. Niecelowym było zadawanie zadań o stopniu trudności przekraczającym możliwości ucznia, gdyż obawa przed konsekwencjami za brak pracy domowej zmusza go do korzystania z pomocy innych.
3. Nie wszyscy nauczyciele – wcześniej wymienieni - przydzielali uczniom zróżnicowane zadania obowiązkowe oraz nie przydzielali zadań dodatkowych dla chętnych uczniów. Nauczyciele ci nie wywiązywali się z obowiązku różnicowania prac domowych pod względem stopnia trudności, sposobu i formy wykonania, również rzadko sprawdzali, poprawiali i oceniali zadane przez siebie prace domowe.

Zalecenia i sposób ich realizacji:

1. Praca domowa ucznia stanowi integralną część procesu dydaktyczno – wychowawczego. Dopiero w połączeniu z pracą domową zajęcia szkolne tworzą pełną jednostkę procesu nauczania. W związku z tym nauczyciel jest zobowiązany zadbać, by praca domowa spełniała określone funkcje dydaktyczne, ściśle powiązane z funkcjami realizowanymi przez poszczególne zajęcia. Praca domowa powinna być tak sformułowana, by realizowała poniższe funkcje:

- a) ułatwiała opanowanie w drodze samodzielnej pracy określonych wiadomości, stanowiących podstawę do przerabiania w szkole pod kierunkiem nauczyciela nowych zagadnień itp.;
- b) pozwalała poprzez jej wykonanie utrwalić przerobiony materiał,
- c) kształtowała u uczniów określone umiejętności i nawyki w drodze samodzielnego ćwiczenia;
- d) rozwijała samodzielność myślenia i działania przez wykonywanie zindywidualizowanych zadań teoretycznych czy praktycznych.

2. Domowa nauka wtedy spełni swoją rolę, kiedy będzie:

- a) ściśle połączona z pracą wykonywaną na lekcji,
- b) w odpowiedni sposób zadana,
- c) adekwatna do możliwości uczniów,
- d) wykonywana przez uczniów samodzielnie,
- e) systematycznie kontrolowana i oceniana,
- f) uczeń informowany o popełnionych przez siebie błędach.

Warunkiem efektywności uczenia się ucznia poprzez odrabianie prac domowych jest: racjonalne zadawanie prac i stosowanie wielu typów prac, które powinny zawierać różnorodne rodzaje treści, np.

- a) prace kształtujące pewne umiejętności, nawyki czy przyzwyczajenia,
- b) przygotowanie do nowego tematu,
- c) przyswojenie danego materiału poprzez nauczenie się na pamięć wiersza lub innego tekstu, napisanie pracy pisemnej.

3. Ponadto należy pamiętać, że zbyt duża ilość pracy domowej przeciąża uczniów, prowadząc do niekorzystnych skutków zdrowotnych oraz osłabia motywację do nauki.

4. Należy stosować poniższe zasady przy zadawaniu prac domowych. Zadawanie pracy domowej powinno być :

- a) celowe i dokładne;
- b) wiązać naukę szkolną i domową w jednolity proces nauczania;
- c) stanowić dokładnie zaplanowaną część zajęcia;
- d) przygotowywać dziecko do samodzielnego wykonania zleconej pracy;
- e) dostosowaniem wymagań do sił i możliwości uczniów w ramach stosownej indywidualizacji.

Dobre zadawanie pracy domowej wymaga liczenia się z osiągnięciami w nauce i uzdolnieniami poszczególnych uczniów. Nauczyciel powinien troszczyć się o uczniów, którzy wykazują jakiegokolwiek braki i niedociągnięcia w nauce, nie zapominając o uczniach wybitnie zdolnych. Chodzi o to by pobudzić do działania uczniów mniej zdolnych czy leniwych oraz wymagać większego wysiłku od zdolnego. Dzięki takiej metodzie korzyści mają sami uczniowie, jak i podnosi się poziom naukowy całej klasy.

5. Przebieg zadawania pracy domowej powinien zawierać poniższe elementy:

- a) wyjaśnienie tematu i celu pracy domowej oraz utrwalenie związku z omawianymi na zajęciach zagadnieniami;
- b) podanie instrukcji wykonawczej (udzielenie przez nauczyciela wskazówek rzeczowych i metodycznych);
- c) wyznaczenie uczniom pracy;
- d) odpowiedzi na pytania uczniów i dodatkowe wyjaśnienia.

6. Każda praca ucznia, zarówno pisemna i ustna, powinna być przez nauczyciela starannie sprawdzona, poprawiona i oceniona. Dokładne sprawdzenie pracy wdraża ucznia do starannego i systematycznego wykonywania zadań, wyrabia ponadto obowiązkowość i odpowiedzialność za jakość wykonanej pracy. Kontrola prac domowych dokonywana przez nauczyciela powinna być:

- a) ekonomiczna, tzn. taka, aby nauczyciel w jak najkrótszym czasie stwierdził, jak przygotowała się do zajęć możliwie jak największa ilość uczniów;
- b) wykazać nie tylko ilość, ale i jakość wyników pracy;
- c) informować uczniów o tym, jaki jest poziom ich wiedzy i ewentualnie wskazać czego jeszcze powinni się nauczyć czy utrwalić;
- d) być urozmaiconą, tzn. ujmować wiadomości uczniów w nowych związkach, w odmiennym układzie i zastosowaniu praktycznym;
- e) zakończona obiektywną oceną;
- f) za brak zdania domowego, bez uzasadnienia lub złe wykonanie nie należy stawiać negatywnej oceny, uczeń tę pracę powinien wykonać na następnej lekcję.

4.1.4. Indywidualizacja w pracy z uczniem zdolnym

Zostali oni rozpoznani przez nauczycieli w czasie zajęć edukacyjnych.

Natomiast do cech uczniów zdolnych, które rozpoznali sami nauczyciele, pracując z uczniami, należały w szczególności wysokie osiągnięcia w danej dziedzinie.

Ponadto uczniowie ci:

- byli dociekliwi, wnikliwie obserwowali,
- uczyli się szybko, szukali związków przyczynowo-skutkowych, sięgali po dodatkowe źródła informacji,
- dogłębnie rozumieli złożone i trudne treści,
- trafnie oceniali, wartościowali i analizowali,
- mieli bogate słownictwo,
- posługiwali się swobodnie językiem danej dyscypliny,
- mieli liczne, bardzo zróżnicowane zainteresowania,
- mieli wysoki poziom twórczy i niepokój poznawczy.

Formą pomocy psychologiczno-pedagogicznej, którą zaplanowano i realizowano w szkole dla ww. uczniów szczególnie uzdolnionych były zajęcia rozwijające uzdolnienia – innowacja pedagogiczna „Z matematyką na studia” realizowana na zajęciach nadobowiązkowych.

Praca z uczniami w ramach tych zajęć odbywała się za pomocą metod aktywizujących.

Wnioski:

1. Szkoła musi być otwarta na tworzenie warunków do osiągnięcia sukcesów uczniom z różnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uzdolnionych, choć uzdolnienia te nie muszą koniecznie dotyczyć uzdolnień intelektualnych, ale także uzdolnień innego rodzaju.
2. Ważne jest, że szkoła postrzega sukces ucznia nie tylko przez pryzmat odznaki wzorowego ucznia. Osiągnięcia w innych dziedzinach bowiem także mogą być sukcesem.
3. Właściwa organizacja procesu dydaktyczno-wychowawczego opartego na podmiotowym traktowaniu ucznia oraz aktywizujących metodach i zróżnicowanych formach pracy wpływa znacząco na motywację uczniów do nauki, rozwój ich zainteresowań i zdolności, podnosi możliwości poznawcze uczniów oraz kształtuje właściwą postawę wobec nauki szkolnej.
4. Nawet w przypadku skromnego zaplecza szkoły, przy odrobinie pomysłowości i inicjatywy ze strony nauczyciela indywidualizacja możliwa jest do realizacji.
5. Indywidualizacja kształcenia ucznia zdolnego, która wpływa na osiągnięcia edukacyjne uczniów, jednocześnie zapobiega ich niepowodzeniom i trudnościom szkolnym.

Zalecenia:

1. Warto pamiętać, iż odnoszenie sukcesów przez ucznia pozwala na lepsze funkcjonowanie w roli ucznia, poprawę samooceny, zwiększenie motywacji do pracy, twórcze rozwijanie zainteresowań, a w przyszłości trafny wybór swego miejsca w świecie ludzi dorosłych.
2. Wpływ na odnoszenie sukcesów ma przede wszystkim dobra edukacja, a jej rozwój należy wspomagać zawsze i wszędzie. Dlatego nauczyciel, odpowiedzialny za kształtowanie ucznia powinien wiedzieć, że dobra edukacja nie może ograniczać się do nauki w szkole i tym samym współpracować z różnymi instytucjami wspierającymi indywidualny rozwój ucznia. Ważna w tym zakresie jest również konstruktywna współpraca z rodzicami ucznia.

4.2. Ocena organizacji i efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej w roku szkolnym 2019/20 na podstawie wyników monitorowania, kontroli i ewaluacji

4.2.1 Informacje ogólne i statystyczne

Zmiana przepisów od 1 września 2017 roku o pomocy psychologiczno-pedagogicznej sprawiła, że organizacja pomocy pp w szkole uległa przemodelowaniu i aktualnie od dwóch lat opiera się na diagnozie funkcjonalnej.

Zajęcia rewalidacyjne nie były realizowane na wniosek rodziców lub za zgodą rodziców. Były one konsekwencją przedstawienia przez rodziców w szkole orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego dla dziecka (**orzeczenie jest decyzją administracyjną**, której wydanie regulują oprócz przepisów oświatowych także przepisy kodeksu postępowania administracyjnego). To były obowiązkowe zajęcia dla ucznia niepełnosprawnego. Rodzice byli poinformowani o konsekwencji braku realizacji obowiązkowych zajęć edukacyjnych przez ich dziecko.

Korzystanie z pomocy pp **objęte było ochroną danych osobowych (wrażliwych).**

Każdy uczeń miał prawo być objęty działaniami pedagogicznymi i psychologicznymi, mającymi na celu rozpoznanie jego możliwości psychofizycznych, w tym szczególnych uzdolnień, indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz zaspokojenia tych potrzeb.

Stosowana pomoc pp polegała na:

- 1) rozpoznawaniu i zaspakajaniu potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia;
- 2) rozpoznawaniu indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia;
- 3) rozpoznawaniu czynników środowiskowych wpływających na funkcjonowanie ucznia w szkole;
- 4) stwarzaniu warunków do aktywnego i pełnego uczestnictwa ucznia w życiu szkoły i w życiu oraz w środowisku społecznym;
- 5) rozpoznawaniu przyczyn trudności w opanowywaniu umiejętności i wiadomości przez ucznia;
- 6) wspieraniu ucznia z wybitnymi uzdolnieniami;
- 7) opracowywaniu i wdrażaniu indywidualnych programów edukacyjno – terapeutycznych;
- 8) prowadzeniu edukacji prozdrowotnej i promocji zdrowia wśród uczniów i rodziców;
- 9) podejmowaniu działań wychowawczych i profilaktycznych wynikających z programu wychowawczo - profilaktycznego oraz wspieraniu nauczycieli w tym zakresie;
- 10) wspieraniu uczniów, metodami aktywnymi, w dokonywaniu wyboru kierunku dalszego kształcenia, zawodu i planowaniu kariery zawodowej oraz udzielaniu informacji w tym kierunku;
- 11) wspieraniu nauczycieli i rodziców w działaniach wyrównujących szanse edukacyjne dzieci;
- 12) udzielaniu nauczycielom pomocy w dostosowywaniu wymagań edukacyjnych wynikających z realizacji programów nauczania do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom;
- 13) wspieraniu nauczycieli i rodziców w rozwiązywaniu problemów wychowawczych;
- 14) umożliwianiu rozwijania umiejętności wychowawczych rodziców i nauczycieli;
- 15) podejmowaniu działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych.

Pomoc psychologiczno - pedagogiczna w formie zorganizowanej świadczona była dla - tj. dla 32 uczniów, a jej potrzeba zorganizowania wynikała w szczególności z:

- 1) niepełnosprawności ucznia – dot. 4 uczniów (4 posiadało orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego ze względu na Zespół Aspregera);
- 2) szczególnych uzdolnień,

- 3) specyficznych trudności w uczeniu się – dot. 17 uczniów (17 uczniów posiadało opinię poradni z powodu zdiagnozowanych specyficznych trudności w nauce: dysortografia, dyskalkulia, dysleksja),
- 4) choroby przewlekłej – dot. 2 uczniów (w przypadku 2 uczniów przydzielono nauczanie indywidualne ze względu na stan zdrowia);
- 5) niepowodzeń edukacyjnych – dot. uczniów (drugorocznych);

O udzielenie pomocy psychologiczno – pedagogicznej wnioskowali:

- 1) rodzice ucznia/prawni opiekunowie
- 2) nauczyciele prowadzący zajęcia z uczniem oraz zatrudnieni w szkole specjaliści
- 3) poradnia psychologiczno – pedagogiczna – w stosunku do 7 uczniów;

Pomoc pp była **udzielana w trakcie bieżącej pracy z uczniem oraz przez działania nauczycieli i specjalistów, a także w określonej formie.**

Pomoc pp organizował dyrektor szkoły.

Dyrektor ponadto organizował wspomaganie szkoły w zakresie realizacji zadań z zakresu pomocy pp polegające na zaplanowaniu i przeprowadzeniu działań mających na celu poprawę jakości udzielanej pomocy pp.

Wicedyrektor kontrolował obieg dokumentacji związanej z pomocą pp, w tym obieg dokumentacji związanej z orzecnictwem poradni psychologiczno – pedagogicznych i specjalistycznych, a także kontrolował realizację wydanych przez nie zaleceń dla uczniów oraz dokonał dwukrotnie w ciągu roku szkolnego oceny realizacji zadań z zakresu udzielanej pomocy pp.

Bezpośredni nadzór nad organizacją i świadczeniem pomocy pp sprawował pedagog szkoły, który pełnił funkcję głównego koordynatora w zakresie organizacji wszelkich sformalizowanych form pomocy wszystkich uczniów objętych pomocą pp.

Wychowawcy oddziału klasowego pełnili funkcję koordynatora w zakresie organizacji pomocy pp w swoim oddziale klasowym i w porozumieniu z pedagogiem szkolnym planowali i koordynowali udzielanie uczniowi pomocy pp.

Wychowawcy informowali innych nauczycieli, specjalistów o potrzebie objęcia ucznia pomocą pp w trakcie ich bieżącej pracy z uczniem, oraz we współpracy z nauczycielami, specjalistami, planowali i koordynowali pomoc pp w ramach zintegrowanych działań nauczycieli, specjalistów oraz bieżącej pracy z uczniem.

W 25 przypadkach, gdy uczeń był objęty wcześniej pomocą pp wychowawcy klasy planując udzielanie uczniowi pomocy pp, uwzględniali wnioski dotyczące dalszej pracy z uczniem, zawarte w dokumentacji prowadzonej zgodnie z przepisami.

Wychowawcy oraz nauczyciele i specjaliści, planując udzielanie uczniowi pomocy pp, współpracowali z rodzicami ucznia lub pełnoletnim uczniem oraz – w zależności od potrzeb – z innymi osobami.

W przypadkach stwierdzenia, że konieczne jest objęcie ucznia pomocą pp w określonych formach, dyrektor wspólnie z pedagogiem szkolnym **ustalali propozycję** formy udzielania tej pomocy, okres ich udzielania a z dyrektorem wymiar godzin, w którym poszczególne formy miały być realizowane. Przy ustalaniu form udzielania uczniowi pomocy pp uwzględniali wymiar godzin ustalony dla poszczególnych form udzielania uczniom pomocy pp.

Wymiar godzin poszczególnych form udzielania uczniom pomocy pp, dyrektor ustalał biorąc pod uwagę ogólną liczbę godzin zaplanowanych na realizację zajęć z zakresu pomocy pp.

W przypadku uczniów objętych pomocą pp nauczyciele, wychowawcy i specjaliści udzielający uczniom pomocy pp wspierali nauczycieli w udzieleniu uczniowi pomocy pp w trakcie bieżącej pracy oraz dostosowaniu sposobów i metod pracy do możliwości psychofizycznych ucznia.

Pomocy pp udzielali uczniom:

- 1) wszyscy nauczyciele w bieżącej pracy z uczniem na zajęciach – 35 osób;
- 2) wychowawcy -14;
- 3) specjaliści wykonujący w szkole zadania z zakresu pomocy pp, w szczególności – 4 osoby:
 - a) pedagog,
 - b) psycholog pełniący dyżury,
 - c) nauczyciele rewalidanci – 2;
- 4) pracownicy szkoły poprzez zintegrowane oddziaływanie na ucznia.

Pomoc pp w szkole realizowana przez każdego nauczyciela w bieżącej pracy z uczniem polegała w szczególności na:

- 1) dostosowaniu wymagań edukacyjnych do możliwości psychofizycznych ucznia i jego potrzeb;
- 2) rozpoznawaniu sposobu uczenia się ucznia i stosowanie skutecznej metodyki nauczania;
- 3) indywidualizacji pracy na zajęciach obowiązkowych i dodatkowych;
- 4) dostosowaniu warunków nauki do potrzeb psychofizycznych ucznia.

Pomoc pp świadczona była również w określonych formach zorganizowanych w ramach godzin przeznaczonych na te zajęcia i ujętych w arkuszu organizacyjnym szkoły.

Pomoc pp była organizowana i udzielana we współpracy z:

- 1) rodzicami uczniów – 35 osób;
- 2) z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Strzelinie,

W szkole podstawą udzielania pomocy pp była wartościowa diagnoza, tzn. diagnoza interdyscyplinarna i zawierała informacje w zakresach:

- 1) społecznym (przedstawienie środowiska rodzinnego i szkolnego ucznia);
- 2) medycznym (ogólny rozwój fizyczny ucznia, stan jego zdrowia);
- 3) psychologicznym (ocena poziomu rozwoju funkcji intelektualnych, stanu psychicznego, procesów emocjonalno - motywacyjnych, ocena osobowości ucznia).

Szkoła przeprowadzała wnikliwe rozpoznanie sytuacji, w jakiej znajdował się dany uczeń, m.in. poprzez:

- 1) **wywiad** (dot. 35 uczniów) – rozmowy z wychowawcą, nauczycielami, rodzicami, z których dobrze jest dowiedzieć się szczegółów dotyczących ucznia i okoliczności mogących na ten rozwój wpływać (choroby, urazy, traumatyczne przeżycia);
- 2) **analizę środowiska rodzinnego** (dot. 35 uczniów) – stan rodziny, miejsce dziecka w rodzinie, atmosfera, sytuacja materialna rodziny – czy dziecko ma warunki do nauki i wypoczynku;
- 3) **obserwację ucznia w grupie** (dot. 35 uczniów) – jego postawę wobec rówieśników, relacje koleżeńskie, zachowania społeczne, aktywność, nastrój itp.;

- 4) **obserwację funkcjonowania ucznia w kontakcie indywidualnym** (dot. 35 uczniów) – przejawiane emocje, zachowanie, stopień rozumienia poleceń i informacji słownych, zainteresowanie, samoocena itp.;
- 5) **zapoznanie się z wytworami ucznia** (dot. 35 uczniów) – analiza zeszytów, różnorodnych prac pisemnych.
- 6) Oprócz takiego rozpoznania nauczyciele zapoznawali się z opinią psychologiczną, lekarską (jeżeli taka istniała), co dawało pełen obraz funkcjonowania ucznia i podstawę do zaplanowania udzielania pomocy pp (w przypadku dziecka posiadającego orzeczenie publicznej poradni psychologiczno – pedagogicznej).

Do zadań nauczycieli, wychowawców oraz specjalistów w szkole należało w szczególności:

- 1) rozpoznawanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów – w stos. do 35 uczniów;
- 2) określanie mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie uczniów i ich uczestnictwo w życiu szkoły – w stos. do 35 uczniów;
- 3) współpraca z poradnią w procesie diagnostycznym i postdiagnostycznym – w stos. do 6 uczniów.

Nauczyciele, wychowawcy oraz specjaliści w szkole prowadzili w szczególności:

- 1) obserwację pedagogiczną, w trakcie bieżącej pracy z uczniami, mającą na celu rozpoznanie u uczniów;
- 2) w klasach III – wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu w trakcie bieżącej pracy z uczniami.

Rada Pedagogiczna wnioskuje o dostosowanie warunków egzaminu dla 11 uczniów z opiniami pp, w tym dla 2 uczniów z orzeczeniem o kształceniu specjalnym.

Przyznane w r. szk. 2019/2020 godziny zajęć w ramach udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej (I semestr):

I. Zajęcia indywidualne dla uczniów z orzeczeniem o organizacji kształcenia specjalnego ze względu na autyzm / zespół Aspergera:

1. Michał Marynowski – uczeń klasy II C – 4 godziny w tygodniu

język polski – 1 godzina w tygodniu
 język angielski - 1 godzina w tygodniu
 język niemiecki - 1 godzina w tygodniu
 matematyka - 1 godzina w tygodniu

2. Martin Nawrocki – uczeń klasy II D – 4 godziny w tygodniu

język polski – 1 godzina w tygodniu
 język angielski - 1 godzina w tygodniu
 geografia - 1 godzina w tygodniu

matematyka - 1 godzina w tygodniu

3. Igor i Sebastian Kowalczyk – uczniowie klasy III B – 4 godziny w tygodniu

język polski – 1 godzina w tygodniu
język niemiecki - 1 godzina w tygodniu
WOS - 1 godzina w tygodniu
matematyka - 1 godzina w tygodniu

Razem: 12 godzin indywidualnych

II. Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z matematyki dla uczniów klas:

1. II d - 1 godzina w tygodniu
2. III a - 1 godzina w tygodniu
3. III b - 1 godzina w tygodniu
4. III d - 1 godzina w tygodniu

Razem: 4 godziny

Wnioski:

1. Udzielono wsparcia wszystkim uczniom z opiniami i orzeczeniami zgodnie z zaleceniami oraz uczniom, którzy nie posiadali stosownego dokumentu, jednak rada pedagogiczna zakwalifikowała ich do pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Zastosowano następujące formy wspomagania:
 - dostosowano wymagania edukacyjne wynikające z programu nauczania do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych uczniów,
 - zorganizowano zajęcia wyrównawcze, nauczanie indywidualne, zajęcia rewalidacyjne,
 - dostosowano warunki egzaminu OKE do indywidualnych potrzeb psychofizycznych uczniów,
2. Jednego ucznia zwolniono z realizacji zajęć wychowania fizycznego na podstawie opinii o braku możliwości uczestniczenia ucznia w tych zajęciach wydanej przez lekarza, którą złożono równoległe z orzeczeniem.
3. Szkoła realizowała zalecenia poradni psychologiczno-pedagogicznych zawarte w opiniach i orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego, wydanych przez poradnię.

Zalecenia.

1. Należy wdrożyć opracowane zasady współpracy członków zespołu ds. IPET tak, aby zwiększyć efektywność obiegu informacji.
2. Dostosowywanie wymagań edukacyjnych musi być poprzedzone konsultacją z pedagogiem szkolnym.

4.2.2. Ocena organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w roku szkolnym 2019/20

Pomoc pp udzielana była w celu poprawy funkcjonowania uczniów. Tym samym, żeby ocenić, czy taka poprawa nastąpiła, konieczne było **dokonanie oceny efektów podjętych działań**, które wyrażają się poprzez osiągnięcia ucznia, przyrost jego wiedzy, umiejętności, zniwelowanie trudności itp.

Nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści udzielający pomocy pp uczniowi w różnych formach oceniali efektywność udzielonej pomocy i formułowali wnioski dotyczące dalszych działań mających na celu poprawę funkcjonowania ucznia.

Dla uczniów posiadających orzeczenie publicznej poradni psychologiczno – pedagogicznej o potrzebie kształcenia specjalnego, zespół wspierający na podstawie orzeczenia opracowywał Indywidualny Program Edukacyjno – terapeutyczny (IPET) na okres wskazany w orzeczeniu, tj: 30 dni przed upływem okresu na jaki został opracowany poprzedni program (IPET).

Zespół opracowywał IPET **po dokonaniu wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia** uwzględniając zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego we współpracy (w zależności od potrzeb – w stosunku do 4 uczniów) z poradnią psychologiczno - pedagogiczną, w tym specjalistyczną.

Zespół, dwa razy w roku szkolnym, dokonywał **okresowej wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia**, uwzględniając **ocenę efektywności pomocy pp** udzielanej uczniowi oraz w miarę potrzeb, dokonał modyfikacji **programu (dokonał oceny efektywności programu w zakresie dostosowań)**.

Indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne (IPET) zawierały:

- 1) Zakres i sposób dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, o którym mowa w przepisach w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych;
- 2) rodzaj i zakres zintegrowanych działań nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem;
- 3) formy i metody pracy z uczniem;
- 4) formy, sposoby i okres udzielania uczniowi pomocy psychologiczno - pedagogicznej oraz wymiar godzin, w którym poszczególne formy pomocy były realizowane, ustalone przez dyrektora szkoły zgodnie z przepisami;
- 5) działania wspierające rodziców ucznia;
- 6) zajęcia rewalidacyjne oraz inne zajęcia odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia;
- 7) zakres współpracy nauczycieli i specjalistów z rodzicami ucznia w realizacji zadań, tj.:
 - a) realizację zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego,
 - b) przygotowanie uczniów do samodzielności w życiu dorosłym.

Pracę danego **Zespołu Wspierającego** koordynował wychowawca oddziału. Zespół przy ustalaniu form i czasu trwania pomocy uczniowi współpracował z rodzicami ucznia i w razie potrzeb - z poradnią psychologiczno - pedagogiczną.

Rodzice uczniów uczestniczyli w spotkaniach zespołu, a także w opracowaniu i modyfikacji programu oraz dokonywaniu oceny efektywności pomocy pp. Wychowawca klasy - koordynator zawiadamiał pisemnie rodziców o terminie każdego spotkania zespołu i o możliwości uczestniczenia w nim.

Rodzice ucznia, otrzymywali, na swój wniosek, kopię wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia oraz programu (IPET).

Spotkania Zespołu Wspierającego odbywały się w miarę potrzeb, raz w okresie.

W spotkaniach Zespołu Wspierającego uczestniczyli:

1) na wniosek dyrektora szkoły: przedstawiciel poradni psychologiczno – pedagogicznej.

Wymiar godzin poszczególnych form udzielania uczniom pomocy pp ustalał dyrektor w porozumieniu z pedagogiem szkolnym, biorąc pod uwagę wszystkie godziny, które w danym roku szkolnym mogły być przeznaczone na realizację tych form.

O ustalonych dla ucznia formach, okresie udzielania pomocy pp oraz wymiarze godzin, w których poszczególne formy miały być realizowane niezwłocznie zawiadamiało się rodzica **skutecznie**, w formie pisemnej. Wychowawca klasy wpisywał powyższą informację w dzienniku.

Nauczyciele pracujący z uczniem, dla którego został opracowany IPET mieli obowiązek znać jego treść oraz stosować się do zawartych w nim zaleceń.

Nauczyciele m.in. mieli obowiązek **prowadzenia notatek z zapisem postępu w rozwoju ucznia**, w oparciu o które miała być dokonywana ocena efektywności działań.

System świadczenia pomocy pp określa organizację pomocy uczniom:

- a) posiadającym orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania,
- b) posiadającym opinię poradni psychologiczno – pedagogicznej,
- c) nieposiadającym orzeczenia lub opinii, ale dla których na podstawie rozpoznania jego funkcjonowania w szkole zachodziła potrzeba objęcia go pomocą pp.

Główną rolę w realizacji organizacji pomocy ww. uczniom przypisano wychowawcom klas.

Do ich obowiązków należało:

- 1) przeanalizowanie dostarczonych przez rodziców orzeczeń z poradni psychologiczno – pedagogicznej;
- 2) przeanalizowanie opinii poradni psychologiczno – pedagogicznej i wstępne zdefiniowanie trudności / zdolności uczniów;
- 3) przyjmowanie uwag i opinii nauczycieli pracujących z daną klasą o specjalnych potrzebach edukacyjnych uczniów;
- 4) zdobycie rzetelnej wiedzy o uczniu i jego środowisku; wychowawca poznawał ucznia i jego sytuację poprzez rozmowy z nim i jego rodzicami, obserwacje zachowań ucznia i jego relacji z innymi, analizę zauważonych postępów w rozwoju dziecka związanych z edukacją i rozwojem społecznym;
- 5) określenie specjalnych potrzeb ucznia samodzielnie lub we współpracy z grupą nauczycieli prowadzących zajęcia w klasie;
- 6) złożenie wniosku do dyrektora szkoły o uruchomienie sformalizowanej formy pomocy pp uczniowi – w ramach form pomocy możliwych do uruchomienia w szkole;

- 7) poinformowanie pisemnie rodziców o zalecanych formach pomocy dziecku. Pismo wychodzące do rodziców przygotowywał wychowawca, a podpisywał dyrektor szkoły. W przypadku pisma wychodzącego na zewnątrz wychowawca był zobowiązany zachować zasady obowiązujące w Instrukcji kancelaryjnej,
- 8) monitorowanie organizacji pomocy i obecności ucznia na zajęciach,
- 9) informowanie rodziców i innych nauczycieli o efektywności pomocy pp i postępach ucznia,
- 10) angażowanie rodziców w działania pomocowe swoim dzieciom;
- 11) prowadzenie dokumentacji rejestrującej podejmowane działania w zakresie organizacji pomocy pp uczniom swojej klasy,
- 12) stałe kontaktowanie się z nauczycielami prowadzącymi zajęcia w klasie w celu ewentualnego wprowadzenia zmian w oddziaływaniach pedagogicznych i psychologicznych oraz dokonania ewaluacji typu „*in - term*” – w trakcie i ewaluacji „*in - post*” – na zakończenie;
- 13) prowadzenie działań służących wszechstronnemu rozwojowi ucznia w sferze emocjonalnej i behawioralnej;
- 14) udzielanie doraźnej pomocy uczniom w sytuacjach kryzysowych z wykorzystaniem zasobów ucznia, jego rodziny, otoczenia społecznego i instytucji pomocowych.

W szkole pomoc pp dla uczniów była udzielana w trakcie bieżącej pracy z uczniem oraz przez zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów **w formie:**

- 1) zajęć rozwijających uzdolnienia – dot. 2 oddziałów;
- 2) zajęć dydaktyczno – wyrównawczych;
- 3) zajęć specjalistycznych:
 - a) rozwijających kompetencje emocjonalno – społeczne i trening umiejętności społecznych, w tym umiejętności komunikacyjne – w przypadku ucznia z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera. (**nowa forma pomocy dla uczniów z dysfunkcjami i zaburzeniami utrudniającymi funkcjonowanie społeczne**) – dot. 2 uczniów,
- 4) porad i konsultacji – dot. wszystkich uczniów;
- 9) warsztatów – dot. 35 uczniów.

4.2.3. Rodzaje zajęć prowadzonych w szkole w ramach ppp

- I. **Zajęcia rozwijające uzdolnienia** zorganizowano dla 2 oddziałów z matematyki (innowacja pedagogiczna: Z matematyka na studia – zajęcia nadobowiązkowe). Zajęcia te prowadziły panie Agnieszka Szałajko (KL. IIc) I p. Agata Dzieciołowska (KL. IIIC).

Celem nadrzędnym tych zajęć był wszechstronny rozwój każdego ucznia, rozpoznawanie, rozbudzanie i rozwijanie zainteresowań, uzdolnień i umiejętności uczniów, tworzenie warunków osiągnięcia sukcesów na miarę możliwości każdego z nich oraz promowanie ich na terenie szkoły i w środowisku lokalnym.

Organizacja zajęć rozwijających uzdolnienia:

Adresaci	uczniowie uzdolnieni - posiadający wysoki iloraz inteligencji, zdolności twórcze i szczególną motywację.
Wykonane zadania	Rozwijano zainteresowania i talenty uczniów. Rozwijano umiejętności krytycznego myślenia, rozwiązywania problemów, myślenia refleksyjnego, dywergencyjnego (rozbieżnego), umiejętności zadawania pytań i szukania informacji. Zapewniano uczniom poczucie bezpieczeństwa, jednocześnie stawiając wobec nich wysokie wymagania. Wyposażano ich w większy zakres wiedzy, umożliwiano im uzyskania wiedzy o wyższym poziomie trudności, zgodnie z poziomem ich rozwoju intelektualnego, poziomem uzdolnień.
Podstawa udzielania pomocy pp	Na wniosek nauczyciela przedmiotu w przypadku każdego ucznia.
Prowadzący	<ul style="list-style-type: none">• nauczyciele matematyki P. Agnieszka Szałajko (KL. IIc) I p. Agata Dzieciołowska (KL. IIIC)
Czas trwania jednostki zajęć	45 minut
Liczba uczestników	40 uczniów
Okres udzielania pomocy pp	Zgodnie z decyzją dyrektora – przez rok szkolny.

Wnioski:

- dostosowano narzędzia i sposoby oceniania do potencjału uczniów,
- kształtowano u uczniów pozytywny stosunek do nauki,
- rozwijano u uczniów ciekawość w poznawaniu otaczającego świata i w dążeniu do prawdy,
- stymulowano rozwój uzdolnień i zainteresowań uczniów,
- rozwijano efektywne sposoby samodzielnego przyswajania wiedzy i umiejętności, dokonywania samooceny, planowania własnego rozwoju,
- budowano klimat bezpieczeństwa, w którym uczniowie mogli zaprezentować swoje mocne strony,
- kształtowano postawy twórcze,
- promowano osiągnięcia uczniów,
- zorganizowano wzmożenie oddziaływań specjalistycznych w formie dodatkowych zajęć pozalekcyjnych.

Zalecenia:

Należy stosować zróżnicowane formy w zakresie organizacji działań i ich realizacji – także podczas lekcji wynikających z planu nauczania, np.:

- uczenie się wzajemne w parach, grupach,
- uczeń w roli eksperta – samodzielne prowadzenie przez uczniów zajęć, prezentowanie zainteresowań, pomoc koleżeńska,
- metoda odwróconej lekcji – uczniowie w odpowiednim dla siebie czasie i tempie pracy samodzielnie (nauczyciel udziela wskazówek w zależności od potrzeb uczniów) przygotowują informacje, materiały w formie: mini-wykładów, prezentacji, filmów itp. na zajęcia oraz prezentują je, a nauczyciel przygotowuje ćwiczenia praktyczne, dzięki którym wiedza uczestników jest weryfikowana, porządkowana i uzupełniana, a umiejętności rozwijane lub utrwalane,
- uczenie się w „otwartych przestrzeniach edukacyjnych” – poza murami szkoły,
- konstruowanie nowej wiedzy na bazie doświadczeń, eksperymentów oraz poszukiwanie jej
- praktycznych zastosowań.

II. **Zajęcia dydaktyczno - wyrównawcze** zostały zorganizowane dla uczniów 8 oddziałów, mających trudności w nauce, w szczególności w spełnianiu wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej kształcenia ogólnego dla danego etapu edukacyjnego.

Zajęcia prowadzone były przez nauczycieli matematyki:

- panią Annę Kloc
- panią Agnieszkę Szałajko,
- panią Agatę Dzięciołowską,
- pana Andrzeja Woźnego.

Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze miały na celu uzupełnianie i wyrównywanie zaległości w wiadomościach ogólnych i z konkretnych przedmiotów (matematyki, język polskiego, języka angielskiego), które powstały na skutek słabszych możliwości intelektualnych albo dłuższej nieobecności ucznia w szkole.

Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze były prowadzone przez nauczycieli przedmiotu, oni też decydowali o doborze uczniów do grupy i czasie trwania zajęć.

W trakcie tych zajęć uczeń miał zagwarantowane wyrównanie braków w zakresie dydaktyki.

Nauczyciele na zajęciach dydaktyczno – wyrównawczych w grupach:

- indywidualizowali środki i metody pracy,
- powtarzali i utrwalali materiał podstawy programowej,
- stwarzali atmosferę bezpieczeństwa i tolerancji.

Organizacja zajęć dydaktyczno – wyrównawczych:

Adresaci	Uczniowie przejawiający trudności w nauce, w szczególności w spełnianiu wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej kształcenia ogólnego;
Wykonane	Pomoc uczniom w nabywaniu wiedzy i umiejętności określonych

zadania	w podstawie programowej kształcenia ogólnego.
Podstawa udzielania pomocy pp	Na wniosek nauczycieli: matematyki, języka polskiego, języka angielskiego, pedagoga szkolnego, dyrektora
Prowadzący	P. A. Szałajko, P. Woźny, P. A. Dzieciołowska, P. M. Kwiatkowska-Kłys, P. A. Nowotyńska, P. B. Malska, P. A. Kloc, P. D. Drózd-Skorupska
Czas trwania jednostki zajęć	45 minut
Okres udzielania pomocy pp	Zgodnie z decyzją dyrektora – przez rok szk.

Wnioski:

- uczniowie, dzięki uczestnictwu w zajęciach stali się bardziej pewne siebie i odzyskali wiarę we własne możliwości,
- na nowo zbudowali swój wizerunek,
- pozbyli się barier związanych z nauką, jaśniej spoglądają na swoje otoczenie,
- stali się bardziej spokojni i wyzbyli się zachowań agresywnych w stosunku do innych dzieci, rodziców, nauczycieli jak i do samych siebie,
- zdobyli potrzebną wiedzę teoretyczną,
- wdrożono uczniów do systematycznej pracy,
- niestety szkoła nie zapewniła każdemu z potrzebujących należytej pomocy, ze względu na brak funduszy na organizowanie większej ilości takich zajęć.

Zalecenia:

1. Należy zastosować różnorodność propozycji ułatwiających uczniom przechowywanie informacji i ich odtwarzanie (personalizacja – możliwość wyboru przez uczestnika form najefektywniejszych dla siebie):

- włączanie zadań wykorzystujących głębokie przetwarzanie (jak np.: przekształcanie tekstu przy przepisywaniu, pisanie opowiadań twórczych, rozwiązywanie problemów, udzielanie odpowiedzi na pytania otwarte, argumentowanie różnych stanowisk, itp.) – znacząca przewaga tego typu działań nad zadaniami receptywnymi i reprodukcyjnymi, takimi jak (np.: połącz, przyporządkuj, podkreśl, pytania zamknięte),
- powtarzanie, ale na różne sposoby – np.: odtwarzanie informacji do zapamiętania innym tonem głosu, ze zmianą tempa, śpiewając, zapisując za pomocą symboli, dodając element ruchu,
- łączenie z innymi treściami – np.: szukanie matematyki w życiu codziennym,
- kreowanie obrazów w wyobraźni – wizualizacja, szukanie skojarzeń,
- podkreślanie – zaznaczanie informacji ważnych dla czytającego/uczącego się w dogodny dla niego sposób,
- redagowanie notatek w różnych formach, np.: z wykorzystaniem metod/technik aktywizujących.

2. W ramach zajęć uczestnicy powinni oprócz poznania technik i metod aktywizujących, poznać sposoby ich zastosowania w praktyce oraz doświadczyć i przekonać się, które z nich są najskuteczniejsze w kontekście ich indywidualnych predyspozycji, stylu uczenia się i profilu inteligencji konkretnego ucznia.

III. Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno - społeczne (zajęcia specjalistyczne o charakterze terapeutycznym) zostały zorganizowane dla 2 uczniów przejawiających trudności w funkcjonowaniu społecznym (w relacjach rówieśniczych, jak i w kontaktach z osobami dorosłymi – zespół Aspergera).

Celem zajęć było zmniejszenie poziomu zaburzeń zachowania u uczniów. Proces terapeutyczny polegał na korygowaniu niewłaściwych i wzmacnianiu pożądanых zachowań.

Celem zajęć było kształtowanie umiejętności uczniów w zakresie:

- rozpoznawania i wyrażania uczuć,
- wzmacniania poczucia własnej wartości,
- komunikacji interpersonalnej,
- ekspresji myśli i uczuć,
- czynności dnia codziennego,
- rozwiązywania konfliktów,
- profilaktyki stresu.

Zajęcia prowadzone były na terenie szkoły cyklicznie (1 raz w tygodniu – 2 godz.) przez pedagoga szkolnego P. A. Ziółkowską oraz nauczycieli rewalidantów P. M. Kącką i P. Violetę Misę-Pachut.

Organizacja zajęć rozwijających kompetencje emocjonalno - społeczne:

Adresaci	3 uczniów z dysfunkcjami i zaburzeniami utrudniającymi funkcjonowanie społeczne.
Wykonane zadania	Eliminowanie zaburzeń funkcjonowania społecznego.
Podstawa udzielania pomocy pp	Orzeczenie o kształceniu specjalnym
Czas trwania jednostki zajęć	45 minut (W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się prowadzenie zajęć w czasie krótszym niż 45 minut, z zachowaniem ustalonego dla ucznia łącznego tygodniowego czasu tych zajęć.)
Liczba uczestników	Po 1 osobie
Okres udzielania pomocy pp	Zgodnie z decyzją dyrektora – przez rok szk.

--	--

Wnioski:

W/w zajęcia pozwoliły uczniom:

- rozpoznawać swoje emocje i nimi zarządzać,
- wyznaczać i osiągać pozytywne cele,
- okazywać troskę i zainteresowanie innym,
- udzielać pomocy i prosić o pomoc,
- budować i rozwijać pozytywne relacje z innymi,
- nawiązywać przyjaźnie,
- konstruktywnie i z szacunkiem dla drugiej osoby rozwiązywać konflikty i problemy,
- skutecznie radzić sobie w trudnych sytuacjach,
- dostrzegać i akceptować podobieństwa i różnice dotyczące wyglądu, zainteresowań, rodziny, sposobów wyrażania uczuć,
- budować pozytywny obraz siebie,
- dokonywać autoprezentacji i samooceny,
- podejmować współpracę w grupie,
- prezentować wytwory będące efektem pracy grupowej,
- rozpoznawać i wyrażać uczucia,
- akceptować poglądy, gusty i odmienność fizyczną innych,
- dostrzegać potrzeby innych,
- poszukiwać alternatywne sposoby komunikacji,
- odnosić się z szacunkiem i zrozumieniem do słabszych, starszych i niepełnosprawnych,
- reagować z empatią i zrozumieniem na potrzeby innych,
- dzielić się z innymi własnymi doświadczeniami i przeżyciami,
- realizować powierzone zadania dla osiągnięcia wspólnego celu,
- czerpać radość ze wspólnej zabawy bez względu na osiągnięty wynik,
- dokonywać analizy i syntezy zdobytych informacji,
- wykorzystywać w praktyce zdobytą wiedzę,
- podejmować próby rozwiązywania sytuacji trudnych,
- dostrzegać różnorodności w baśniach, legendach i muzyce,
- odzwierciedlać swoje przeżycia i uczucia poprzez różne formy artystycznego wyrazu,
- nabyć umiejętności autoprezentacji,
- odczuwać pozytywne uczucia w kontaktach z drugim człowiekiem.

Zalecenia:

Należy zastosować pomysły na podnoszenie samooceny ucznia i kształtowanie pozytywnego obrazu samego siebie, np.:

- budowanie z uczniem jego indywidualnych „wysp kompetencji” – poprzez ćwiczenia typu: jestem dobry w: ..., jestem ekspertem w: ..., mogę pomóc innym w: ...,
- kreowanie sytuacji zorientowanych na: samodzielne działania wychowanka, pełnienie różnych ról w zespołach zadaniowych,
- tworzenie uczniom warunków do prezentowania własnych zainteresowań, pasji, hobby w różnych formach: dzień talentów, wieczór literacki, galeria prac, prowadzenie zajęć edukacyjnych/warsztatu dla grupy, prezentacje: własnego projektu, zbiorów/kolekcji, wykonanych samodzielnie gier, redakcja gazetki szkolnej, artykułów na stronie internetowej szkoły, prowadzenie audycji itp.,
- stosowanie przez wszystkich nauczycieli wzmacniających i wspierających informacji zwrotnych,
- wykorzystywanie w kontaktach z uczniami techniki ZPP – zauważ, porozmawiaj, pochwal,
- kończenie zajęć z wykorzystaniem tzw. pozytywnego podsumowania.

IV. Inne formy pomocy psychologiczno – pedagogicznej udzielone przez przedszkole/szkołę/placówkę uczniom, rodzicom uczniów i nauczycielom to:

- 1) porady i konsultacje dla uczniów;
- 2) porady i konsultacje dla rodziców;
- 3) warsztaty i szkolenia dla rodziców – prowadzili: pedagog, wychowawcy i specjaliści zgodnie z harmonogramem podanym na każdy semestr, umieszczonym na tablicy ogłoszeń dla rodziców i na stronie internetowej szkoły. Zrealizowane tematy, to:
 - 1) porady, konsultacje, warsztaty i szkolenia dla nauczycieli – zgodnie z opracowanym i przedstawionym planem nadzoru pedagogicznego prowadzili:
 - a) dyrektor – w ramach spotkań indywidualnych, omawiania obserwowanych lekcji i zajęć, zebrań rady pedagogicznej,
 - b) pedagog szkoły - w ramach spotkań indywidualnych (w godzinach pracy pedagoga szkolnego), w ramach pracy zespołów przedmiotowych, problemowych, zadaniowych, omawiania lekcji otwartych, zebrań rady pedagogicznej,
 - c) nauczyciele – w ramach spotkań indywidualnych, w ramach pracy zespołów przedmiotowych, problemowych, zadaniowych, omawiania lekcji otwartych, zebrań rady pedagogicznej,
 - d) wychowawcy – w ramach spotkań indywidualnych, w ramach pracy zespołów przedmiotowych, problemowych, zadaniowych, omawiania lekcji otwartych, zebrań rady pedagogicznej,
 - e) specjaliści – w ramach spotkań indywidualnych, w ramach pracy zespołów przedmiotowych, problemowych, zadaniowych, omawiania lekcji otwartych, zebrań rady pedagogicznej.

Dyrektor dbał o przekazywanie rzetelnych i bieżących informacji na temat wprowadzanych zmian związanych z organizacją pomocy pp, celów, oczekiwań, proponowanych rozwiązań, a także konsekwencji wprowadzanych zmian, z podaniem podstaw jej wprowadzenia na zebraniach rady pedagogicznej.

Wsparcia merytorycznego dla nauczycieli i specjalistów udzielających pomocy pp zapewniała Poradnia psychologiczno-pedagogiczna w Strzelinie.

Ogólna liczba godzin przeznaczonych na różnorodne formy pomocy pp w roku szkolnym w ujęciu statystycznym prezentuje się poniżej:

w roku szkolnym razem - 968 godzin:

tygodniowo – 12 godzin indywidualnych – kl. II i III (120 godzin rocznie),

tygodniowo – 12 godzin dla grup – zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze (456 godzin rocznie),

Praca z uczniem zdolnym (kl. IIc i IIIc) – 76 godzin rocznie (1 tygodniowo),

Zajęcia rewalidacyjne – dla 3 uczniów:

2 uczniów – kl. 3 – 240 godzin rocznie (po 2 godziny tygodniowo)

1 uczeń - kl. II – 76 godzin rocznie (2 godziny tygodniowo)

W arkuszu organizacyjnym na rok szkolny 2019/20 przydzielono 436 godzin tygodniowo na zajęcia dla uczniów z orzeczeniami i 76 godzin na zajęcia rozwijające zainteresowania uczniów.

W przeliczeniu rocznym liczba ta wynosiła 968 godzin.

Wnioski:

1. IPET zostały sporządzone prawidłowo – zostały opracowane z zachowaniem zasady zespołowości pracy wszystkich nauczycieli mających zajęcia z uczniami i/lub opracowano je terminowo oraz dokonano wymaganej oceny poziomu funkcjonowania dziecka. Modyfikacje IPET-ów wynikały z ocen wielospecjalistycznych i dotyczyły wprowadzenia godzin indywidualnych dla uczniów z IPETem. Rodzice brali udział w tworzeniu wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania ucznia.
2. Przydzielono uczniom wszystkie zajęcia zgodnie z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego oraz **dokonywano wymaganej analizy efektywności udzielanego wsparcia** i modyfikacji (w razie potrzeby) dotychczas udzielanej pomocy. Było to spowodowane przestrzeganiem określonych przepisami procedur opracowania i aktualizacji indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych.
3. Wszystkie zajęcia były prowadzone przez osoby posiadające kwalifikacje gwarantujące realizację zaleceń wynikających z orzeczeń.
4. Szkoła realizuje wszystkie zalecenia zawarte w orzeczeniach uczniów wydanych przez poradnię psychologiczno-pedagogiczne.
5. Uczniowie otrzymują konieczne wsparcie i kompleksową pomoc ze strony szkoły.
6. Każdy uczeń pracuje według programu dostosowanego do jego możliwości edukacyjnych i potrzeb.
7. Rodzice uczniów, po uzgodnieniu ze szkołą programów edukacyjnych, bardziej świadomie wspomagają swoje dzieci, lepiej rozumiejąc ich trudności.

Zalecenia:

1. Obserwacja pedagogiczna nauczycieli w trakcie bieżącej pracy z uczniami powinna być ukierunkowana w szkole na:
 - a) obserwację pedagogiczną w trakcie bieżącej pracy z uczniami mającą na celu rozpoznanie u uczniów:
 - trudności w uczeniu się, w tym ryzyka wystąpienia specyficznych trudności w uczeniu się, a także potencjału ucznia i jego zainteresowań,
 - szczególnych uzdolnień,
 - b) wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu w trakcie bieżącej pracy z uczniami.
- 2 Liczba godzin z budżetu jest niewystarczająca dla zaspakajania wszystkich potrzeb uczniów wymagających pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
3. Każdy uczeń ma dostęp do zajęć specjalistycznych.

4.2.4. Baza szkoły i wyposażenie na potrzeby prawidłowej realizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Szkoła posiada jedynie gabinet pedagoga na potrzeby realizacji zajęć rewalidacyjnych i doradztwa.

Potrzeby szkoły w zakresie wyposażenia:

- a) dodatkowe środki dydaktyczne do zajęć specjalistycznych.

Wnioski:

1. Szkoła posiada warunki do wykonywania zadań z zakresu specjalistycznej pomocy pp.
2. W szkole zatrudniony jest na pełen etat pedagog szkolny.

4.2.5. Realizacja zaleceń zawartych w orzeczeniach i opiniach wydanych przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne.

Zalecenia zawarte w orzeczeniach i opiniach wystawianych przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne były analizowane i w miarę możliwości i szkoła organizowała pomoc pp.

Wyniki działań diagnostycznych przyczyniły się do szybkiego wdrożenia indywidualnych dostosowań, włączonych w bieżącą pracę z uczącym się, co przełożyło się na: pokonanie lub zmniejszenie występujących trudności, rozwój i udoskonalenie umiejętności szkolnych, zmiany w zachowaniu uczniów, osiągnięcia w różnych obszarach.

Indywidualne dostosowania dotyczyły różnych obszarów, takich jak:

- organizacji przestrzeni – np.: miejsca, w którym uczeń działał, osoby z którą siedział, eliminacji otaczających go źródeł bodźców itp.;
- organizacji pracy ucznia – np.: zmiany form aktywności, przerw na relaksację, uczenia się z wykorzystaniem różnych form organizacyjnych – w parach lub grupach, z udziałem klasowego eksperta;
- tempa uczenia się i poziomu umiejętności – np.: stosowania zadań o różnym stopniu trudności,
- ustalania terminów i zakresu materiału umożliwiającego uczniowi realizację zadania, projektu lub zaliczenie sprawdzianu – w tym ograniczania materiału, dzielenia go na części lub zachęcania ucznia do realizacji dodatkowych przedsięwzięć wynikających z jego zainteresowań itp.;
- wyboru metod i środków dydaktycznych najskuteczniejszych dla danego uczącego się – związanych z wyszukiwaniem informacji, ich selekcją, zapamiętywaniem, przetwarzaniem, rozwijaniem konkretnych umiejętności, rozwiązywaniem problemów, nawiązywaniem relacji itd.;
- stylu pracy uczącego się;
- oceniania ucznia – w którym dominowała informacja zwrotna: co robi prawidłowo, nad czym powinien popracować i w jaki sposób;
- uwzględnienia zaleceń wynikających ze stanu zdrowia ucznia;
- ujednoczenia oddziaływań i uwzględnienia dostosowań opracowanych dla ucznia przez wszystkich uczących go nauczycieli (zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów);
- rozwijania rozpoznanych zainteresowań, uzdolnień ucznia, ale także preferowanych przez niego umiejętności i postaw: planistycznych, organizacyjnych, realizacyjnych, twórczych, związanych ze sferą społeczną – np. zaangażowania w pełnienie różnych ról lub funkcji, podejmowania działań na rzecz innych;

- budowania sukcesu ucznia w oparciu o jego predyspozycje, wskazywanie mu, w czym jest dobry;
- uczenia się na błędach – świadomość błędów, które popełnił uczeń, było drogowskazem, co należy usprawnić, udoskonalić, nad czym popracować, a nie porażką.

Wnioski:

1. Podejmując działania dydaktyczno-wychowawcze, nauczyciele analizowali zawartość opinii i orzeczeń poradni pedagogiczno-psychologicznych, informacje uzyskane ze sprawdzianów, opinii nauczycieli uczących w danej klasie oraz spostrzeżenia i sugestie rodziców.
2. Nauczyciele dostosowywali formy i metody pracy do indywidualnych potrzeb psychofizycznych uczniów. Różnicując treści programowe (sprawdziany, prace domowe) i tempo pracy uczniów, stosowali różnorodne metody i formy pracy, czyniąc przy tym proces dydaktyczno-wychowawczy bardziej efektywnym. Wdrażali uczniów do pracy samokształceniowej (poprawa ocen, samopomoc koleżeńska, możliwość zdobycia dodatkowych ocen za zaangażowanie i chęć podejmowania dodatkowego wysiłku), umożliwiając tym samym rozwiązywanie problemów dydaktycznych pod kierunkiem nauczyciela.
3. Nauczyciele wzmacniali samoocenę ucznia pozytywnymi bodźcami – pochwały na forum klasy, na zebraniach z rodzicami prezentowali wybitne osiągnięcia uczniów, ich zaangażowanie, umieszczając informacje na stronie internetowej szkoły, eksponując puchary, dyplomy.
4. **Nauczyciele udzielający pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniowi w formach realizowanych w szkole oceniali efektywność udzielonej pomocy i formułowali wnioski dotyczące dalszych działań mających na celu poprawę funkcjonowania ucznia. W przypadku, gdy uczeń był już objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną, wychowawca klasy, planując udzielanie mu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, uwzględniał wnioski dotyczące dalszych działań mających na celu poprawę funkcjonowania ucznia.**

Zalecenia:

1. Doskonalić metody pracy z uczniem o szczególnych potrzebach edukacyjnych.
2. Należy wypracować metody zachęcające uczniów do systematycznego udziału w zajęciach pozalekcyjnych.
3. W ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej poszukać lepszych sposobów komunikacji w relacjach nauczyciel – uczeń – rodzic.
4. Poprawić współpracę z niektórymi rodzicami i zachęcić ich do większego zaangażowania i współdziałania z nauczycielami, w celu zwiększenia efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej ich dzieciom.

4.2.6. Działania wspierające nauczycieli w zakresie pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym organizacja WDN.

W roku szkolnym 2019/20 prowadzone były liczne działania mające wesprzeć nauczycieli w pracy z uczniami z dysfunkcjami.

W planie wewnątrzszkolnego doskonalenia nauczycieli ujęte zostały zagadnienia związane ze wspieraniem nauczycieli w zakresie pracy z dzieckiem o SPE.

Tematyka szkoleń:

1. Trudność- wyzwaniem dla najlepszych, jak pracować z uczniem wykazującym trudności w nauce.
2. Konflikty-jak je rozwiązywać, aby utrwalić dobre relacje i budować wspólnotę.
3. Doskonalenie umiejętności w zakresie pracy edukacyjno-terapeutycznej z dzieckiem z zespołem Aspergera – nie odbyło się ze względu na pandemię koronawirusa.

W związku z tak zaplanowaną tematyką WDN i potrzebą udzielania skutecznej pomocy współpracowano z instytucjami:

1. Poradniami psychologicznymi, w tym specjalistycznymi, w zakresie:

- szkoleń dla nauczycieli i specjalistów pracujących z dzieckiem i doświadczających w tej pracy trudności,
- pomocy w zrozumieniu i odniesieniu się do wymagań wynikających z podstawy programowej treści orzeczeń i opinii,
- pomocy w opracowywaniu indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych,
- warsztatów i grup wsparcia dla rodziców.

2. Z organem prowadzącym szkołę w zakresie finansowania:

- dodatkowych zajęć dla uczniów,
- szkoleń dla nauczycieli,
- dodatkowego zatrudnienia specjalistów,
- zakupu pomocy dydaktycznych.

3. Z instytucjami resortu polityki społecznej (centrami pomocy rodzinie, ośrodkami pomocy społecznej, świetlicami socjoterapeutycznymi) w zakresie:

- pomocy specjalistycznej dla rodziców (terapia, pomoc prawna),
- pomocy materialnej dla rodziny.

5. Z instytucjami resortu sprawiedliwości (policją, prokuraturą, sądami) w zakresie:

- działań interwencyjnych,
- informacji o przepisach prawa,
- pomocy kuratorów sądowych w pracy.

Współpraca miała charakter zarówno zaplanowany, jak i doraźny. Przeważnie inicjatorem wspólnych działań była w zdecydowanej większości szkoła. W stosunku do roku poprzedniego większą dyspozycyjnością i chęcią do kontaktów wykazywali się pracownicy lokalnej poradni psychologiczno – pedagogicznej.

4.2.7. Wyniki monitorowania i kontroli prowadzonych w ramach nadzoru pedagogicznego.

Nadzór pedagogiczny w zakresie pomocy pp obejmował:

1. Monitorowanie funkcjonalności systemu pomocy psychologiczno – pedagogicznej w szkole.
2. Kontrolę przestrzegania zasad udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej przez nauczycieli w bieżącej pracy.

3. Kontrolę poprawności dostosowania wymagań edukacyjnych do potrzeb i możliwości uczniów objętych pomocą psychologiczno – pedagogiczną.
4. Obserwację stosowania przez nauczycieli indywidualizacji nauczania na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych.

Monitorowanie funkcjonalności systemu pomocy psychologiczno– pedagogicznej prowadzone było systematycznie.

W ramach tej czynności nadzoru pedagogicznego prowadzone były:

- a) obserwacje posiedzeń Zespołu Wspierającego,
- b) obserwacje zebrań Oddziałowych zespołów nauczycielskich,
- c) rozmowy indywidualne z wychowawcami klas,
- d) rozmowy indywidualne z rodzicami uczniów objętych pomocą pp,
- e) analiza dokumentów: Dziennik Wychowawcy, dziennik pedagoga, okresowe sprawozdania z pracy poszczególnych nauczycieli,
- f) Zespół ewaluacyjny przeprowadził badanie oceniające funkcjonalność systemu – wyniki ewaluacji stanowią załącznik do sprawozdania.

Wnioski:

4. Praca z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, opierała się w dużej mierze na dbałości o:
 - zbudowanie dobrej relacji z uczniem, nawiązanie kontaktu emocjonalnego,
 - dokładne poznanie jego możliwości psychospołecznych i edukacyjnych,
 - sprawdzenie w bezpośrednich kontaktach z uczniem i jego rodzicami umiejętności i kompetencji ucznia,
 - zauważanie i docenianie wszelkich postępów,
 - wczesne podjęcie działań pomocowych,
 - bardzo dokładne poznanie środowiska rodzinnego ucznia,
 - proponowaniu pomocy i wsparcia na podstawie wnikliwej diagnozy funkcjonowania dziecka (diagnoza funkcjonalna),
 - dbałości o indywidualizację pracy z uczniem polegającą na rozpoznawaniu i wykorzystaniu potencjału dziecka zarówno do pokonywania deficytów, jak i jego rozwoju;
 - decydowaniu o doborze metod, form pracy i środków dydaktycznych,
 - stosowaniu motywującego systemu oceniania (elementy oceniania kształtującego, prezentowaniu osiągnięć),
 - traktowaniu edukacji holistycznie – tzn. w ten sposób, że na efektywność procesu wychowania i kształcenia ma wpływ wiele czynników, takich jak: klimat klasy i szkoły, styl pracy nauczyciela, warunki lokalowe itd.,
 - pamiętaniu - podczas ustalania kierunków pracy - o specyfice kształcenia jako całościowego,
 - zintegrowanego nauczania i wychowania, biorącego pod uwagę własne tempo rozwoju każdego dziecka i obejmującego nie tylko sferę poznawczą, ale także emocjonalno-motywacyjną ucznia,
 - uwzględnieniu w indywidualnych programach edukacyjno-terapeutycznych treści nauczania i celów zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego,
 - założeniu elastyczności w realizacji programu/planu,
 - ustaleniu realnego i atrakcyjnego dla dziecka harmonogramu realizacji, np. dodatkowych zajęć, terapii, udziału w kółkach zainteresowań itd.,
2. Nauczyciele poprawnie postępowali na etapie przekazywania informacji do wychowawców klas o potrzebie objęcia uczniów pomocą pp.

3. Przestrzegana była procedura postępowania przy organizacji pomocy pp i wspierania uczniów.
4. Rodzice byli informowani o planowanych rodzajach zajęć z zakresu pomocy pp.
5. Dla każdego ucznia posiadającego orzeczenie poradni psychologiczno - pedagogicznej opracowano IPET.
6. Nauczyciele prowadzący zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych zostali przygotowani przez Zespół Wspierający do pracy z nimi.
7. Nie wszyscy nauczyciele prowadzili karty obserwacji z bieżącej pracy z uczniem.
8. Nie wszyscy wychowawcy prowadzili systematycznie teczki uczniów, którym udzielano pomocy pp.
9. Wewnętrzne uregulowania zasad organizacji pomocy pp były przydatne, jasne i bardzo pomocne nauczycielom.

4.2.8. Wnioski końcowe

1. W wyniku prowadzonego nadzoru pedagogicznego stwierdzono, że w kształceniu uczniów z niepełnosprawnościami, zapewniono odpowiednie warunki by udzielane wsparcie zaspokajało potrzeby tych uczniów i realizowano przysługujące im uprawnienia.
2. Nie wszyscy nauczyciele zanim przystąpili do dostosowania wymagań dla uczniów z dysleksją, najpierw utworzyli zestaw wymagań dla danej klasy. Wymagania edukacyjne nauczyciel powinien opracować do wybranego programu, oczywiście uwzględniając podstawę programową.
3. Rozpoznawanie specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów prowadzone było poprzez systematyczne zbieranie informacji, obserwację, rozpoznanie warunków, przebiegu i wyników uczenia się.
4. Dyrektor szkoły w ramach godzin, którymi dysponował w roku szkolnym przydzielił odpowiednio liczbę godzin realizowanych w ramach pomocy pp.
5. Szkoła podejmowała bardzo wiele działań systemowych wspierających uczniów z niepełnosprawnością intelektualną i wieloraką, zgodnie z zaleceniami zawartymi w orzeczeniach i opiniach wydanych uczniom przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne.
6. Prawidłowo realizowane były zalecenia poradni psychologiczno - pedagogicznej, szkoła starała się zaspokoić potrzeby uczniów w zakresie udzielania im pomocy zgodnie z zaleceniami poradni.
7. Szkoła we właściwy sposób realizowała zadania wynikające z zapisów prawa oświatowego dotyczące wspierania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Prowadzona była praca zarówno z uczniami mającymi trudności w uczeniu się, jak również z uczniami zdolnymi. Prowadzone były zajęcia z doradztwa zawodowego. Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego obejmował ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia. Stanowił element procesu wychowawczego szkoły i był włączony do statutu szkoły.

8. Wymagania edukacyjne w większości dostosowywane były do potrzeb i możliwości psychofizycznych uczniów. Nie zawsze stosowana była indywidualizacja procesu nauczania.
9. W szkole prowadzone były zajęcia wyrównawcze w zakresie podstawowych wiadomości z języka polskiego, matematyki i innych przedmiotów.
10. Uczniowie otrzymali wsparcie w zakresie, jak należy się uczyć (jakimi metodami i sposobami) oraz radzenia sobie ze stresem i frustracją.
11. Nauczyciele wspierali rodziców udzielając rad i wskazówek do pracy z dziećmi w domu. Wskazywali odpowiednie pomoce, dostarczali fachowej literatury.

Rekomendacje i zalecenia do pracy w zakresie organizacji i świadczenia pomocy pp w roku szkolnym 2020/21 oraz sposób realizacji wniosków:

1. Doprecyzować w WZO zapisy dotyczące dostosowania wymagań edukacyjnych do potrzeb i możliwości uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych w poszczególnych edukacjach przedmiotowych. Zobowiązuje nauczycieli do opracowania w terminie do 15 września 2020 roku załącznika do wymagań edukacyjnych zawierającego indywidualne programy nauczanej edukacji. Taki program musi spełniać dwie funkcje: edukacyjną i terapeutyczną.

W zakresie funkcji edukacyjnej program musi uwzględniać podstawę programową, zaś treści kształcenia, warunki realizacji podstawy mają być dostosowane do możliwości poszczególnych uczniów.

2. Prowadzić trzypoziomą diagnozę potrzeb i możliwości uczniów wg schematu: poziom diagnostyczny – programowy – praktyczny. Na poziomie diagnostycznym (wstępnym) należy dokonywać analizy orzeczeń/opinii/uwag nauczycieli. Rozpoznanie to ma na celu zdobycie możliwie kompletnej wiedzy o możliwościach psychofizycznych i indywidualnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych ucznia, a także ustalenie mocnych i słabych stron ucznia, w tym jego zainteresowań oraz poziomu wiedzy i umiejętności. Rozpoznanie powinny podlegać:

- a) warunki uczenia się, czyli czynniki wpływające na proces uczenia się, w tym czynniki wewnętrzne – motywacja do uczenia, kontrola emocjonalna, radzenie sobie w sytuacjach trudnych, zainteresowania, uwaga, pamięć, sprawność motoryczna, wiadomości i umiejętności oraz czynniki zewnętrzne (*środowiskowe*) – środowisko rodzinne, rówieśnicze, środowisko szkolne,
- b) przebieg uczenia się, inaczej proces nabywania wiadomości i umiejętności szkolnych, czyli stopień zaangażowania procesów emocjonalno-motywacyjnych i poznawczych,
- c) wyniki procesu uczenia się – osiągnięcia szkolne, poziom wiadomości i umiejętności, zachowania społeczne, pożądane cechy osobowościowe (zainteresowania, aspiracje, postawy, wartości).

Na poziomie programowym (planowania wsparcia) wskazywać działania wspierające, odpowiednio do zapotrzebowania ucznia oraz sposób adaptacji podstaw programowych poszczególnych edukacji do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia. Określać indywidualnie cele edukacyjne i terapeutyczne.

Trzeci poziom – praktyczny – powinien dotyczyć bieżącej obserwacji zachowań i postępów ucznia w procesie kształcenia zarówno na obowiązkowych, jak i dodatkowych zajęciach.

Ogniwo procesu edukacji, jakim jest kontrola osiągniętych przez uczniów kompetencji powinna stanowić element diagnozy.

4. Za konieczne uznaje się podejmowanie skuteczniejszych działań angażujących rodziców w proces pomocy psychologiczno-pedagogicznej własnemu dziecku. Należy poprawić współpracę z niektórymi rodzicami i zachęcić ich do większego zaangażowania i współdziałania z nauczycielami, w celu zwiększenia efektywności pomocy pp udzielanej ich dzieciom. W ramach pomocy pp poszukać lepszych sposobów komunikacji w relacjach nauczyciel – uczeń – rodzic. Opracować w miesiącu wrześniu jednolite zasady współpracy z rodzicami, a zagadnienie współpracy uczynić jednym z przedmiotów ewaluacji w przyszłym roku szkolnym.

5. Budować otwarte środowisko szkolne na włączanie edukacyjne uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi tak, by zapewnić uczniowi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi możliwość spełniania zadań rozwojowych, funkcjonowania w większej społeczności i poczucia przynależności do niej przy jednoczesnym zapewnieniu poczucia przynależności do społeczności szkolnej i zabezpieczeniu koniecznego dla nich wsparcia (technicznego, metodycznego, psychospołecznego, organizacyjnego) wynikającego z niepełnosprawności.

6. Stwarzać możliwości udziału uczniów niepełnosprawnych w kółkach zainteresowań poprzez dostosowywanie terminu odbywania zajęć do możliwości czasowych/dowozowych tych uczniów do szkoły.

7. Należy przygotować ofertę zajęć pozalekcyjnych na kolejny rok szkolny, rozpoznać potrzeby i oczekiwania uczniów i rodziców. Wypracować metody zachęcające uczniów do systematycznego udziału w zajęciach pozalekcyjnych.

8. W pierwszym tygodniu września wychowawcy klas są obowiązani przeprowadzić diagnozy stylów uczenia się nowych uczniów.

9. Indywidualizację nauczania traktować jako jedną z podstawowych zasad nauczania.

10. Każda jednostka dydaktyczna powinna uwzględniać zasadę multisensorycznego nauczania i uczenia się.

11. Należy zwiększyć efektywność działań związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu poprzez:

- a) opracowanie takich celów zajęć, by były dostosowane do potrzeb uczniów,
- b) tak zaplanowane zajęcia z uczniami, aby doskonaliły one umiejętności i kształtowały takie postawy, które są niezbędne w karierze zawodowej:
 - umiejętność pracy w grupie i w zespole,
 - odpowiedzialność,
 - pomysłowość,
 - systematyczność,
 - punktualność,
 - empatię,
 - organizację własnej pracy,
 - przywództwo,
 - planowanie,
 - szybkość i dokładność,

- komunikatywność.
- c) zajęcia warsztatowe, które będą służyć:
- rozbudzeniu świadomości na temat konieczności planowania własnego rozwoju i kariery zawodowej,
 - samopoznaniu i określeniu predyspozycji wyznaczających dalszą drogę rozwoju zawodowego i karierę zawodową,
 - doskonaleniu umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i współdziałania,
 - kształtowaniu umiejętności redagowania dokumentów aplikacyjnych, takich jak CV, list motywacyjny,
 - rozwijaniu i doskonaleniu umiejętności autoprezentacji prowadzenia i rozmowy wstępnej lub kwalifikacyjnej z pracodawcami,
 - zapoznaniu z obowiązującym prawem pracy;
- d) zorganizowanie spotkań z:
- absolwentami, którzy osiągnęli sukces zawodowy – promowanie dobrych wzorców,
 - przedstawicielami różnych zawodów,
 - przedstawicielami lokalnych firm, pracodawców – praktyki zawodowe, poznanie oczekiwań pracodawców, charakterystyka lokalnego rynku zatrudnienia.
- e) wykorzystywanie przez wszystkich nauczycieli pracujących z uczniami wiedzy na temat rynku pracy.

12. Obserwacja pedagogiczna nauczycieli w trakcie bieżącej pracy z uczniami powinna być ukierunkowana w szkole na:

- a) obserwację pedagogiczną w trakcie bieżącej pracy z uczniami mającą na celu rozpoznanie u uczniów:
- trudności w uczeniu się, w tym ryzyka wystąpienia specyficznych trudności w uczeniu się, a także potencjału ucznia i jego zainteresowań,
 - szczególnych uzdolnień,
- b) wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu w trakcie bieżącej pracy z uczniami.

4.3. Ocena realizacji doradztwa zawodowego w roku szkolnym 2019/2020.

4.3.1 Organizacja w szkole zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej:

Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego (art. 109 ust. 1 pkt 7 **Prawa oświatowego** oraz **Rozporządzenie MEN ws. Doradztwa zawodowego**) szkoła organizowała dla uczniów klasy pierwszej liceum ogólnokształcącego po szkole podstawowej.

W roku szk. 2019/20 realizowano następujące zadania:

1. Dokonano zmian w statucie szkoły w zakresie obowiązków doradcy zawodowego.
2. Dokonano zmian w statucie szkoły w zakresie Wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego.
3. Opracowano (zaopiniowany przez RP) program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego na dany rok szkolny 2019/2020;

4. Wspierano nauczycieli, wychowawców i innych specjalistów w udzielaniu pomocy pp.
5. Nauczyciele współpracowali w stałych działaniach z zakresu doradztwa edukacyjno - zawodowego.
6. Obowiązkowo określono w IPET zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego oraz zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu realizowane w ramach pomocy pp.
7. Prowadzono zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej.
8. Wspomagano uczniów w wyborze dalszej drogi edukacyjnej lub zawodowej, przy wykorzystaniu aktywnych metod pracy.
9. Udzielano pomocy przy podejmowaniu decyzji o wyborze rodzaju edukacji, szkoły, zawodu, w formie porady indywidualnej polegającej na wskazaniu predyspozycji i sugerowaniu kierunków rozwoju.
10. Gromadzono, aktualizowano i udostępniano informacje edukacyjno – zawodowe.
11. Koordynowano działalność informacyjno - doradczą prowadzoną przez szkołę.
12. Systematycznie diagnozowano zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomagano w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej.

Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego i zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu organizowane były zgodnie z podstawą programową, planem pracy wychowawczej i programem własnym opracowanym przez doradcę zawodowego i zaopiniowanym przez radę pedagogiczną.

Działania podejmowane przez wychowawców klas obejmowały głównie:

- pomoc uczniom w zdobyciu i pogłębianiu wiedzy o interesujących zawodach,
- wyzwalanie ich aktywności w kierunku samopoznania i samooceny,
- przybliżenie informacji na temat rynku pracy i zjawisk na nim zachodzących,
- kształtowanie w uczniach postaw aktywnych i przedsiębiorczych.

Natomiast nauczyciele przedmiotu:

- diagnozowali zapotrzebowanie uczniów na informacje i pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej,
- udostępniali uczniom informacje edukacyjne i zawodowe właściwe dla danego poziomu kształcenia, korzystając z bazy informacyjnej w bibliotece lub u doradcy zawodowego,
- prowadzili (na godzinach wychowawczych, lekcjach przedmiotowych, zajęciach pozalekcyjnych w ramach kołków zainteresowań) grupowe zajęcia aktywizujące, przygotowujące uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej,
- wzbogacali warsztat pracy o nowoczesne środki przekazu informacji (Internet, CD, wideo, itp.) oraz udostępniali je osobom zainteresowanym,

- współpracowali z instytucjami wspierającymi wewnątrzszkolny system doradztwa, przede wszystkim z doradcą zawodowym w celu tworzenia jednolitego frontu oddziaływań doradczych i wykorzystywania materiałów do prowadzenia zajęć,
- uświadamiali wagę poszczególnych przedmiotów w kształtowaniu umiejętności zawodowych,
- omawiali zawody związane z daną dziedziną i realizowanymi treściami podstawy programowej,
- wskazywali uczniom możliwości praktycznego zastosowania zdobytych umiejętności i wiedzy.

Doradztwo zawodowe było działalnością włączoną w Program wychowawczo - profilaktyczny

(poruszane były zagadnienia dotyczące kształtowania umiejętności dbania o własny dobrostan psychiczny i fizyczny – np. radzenie sobie ze stresem, rozwiązywanie konfliktów, uczenie sztuki asertywności, autoprezentacji, kształtowanie społecznie pożądanego postaw i zachowań, także w odniesieniu do przyszłej pracy zawodowej; uczenie odpowiedzialności, wyznaczania celów i konsekwentnego ich realizowania).

Zalecenia:

W roku szkolnym 2020/21 należy przeprowadzić dalszą ewaluację Wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego oraz realizacji Programu realizacji doradztwa zawodowego.

4.3.2 Wyniki i wnioski kontroli przeprowadzonych w ramach nadzoru pedagogicznego – w zakresie dokumentowania doradztwa zawodowego.

Zajęcia z doradztwa zawodowego były organizowane na podstawie art. 109 ust. 1 pkt 7 w zw. z ust. 6 i 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, Dz. U. z 2018 r., poz. 996 z późn. zm. oraz nowego Rozporządzenia MEN ws. Doradztwa zawodowego Dz. U. z 2018 r. poz 1657.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół nałożyło na szkołę obowiązek realizacji tych zajęć w klasach VII i VIII szkoły podstawowej w wymiarze po 10 godzin minimum w każdej klasie (oraz w liceum ogólnokształcącym, technikum, branżowej szkole I stopnia minimum 10 godzin w całym okresie nauczania).

Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego nie były oceniane oraz nie wpisywało się ich do arkusza ocen i na świadectwo szkolne, w związku z zapisem art. 44a ustawy z 07 września 1991 r. o systemie oświaty.

Natomiast realizację zajęć z doradztwa zawodowego odnotowywało się w dzienniku lekcyjnym wpisując jako obowiązkowe zajęcia edukacyjne stosownie do zapisu § 11 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 25 sierpnia 2017 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji.

W roku szkolnym 2019/20 osoby uprawnione do nadzoru pedagogicznego przeprowadzały systematyczną kontrolę dokumentacji szkolnej z zakresu doradztwa zawodowego (*dzienniki lekcyjne, dzienniki wychowawcy, dziennik pedagoga szkolnego, dziennik doradcy zawodowego, dzienniki nauczania indywidualnego, karty monitorowania podstawy programowej*).

Celem kontroli było określenie poprawności, terminowości prowadzenia wymaganej prawem dokumentów rejestrujących proces dydaktyczno-wychowawczy oraz ustalenie prawidłowości realizacji podstawy programowej, a także realizacji programu wychowawczo – profilaktycznego, udzielania pomocy pp).

Dziennik doradcy zawodowego:

W okresie sprawozdawczym nie stwierdzono braków merytorycznych ani formalnych. Z w/w dokumentu wynika, że doradca zawodowy systematycznie współpracował z wychowawcami oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie wparcia w realizacji treści opinii, orzeczeń oraz IPET.

Z zapisów doradcy szkolnego wynika, że współpraca z innymi nauczycielami i specjalistami zatrudnionymi w szkole. w odniesieniu do uczniów posiadających specjalne potrzeby edukacyjne była systematyczna i merytoryczna.

Zapisy doradcy potwierdzają ponadto współpracę z instytucjami wspierającymi realizację doradztwa zawodowego w szkole.

Z zapisów w dzienniku także wynika, że doradca rzetelnie realizował własny program doradztwa zawodowego uwzględniający realizację podstawy programowej doradztwa zawodowego.

3) Prowadził zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej.

4) Wspomagał uczniów w wyborze dalszej drogi edukacyjnej lub zawodowej, przy wykorzystaniu aktywnych metod pracy.

5) Udzielał pomocy przy podejmowaniu decyzji o wyborze rodzaju edukacji, szkoły, zawodu, w formie porady indywidualnej polegającej na wskazaniu predyspozycji i sugerowaniu kierunków rozwoju.

6) Gromadził, aktualizował i udostępniał informacje edukacyjno-zawodowe właściwe dla danego poziomu kształcenia.

7) Tematy formułował prawidłowo, dziennik prowadził systematycznie i na bieżąco.

Z zapisów zawartych w dzienniku doradcy szkolnego wynika, że systematycznie rozliczał on swój czas pracy.

Dziennik pedagoga szkolnego:

W okresie sprawozdawczym nie stwierdzono braków merytorycznych ani formalnych. Z w/w dokumentu wynika, że pedagog systematycznie współpracował z wychowawcami oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie wparcia w realizacji treści opinii, orzeczeń oraz IPET.

Z zapisów zawartych w dzienniku pedagoga szkolnego wynika, że systematycznie rozliczał on swój czas pracy.

Dzienniki lekcyjne:

W okresie sprawozdawczym kontrola zapisów lekcji dot. realizacji podstawy programowej z doradztwa zawodowego.

Stwierdzono, że w/w. zapisy zawierają wymagane prawem zapisy. Tematy lekcyjne wpisywane są systematycznie i są zgodne z tematami rzeczywiście realizowanymi na zajęciach.

Potwierdzają realizację treści podstawy programowej doradztwa zawodowego, jak również realizację Programu wychowawczo – profilaktycznego w zakresie treści nawiązujących do doradztwa zawodowego.

Wnioski:

Nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści udzielający uczniom pomocy psychologiczno – pedagogicznej z zakresu doradztwa zawodowego w większości prowadzili dokumentację zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 7 ustawy Prawo Oświatowe.

Zalecenia

Przewodniczący zespołów nauczycielskich na pierwszym posiedzeniach zespołów w roku szkolnym 2020/21 są zobowiązani do przypomnienia obowiązku systematycznego prowadzenia dokumentacji pedagogicznej.

4.3.3 Ocena Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego. Realizacja założeń programowych – ocena stopnia realizacji podstawy programowej na podstawie przeprowadzonego monitoringu, wyniki i wnioski.

Wdrożony w szkole Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego miał na celu koordynację działań podejmowanych w szkole w celu przygotowania uczniów do wyboru kierunku kształcenia i zawodu.

Podejmowane działania miały pomóc uczniom w rozpoznawaniu zainteresowań i zdolności, zdobywaniu informacji o zawodach i pogłębianiu wiedzy na temat otaczającej ich rzeczywistości społecznej. W przyszłości miało to ułatwić młodemu człowiekowi podejmowanie bardzo ważnych wyborów edukacyjnych i zawodowych, tak aby te wybory były dokonywane świadomie, zgodnie z predyspozycjami i zainteresowaniami oraz żeby były trafne.

Planowanie własnej drogi edukacyjno – zawodowej jest procesem długotrwałym. Dlatego też, należało wdrażać uczniom poczucie odpowiedzialności za własną przyszłość, uczyć myślenia perspektywicznego i umiejętności planowania.

Wdrożony system doradztwa zawodowego określał zadania osób uczestniczących w jego realizacji, czas i miejsce realizacji, oczekiwane efekty i metody pracy.

Celem głównym ww. systemu była pomoc w rozpoznawaniu indywidualnych możliwości, zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji uczniów ważnych przy dokonywaniu w przyszłości wyborów edukacyjnych i zawodowych.

Głównymi realizowanymi zadaniami szkoły w zakresie doradztwa zawodowego były:

- 1) wspieranie uczniów w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 2) wspieranie rodziców i nauczycieli w działaniach doradczych na rzecz młodzieży;
- 3) rozpoznawanie zapotrzebowania uczniów na informacje dotyczące edukacji i kariery;
- 4) gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych;

- 5) udzielanie indywidualnych porad uczniom i rodzicom,
- 6) prowadzenie grupowych zajęć aktywizujących wspierających uczniów w świadomym wyborze szkoły;
- 7) wspieranie działań szkoły mających na celu optymalny rozwój edukacyjny i zawodowy uczniów;
- 8) współpraca z instytucjami wspierającymi realizację Wewnętrznego systemu Doradztwa Zawodowego;

Działania z zakresu doradztwa zawodowego realizowane były w szkole w formach:

- 1) zajęć grupowych w klasach I po szkole podstawowej w wymiarze 10 godzin w jednym roku szkolnym;
- 2) pogadanek, warsztatów, projekcji filmów edukacyjnych, prezentacji realizowanych na zajęciach z wychowawcą (godzinach wychowawczych);
- 3) spotkań z przedstawicielami wybranych zawodów;
- 4) wycieczek zawodoznawczych do zakładów pracy i instytucji kształcących;
- 5) konkursów;
- 6) udzielania informacji w zakresie wyboru kierunku dalszego kształcenia, zawodu i planowania dalszej kariery zawodowej;
- 7) udzielania indywidualnych porad i konsultacji dla uczniów, rodziców i nauczycieli;
- 8) prowadzenia zakładki informacyjnej na stronie internetowej szkoły (np. broszury dla rodziców, broszury dla uczniów);
- 9) wywiadów i spotkań z absolwentami (w tym badania losów absolwentów).

Poradnictwo zawodowe w ramach pracy z uczniami obejmowało:

- 1) pomoc w wyborze szkoły ponadpodstawowej;
- 2) poznawanie siebie, zawodów;
- 3) analizę rynku pracy i możliwości zatrudnienia;
- 4) indywidualną pracę z uczniami mającymi problemy z wyborem szkoły;
- 5) pomoc w planowaniu rozwoju zawodowego;
- 6) konfrontowanie samooceny uczniów z wymaganiami szkół i zawodów;
- 7) przygotowanie do samodzielności w trudnych sytuacjach życiowych.

4.3.4 Rekomendacje i zalecenia do pracy w zakresie organizacji doradztwa zawodowego w roku szkolnym 2020/21 oraz sposób realizacji wniosków:

1. W pierwszym tygodniu września wychowawcy klas są obowiązani przeprowadzić diagnozy stylów uczenia się nowych uczniów.
2. Każda jednostka dydaktyczna powinna uwzględniać zasadę multisensorycznego nauczania i uczenia się.

4.4. Realizacja zaplanowanych działań w zakresie kształtowania postaw obywatelskich i patriotycznych.

W ramach realizacji drugiego z kierunków realizacji polityki oświatowej państwa, tj.

„Wychowanie do wartości przez kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych”

Dyrektor Szkoły wraz z Wicedyrektorem opracowali plan działań w tym zakresie (*kształtowanie postaw patriotycznych*), który stanowił uzupełnienie dla funkcjonujących w placówce Programu Wychowawczo-Profilaktycznego, Oddziałowych Programów Wychowawczych oraz zasad ocenia, w tym oceniania zachowania oraz działań w ramach wolontariatu (*kształtowanie postaw obywatelskich*).

Wnioski:

W naszej szkole podjęto działania, żeby patriotyzm nie był nudny, żeby nie kończył się na recytowaniu wierszy na akademiach.

Zalecenia do pracy w roku szkolnym 2020/2021:

1. Zaleca się, by część działań zainaugurowanych w roku szkolnym 2019/20 kontynuowana lub powtarzana była w latach kolejnych.
2. Należy podjąć się realizacji działań, które musiały zostać odwołane z racji tegorocznej epidemii COVID-19.

4.5. Działania Dyrektora w ramach nadzoru pedagogicznego w czasie trwania epidemii COVID-19

4.5.1 Podstawy prawne działalności placówki w trakcie epidemii COVID-19

W ramach organizacji pracy placówki w okresie od 12 marca 2020 r. Dyrektor zapoznał się oraz przestrzegał zapisów następujących aktów prawnych:

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 marca 2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 kwietnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19
5. **Tekst ujednolicony: Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 marca 2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19**
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 kwietnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 kwietnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19

8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 marca 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 kwietnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19
12. **Tekst ujednolicony: Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19**
13. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 kwietnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19

Wnioski:

Pomimo dużej nieprzewidywalności oraz dynamiki zmian przepisów i wymagań w nich zawartych, wszystkim uczniom i pracownikom którzy w tych dniach byli obecni w Szkole zapewniono należytą opiekę oraz bezpieczeństwo i higienę.

Dyrektor podjął wszystkie możliwe działania mieszczące się w granicach jego kompetencji, sytuacji rynkowej (niska podaż niektórych artykułów ochronnych) oraz możliwości finansowych placówki.

Praca zdalna – wyniki i wnioski z pełnionego nadzoru pedagogicznego:

Nauczyciele przedmiotów w dydaktycznej pracy zdalnej najczęściej zapominali o:

1. równomiernym obciążeniu ucznia pracą (lekcja + zadanie domowe). Najczęściej uważali, że przesyłając uczniom zadania do wykonania jako zadania lekcyjne i zadania domowe, liczy się tylko liczba zadań domowych. Zapominali o tym, że uczniowie sami musieli najpierw wykonać zadania jako lekcję, a dodatkowo otrzymywali zadania domowe, co wydłużało ich czas spędzony przed monitorem lub w pozycji siedzącej; nauczyciele zadawali zbyt dużo zadań do wykonania i samodzielnego opracowania;
2. systematycznym ocenianiu prac i zadań ucznia;

3. wywiązywaniu się z terminowości oceniania prac ucznia (w wielu przypadkach nauczyciele wskazywali termin i godzinę nadesłania zadań, a sami nie oceniali prac w terminie określonym w statucie szkoły);
4. wysyłaniu zadań lub notatek do lekcji nie w terminie lekcji, lecz w czasie wolnym od zajęć (weekendy) lub w późnych godzinach nocnych;
5. celu nauczania zdalnego: wysyłaniu notatek, informacji, wskazówek do rozwiązywania zadań; ograniczali się tylko i wyłącznie do wysyłania zadań do wykonania, linków do filmów lub prezentacji (w podręczniku lub w przesłanych materiałach);
6. dostosowaniu terminu i godziny odesłania zadań / sprawdzianów do możliwości uczniów w nauce zdalnej oraz do możliwości / ewentualnych utrudnień technicznych;
7. terminie wystawienia rocznej oceny proponowanej zachowania;
8. zgodności wystawienia ocen proponowanych z zapisami w Statucie;
9. terminowym uzupełnianiu dokumentacji szkolnej (dziennik elektroniczny);

Nauczyciele świadczący obowiązek pracy zdalnej najczęściej zapominali o:

1. obowiązku realizacji zajęć zgodnie z planem lekcji; zapominali o obowiązku świadczenia pracy w godzinach od 8.00 do 15.00; zdarzało się, że nauczyciele tłumaczyli swoją pasywność w godzinach zajęć koniecznością opieki nad dziećmi w wieku szkolnym; nie korzystali z prawa do zasiłku opiekuńczego; taka postawa wymagała zdecydowanej reakcji dyrektora szkoły;
2. odpowiadaniu na pytania uczniów i rodziców przez dziennik elektroniczny;
3. wywiązywaniu się z obowiązków pracownika zgodnie z art. 100 Kodeksu Pracy;
4. wywiązywaniu się z obowiązków nauczyciela / wychowawcy w terminie określonym przez dyrektora lub wicedyrektora;
5. odbieraniu maili i telefonów ze szkoły w godzinach pracy;
5. przesyłaniu dyrektorowi notatek do lekcji każdego dnia – w celu monitorowania obciążenia uczniów pracą i monitorowania czasu spędzonego przed monitorem;

Wnioski:

w dydaktycznej pracy zdalnej pamiętać o:

1. równomiernym obciążeniu ucznia pracą (lekcja + zadanie domowe). Nie zadawać zbyt dużo zadań do wykonania i samodzielnego opracowania;
2. systematycznym ocenianiu prac i zadań ucznia;

3. wywiązywaniu się z terminowości oceniania prac ucznia (w terminie określonym w statucie szkoły);
4. wysyłaniu zadań lub notatek do lekcji w terminie lekcji, nie w czasie wolnym od zajęć (weekendy) lub w późnych godzinach nocnych;
5. celu nauczania zdalnego: wysyłaniu notatek, informacji, wskazówek do rozwiązywania zadań; (nie tylko zadań do wykonania, linków do filmów lub prezentacji w podręczniku lub w przesłanych materiałach);
6. dostosowaniu terminu i godziny odesłania zadań / sprawdzianów do możliwości uczniów w nauce zdalnej oraz do możliwości / ewentualnych utrudnień technicznych;
7. terminie wystawienia rocznej oceny proponowanej zachowania;
8. zgodności wystawienia ocen proponowanych z zapisami w Statucie;
9. terminowym uzupełnianiu dokumentacji szkolnej (dziennik elektroniczny);
10. obowiązku realizacji zajęć zgodnie z planem lekcji;
11. odpowiadaniu na pytania uczniów i rodziców przez dziennik elektroniczny;
12. wywiązywaniu się z obowiązków pracownika zgodnie z art. 100 Kodeksu Pracy;
13. wywiązywaniu się z obowiązków nauczyciela / wychowawcy w terminie określonym przez dyrektora lub wicedyrektora;
14. odbieraniu maili i telefonów ze szkoły w godzinach pracy;
15. przesyłaniu dyrektorowi notatek do lekcji każdego dnia – w celu monitorowania obciążenia uczniów pracą i monitorowania czasu spędzonego przed monitorem.

4.5.2. Wspomaganie nauczycieli i uczniów – cyfrowe materiały dydaktyczne

W okresie prowadzenia nauki na odległość tj. od 25 marca 2020r. nauczyciele szkoły otrzymywali od Dyrekcji wsparcie w formie sugerowanych źródeł materiałów które ułatwić miały prowadzenie zajęć dydaktycznych.

W toku sprawowanego nadzoru ustalono, że nauczyciele naszej placówki korzystali z następujących serwisów i ich funkcjonalności:

1. Platforma www.epodreczniki.pl

- programy nauczania i scenariusze zajęć – zakładka „Programy nauczania i scenariusze zajęć do kształcenia ogólnego”;
- dodatkowe e-materiały do wykorzystania w szkole lub do samodzielnej pracy ucznia zamieszczone w zakładce „Katalog zasobów dodatkowych”;
- materiały w postaci e-podręczników, które powstały w Programie Operacyjnym Kapitał Ludzki. Można je znaleźć w zakładce „E-podręczniki PO KL”. Większość zawartych w nich treści została przypisana do nowej podstawy programowej i jest dostępna w postaci osobnych materiałów w zakładce „Kształcenie ogólne”;

- linki do zewnętrznych zasobów do kształcenia ogólnego, zawodowego oraz dla uczniów ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi – zakładka „Kształcenie na odległość”;
- gra edukacyjna „Godność, wolność i niepodległość” powstała w ramach Programu Wieloletniego Niepodległa na lata 2017-2022”.

2. Witryna www.cke.gov.pl

Na stronie Centralnej Komisji Egzaminacyjnej oraz komisji okręgowych nauczyciele i uczniowie korzystali z następujących materiałów przydatnych w przygotowaniach do egzaminów:

Egzamin maturalny:

- Informatory o egzaminie maturalnym zawierające przykładowe zadania wraz z rozwiązaniami.
- Arkusze próbne, arkusze pokazowe.
- Zbiory zadań do egzaminu maturalnego.
- Filmy dotyczące egzaminu maturalnego z języka polskiego, chemii, biologii.
- Materiały dotyczące części ustnej egzaminu maturalnego z języka polskiego.
- Materiały dotyczące egzaminu maturalnego z języka polskiego.
- Materiały dotyczące części ustnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego.
- Zbiory zadań z matematyki.
- 76 filmów dotyczących różnych zagadnień z matematyki.
- Arkusze egzaminacyjne z lat 2015–2019.
- Arkusze z egzaminu próbnego w 2020 r.

3. Witryna www.scholaris.pl

4. Witryna www.gov.pl/zdalnelekcje

5. Witryna www.ore.edu.pl

6. Witryna lektury.gov.pl

7. Witryna kopernik.org.pl

8. Witryna edukacja.ipn.gov.pl

9. Witryna www.przystanekhistoria.pl

10. Witryna www.wlaczpolske.pl

11. Witryna www.orpeg.pl/index.php/materialy-dydaktyczne

12. Media publiczne: Telewizja Publiczna, Polskie Radio

4.5.3. Realizacja podstawy programowej

W związku z czasowym zawieszeniem zajęć trwającym od 12 do 25 marca 2020, w tym czasie w Szkole nie odbywały się zajęcia edukacyjne. Od dnia 26 marca 2020 r. wszystkie zajęcia prowadzone były zdalnie. Pomimo wysiłków nauczycieli, niektóre z edukacji nie zostały zrealizowane w wymaganej ilości czy formie. Wynikało to zarówno z problemów technicznych oraz charakteru zajęć.

W ramach monitorowania realizacji podstawy programowej oraz ramowych planów nauczania Dyrektor zobowiązał wszystkich nauczycieli do dokonania ewaluacji ilościowej i jakościowej w

zakresie liczby oraz zakresu zajęć, które się nie odbyły lub nie udało się zrealizować wybranych elementów podstawy programowej. Nauczyciele zostali zobligowani do przedłożenia Dyrekcji do dnia 20 czerwca 2019r. następujących arkuszy realizacji podstawy programowej.

Po uzyskaniu wypełnionych arkuszy od każdego nauczyciela Dyrektor przygotował zestawienie liczby niezrealizowanych godzin edukacyjnych w poszczególnych oddziałach.

Wnioski:

We wszystkich oddziałach nauczyciele nie realizowali zajęć edukacyjnych przez okres 12-25 marca 2020 r.

Powstałe w ten sposób braki w realizacji podstawy programowej, wykazane przez nauczycieli, zostały już nadrobione w miesiącu maju i czerwcu 2020r. lub nadrobione zostaną pierwszych dwóch miesiącach roku szkolnego 2020/21.

Zalecenia:

W ramach diagnozy umiejętności robionej w każdej klasie „na wejściu” należy zwrócić szczególną uwagę na niezrealizowane elementy podstawy programowej w roku szkolnym 2019/20 wykazane przez nauczycieli.

Na zakończenie pierwszego semestru roku szkolnego 2020/21 należy przeprowadzić diagnozę umiejętności uczniów w z zakresie elementów podstawy wskazanych powyżej.

Nauczyciele powinni zwrócić szczególną uwagę na braki w realizacji wybranych elementów podstawy programowej przez uczniów.

4.5.4 Pomoc psychologiczno-pedagogiczna

W okresie zawieszenia zajęć (12-25 marca 2020r.) zawieszono również udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Od dnia 25 marca 2020 r. nauczyciele jej udzielający wrócili do realizacji swoich zadań w tym zakresie, w trybie pracy na odległość.

Z przeprowadzonej analizy wynika, że wszyscy nauczyciele realizowali swoje zadania w sposób poprawny.

Nauczyciele i specjaliści utrzymywali stały kontakt z rodzicami uczniów, np. telefoniczny i mailowy, realizując te zadania m.in. przez:

- zamieszczanie na szkolnej stronie internetowej kart pracy, zadań edukacyjnych i ciekawych linków do stron;
- codzienny kontakt mailowy nauczycieli z rodzicami uczniów w celu przekazania im informacji o zadaniach domowych z użyciem tradycyjnego podręcznika i ćwiczeń;
- telefoniczne wsparcie uczniów i rodziców w problemach pojawiających się w czasie zdalnego nauczania.

4.5.5. Ewaluacja – czas spędzany przez uczniów przed ekranem

W miesiącu czerwcu 2020 r. Zespół do spraw ewaluacji przeprowadził badanie pt. „Czas spędzany przez uczniów przed ekranem”.

4.5.6. Inne

Organizacja oraz przebieg egzaminów

W placówce dostosowano organizację egzaminów do nowych wytycznych MEN.

Rekrutacja

W placówce powołano Komisję Rekrutacyjną, która przeprowadziła rekrutację do placówki w myśl nowych wytycznych MEN oraz KO.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny

W okresie 12 marca zawieszono realizację wybranych elementów Programu Wychowawczo-Profilaktycznego. Zadania możliwe do realizacji w trybie pracy zdalnej zostały zrealizowane w terminie, natomiast te niedające się zorganizować w tej formie zostały przeniesione na kolejny rok szkolny lub odwołane.

Praca zespołów nauczycielskich

Praca zespołów nauczycielskich w okresie epidemii odbywała się bez przeszkód, z wykorzystaniem komunikatorów internetowych.

Przewodniczący zespołów odpowiedzialni byli za zorganizowanie oraz udokumentowanie ich pracy, co znalazło odzwierciedlenie w corocznym sprawozdaniu z pracy każdego z zespołów.

5. Wspomaganie nauczycieli jako forma nadzoru pedagogicznego.

5.1. Szkolenie i narady:

W ramach działań wspomagających organizowane były w szkole szkolenia i narady zgodnie z aktualnymi potrzebami Rady Pedagogicznej. Doskonalenie nauczycieli związane było również ze zmianami w prawie oświatowym oraz obowiązkiem dostosowaniem prawa wewnątrzszkolnego do ww. zmian. Nauczyciele uczestniczyli również w szkoleniach prowadzonych przez firmy edukacyjne.

Więcej informacji w załączniku.

SPRAWOZDANIE Z ORGANIZACJI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO W ZESPOLE SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH W STRZELINIE

Arkusze oceny aktywności doskonalenia zawodowego nauczycieli

Imię i nazwisko Dyrektora: Beata Kudła

Analizowany okres: II semestr roku szkolnego 2019/2020

Aktywność nauczycieli w ramach doskonalenia zawodowego

A. *Doskonalenie zewnętrzne (stacjonarne oraz e-learning)*

1. Kursy kwalifikacyjne i studia podyplomowe
2. Kursy nadające uprawnienia
3. Kursy doskonalące
4. Szkolenia nauczycieli
5. Wyjazdy edukacyjne
6. Warsztaty

W analizowanym okresie w ramach doskonalenia zewnętrznego nauczyciele brali udział w następujących formach doskonalenia:

1.

Forma doskonalenia:	Szkolenie dla Dyrektorów przygotowane przez Europejskie Centrum Rozwoju Kadr Białystok
Temat:	Organizacja pracy w czasie kwarantanny – statut, ocenianie, rada pedagogiczna, czas pracy.
Liczba uczestników:	Beata Kudła
Organizator:	CRK Białystok
Termin:	2020.03.26

2.

Forma doskonalenia:	e-szkolenie dla dyrektorów
Temat:	Kadry w oświacie w czasie epidemii – najczęstsze wątpliwości.
Liczba uczestników:	Beata Kudła
Organizator:	Europejskie Centrum Rozwoju Kadr Białystok
Termin:	31.03.2020

3.

Forma doskonalenia:	Szkolenie dyrektorów, nauczycieli
Temat:	Rekrutacja do szkół ponadpodstawowych dla województwa dolnośląskiego w systemie rekrutacyjnym Vulcan

Liczba uczestników: Beata Kudła, Edyta Kramarz, Agata Ziółkowska

Organizator: Vulcan Wrocław

Termin: 15.04.2020

4.

Forma doskonalenia: Szkolenie dyrektorów

Temat: Czy możliwa jest klasyfikacja ucznia on-line? Jak unormować sprawy związane z ocenianiem? Jak rozliczać pracę nauczycieli oraz pracowników administracji i obsługi w czasie ograniczenia funkcjonowania szkół i placówek? W jaki sposób dyrekcja powinna nadzorować ich pracę? Co z egzaminem maturalnym w roku 2020?

Liczba uczestników: Edyta Kramarz

Organizator: PCC Poland

5.

Forma doskonalenia: Szkolenie dyrektorów

Temat: Ruch kadrowy 2020

Liczba uczestników: Beata Kudła

Organizator: Europejskie Centrum Rozwoju Kadr Białystok

Termin: 20.04.2020

6.

Forma doskonalenia: Szkolenie nauczycieli

Temat: Wytyczne dotyczące organizowania i przeprowadzania egzamin maturalnego w sesji wiosennej 2020 r. „Procedury zapewnienia bezpieczeństwa w związku z wystąpieniem COVID-19”

Liczba uczestników: 40

Organizator: Beata Kudła, Edyta Kramarz

7.

Forma doskonalenia:	Szkolenie dyrektorów
Temat:	Dyscyplina pracy
Uczestnik:	Beata Kudła
Organizator: Białystok	Europejskie Centrum Rozwoju Kadr

8.

Forma doskonalenia:	Szkolenie dyrektorów
Temat:	Zapobieganie zarażeniom koronawirusem

Uczestnik:	Beata Kudła
------------	-------------

Organizator:
Kuratorium Oświaty we Wrocławiu,
Wojewódzka Stacja Sanitarno -
Epidemiologiczna we Wrocławiu

Kluczowe umiejętności nabyte w ramach doskonalenia zawodowego przez nauczycieli w analizowanym okresie:

- 1) umiejętność pracy w zespole
- 2) umiejętność rozwiązywania problemów w czasie pandemii
- 3) umiejętność wysłuchiwanie innych i brania pod uwagę ich punktów widzenia
- 4) umiejętność korzystania z różnych źródeł informacji
- 5) umiejętność radzenia sobie z niepewnością i złożonością w sytuacji zagrożenia epidemicznego
- 6) umiejętność organizowania i oceniania własnej pracy.

Wnioski do pracy na kolejny rok szkolny: zorganizować szkolenia i warsztaty zgodne z polityką oświatową państwa, potrzebami szkoły, nauczycieli, dyrektora zawarte min. w „Diagnozie potrzeb rozwojowych szkoły na rok szkolny 2020/2021”.

6. Wyniki i wnioski z ewaluacji wewnętrznej wybranych obszarów pracy szkoły.

RAPORT Z EWALUACJI

PRZEPROWADZONEJ

W ZESPOLE SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH

W STRZELINIE

ROK SZKOLNY 2019/2020

Cel ewaluacji

- Zebranie informacji, o stopniu spełnienia przez szkołę ustalonych wymagań na podstawie oceny przebiegu a także efektów podejmowanych działań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Wymagania

- Diagnoza czynników ryzyka i czynników chroniących w celu przeciwdziałania narkomanii i podejmowanie przez uczniów zachowań ryzykownych
- Praca domowa – cele, wykorzystywanie, efektywność
- Ocena efektywności Systemu Doradztwa Zawodowego oraz atrakcyjność zajęć prowadzonych zgodnie z planem doradztwa w roku szkolnym 2018/2019
- II część badania pt. „Bezpieczeństwo fizyczne uczniów podczas pobytu w szkole i drodze do/ze szkoły” w ramach zaplanowanego na dwa lata cyklu badań *„Psychologiczne i społeczne uwarunkowania bezpieczeństwa w szkole”*
- Zdalne nauczanie

Skład zespołu dokonującego ewaluacji:

Dorota Wieruszewska – przewodnicząca
Michał Bieniek
Daniel Drużkowski
Emilia Kwiatkowska
Magdalena Kwiatkowska-Kłys
Beata Malska

Informacja o szkole:

Nazwa placówki	Zespół Szkół Ogólnokształcących Liceum Ogólnokształcące Gimnazjum Dwujęzyczne
Patron	Maria Skłodowska-Curie
Typ placówki	Liceum/Gimnazjum
Miejscowość	Strzelin
Ulica	Jana Pawła II
Numer	23
Kod pocztowy	57-100
Urząd pocztowy	Strzelin
Telefon	071-39-21-364
Fax.	
WWW	www.lostrzelin.pl
Regon	020126694
Publiczność	Publiczna
Kategoria uczniów	Młodzież
Charakter	Szkoła publiczna
Uczniowie	410
Oddziały	16
Województwo	Dolnośląskie
Powiat	Strzelin
Gmina	Strzelin

Przebieg ewaluacji

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji wewnętrznej przeprowadzonej w szkole przez zespół do spraw ewaluacji. Raport z ewaluacji problemowej dotyczącej czterech problemów: odpowiedzialnego korzystania z mediów społecznościowych przez nauczycieli, skuteczności szkoły w zakresie przeciwdziałania narkomanii, efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz efektywności organizowania procesów edukacyjnych.

W trakcie ewaluacji w placówce zbierano informacje pochodzące z wielu źródeł, od: dyrektora, uczących w szkole nauczycieli, pedagoga, uczniów, rodziców, przy wykorzystaniu różnych metod badawczych. Dzięki temu ewaluacja daje wyniki o dużej wiarygodności.

Badanie zostało zrealizowane w dniach 01-10-2019 - 30-05-2020 przez zespół ds. ewaluacji, w skład, którego weszli: Dorota Wieruszewska, Michał Bieniek, Emilia Kwiatkowska, Magdalena Kwiatkowska-Kłys, Beata Malska i Daniel Drużkowski. Badaniem objęto 320 uczniów (ankieta), 40 nauczycieli (ankieta) oraz 156 rodziców. Przeprowadzono wywiad indywidualny z dyrektorem placówki, z pedagogiem a także analizę dokumentacji. Na podstawie zebranych danych został sporządzony raport.

Badane problemy:

1. Diagnoza czynników ryzyka i czynników chroniących w celu przeciwdziałania narkomanii i podejmowanie przez uczniów zachowań ryzykownych

1. Uczniowie w szkole czują się bezpiecznie.

Uczniowie czują się dobrze i bezpiecznie w szkole. Nie stwierdzono przypadków przemocy. Jednakże należy zwrócić uwagę na język, jakim posługują się uczniowie, gdyż w relacjach rówieśniczych zdarza im się używać wulgaryzmów.

Większość badanych uczniów nie jest konfliktowa. 76% uczniów rzadko popada w konflikty z innymi osobami. Zdecydowana większość badanych uczniów dobrze się czuje w swojej klasie i nigdy się nie zdarzyło, żeby ktoś im w klasie dokuczał- 64,8%. Badani uczniowie mają różne sposoby spędzania czasu wolnego.

Zdecydowana większość rodziców twierdzi, że ich dziecko będąc uczniem tej szkoły nie doświadczyło żadnych przykrości z użyciem Internetu, telefonu komórkowego- 86%.

2. Uczeń wie i rozumie jakie zagrożenia pochodzą z Internetu.

Uczniowie są świadomi zagrożeń, jakie niesie Internet. W naszej szkole cyklicznie odbywają się spotkania z policjantem dotyczące zagrożeń w Sieci. Ponadto, w ubiegłym roku szkolnym braliśmy udział w konkursie na temat bezpieczeństwa w Sieci. W ramach tego konkursu podejmowano szereg zadań z tym związanych (prelekcje, pogadanki, akcje plakatowe). Efektem tych działań było uzyskanie certyfikatu „Uczeń Bezpieczny w Sieci”.

Uczniowie rozumieją i potrafią określić normy, właściwe zachowania, znają konsekwencje ich nieprzestrzegania w Sieci. Informacje te uzyskują na lekcjach wychowawczych, zajęciach informatyki, podczas rozmów indywidualnych, z nauczycielami, na zajęciach lekcyjnych i z pedagogiem szkolnym, podczas spotkań z Policją.

84% badanych rodziców uważa, że ich dziecko ma wystarczającą wiedzę na temat zasad bezpieczeństwa i zagrożeń w Internecie.

3. Uczeń zgłasza się po pomoc w przypadku poczucia zagrożenia fizycznego i psychicznego.

W szkole jest grupa uczniów, którzy zgłaszają się do pedagoga w celu pomocy w rozwiązaniu problemów osobistych. Uczniowie ci szukają kontaktu z psychologiem i oczekują porad odnośnie nurtujących ich problemów. Istotne jest, iż uczniowie wiedzą, gdzie szukać pomocy (dni i godziny pracy pedagoga wywieszane są na drzwiach gabinetu oraz na stronie internetowej szkoły). Część uczniów w razie problemów najpierw zwraca się do wychowawcy, a dopiero później o sytuacji informowany jest pedagog.

4. Uczniowie nie podejmują prób korzystania z narkotyków i dopalaczy.

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy czynników ryzyka i czynników chroniących można stwierdzić, iż zdecydowana większość uczniów zna zagrożenia związane z używaniem dostępnych używek i nie przyznaje się do ich zażywania. Jednakże zdajemy sobie sprawę, że są oni narażeni na wiele niebezpieczeństw związanych z dostępnością tych środków w środowiskach pozaszkolnych, podczas spotkań towarzyskich, w klubach itp.

Zdaniem większości rodziców nauczyciele wnikliwie obserwują zachowania i postawy uczniów, szybko reagują na niepożądane zachowania uczniów, odwołują się do ustalonych zasad, rozmawiają z rodzicami szukając rozwiązania problemu. Szkoła wspiera rodziców we wpajaniu i egzekwowaniu zasad bezpieczeństwa oraz norm społecznych oraz tych w Sieci.

5. Program wychowawczo-profilaktyczny jest adekwatny do likwidacji zdiagnozowanych ryzyk i bazuje na wykorzystywaniu czynników chroniących.

W celu przeciwdziałania uzależnieniom młodzieży od substancji psychoaktywnych szkoła współpracuje z Komendą Powiatową w Strzelinie. W ramach tych działań specjaliści **Zespołu Profilaktyki Społecznej w Strzelinie** prowadzą spotkania z licealistami w ramach programu przeciwdziałania narkomanii **DRUG STOP**. Podczas tych spotkań policjanci mówią o odpowiedzialności karnej za posiadanie środków odurzających i dopalaczy oraz wyświetlają uczniom film o szkodliwości dopalaczy.

Policjanci prowadzą także prelekcje na temat bezpieczeństwa w Sieci.

W ramach przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu szkoła współpracuje z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

20.11.2019 r. uczniowie klas I wzięli udział w Programie Profilaktyki Alkoholowej „Noe” dedykowanym młodzieży. Program ten jest rekomendowany przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Młodzież nie tylko uczestniczyła w prelekcji, ale brała aktywny udział w scenkach, psychodramach oraz odpowiadała na pytania moderatorów. Prowadzący to certyfikowani terapeuci z Fundacji Wsparcia Psychospołecznego „Zielona Przystań” z Łodzi. Program został zrealizowany dzięki środkom z Urzędu Miasta i Gminy Strzelin.

Rodzice mają możliwość dzielenia się z nauczycielami swoimi opiniami na temat pracy szkoły i sposobu wychowania.

6. Zaburzenia stanu emocjonalnego uczniów są rozpoznawane i kierowana jest pomoc psychologiczno-pedagogiczna.

W naszej szkole od lat prowadzona jest kampania antywagarowa. Wychowawcy klas systematycznie monitorują frekwencję uczniów i składają raporty dyrektorowi szkoły. Pedagog i dyrektor przeprowadzają rozmowy motywujące i dyscyplinujące z uczniami oraz informują o tym rodziców lub prawnych opiekunów ucznia. Dzięki podjętym działaniom udaje się poprawić frekwencję uczniów ZSO.

7. Nie ma w zespołach klasowych uczniów wykluczanych

W klasach są osoby konfliktowe oraz zdarzają się wykluczone.

8. Uczniowie i nauczyciele znają zasady bezpiecznego korzystania z zasobów internetowych.

W szkole realizowane są założenia Programu Wychowawczo - Profilaktycznego, oraz zadania m.in. w rozdziale „Rozwój zdrowotny, na podstawie których nauczyciele poprzez różnorodne działania uświadamiają uczniom i rodzicom zagrożenia związane z uzależnieniami (m.in. komputer, gry komputerowe), przekazują modele bezpiecznego spędzania czasu, dostarczają wiedzy na temat form i konsekwencji cyberprzemocy, ćwiczą postawy asertywne, umiejętność reagowania w sytuacjach zagrożenia.

9. Uczniowie nie stosują cyberprzemocy.

W anonimowych ankietach zdecydowana większość uczniów przyznała, iż korzysta z Internetu ponad trzy godziny dziennie. Co więcej, 89% uczniów deklaruje, iż posiada konto na portalach społecznościowych. Niektórzy uczniowie publikują również swoją twórczość w Sieci. Jednakże do tej pory nie mieliśmy informacji, aby ktoś z naszych uczniów padł ofiarą przestępstw

w Internecie. Warto zaznaczyć również fakt, iż w ankiecie skierowanej do rodziców, zdecydowana większość z nich twierdzi, że ich dziecko będąc uczniem tej szkoły nie doświadczyło żadnych przykrości z użyciem Internetu ani telefonu komórkowego. We wrześniu bieżącego roku badania wykazały, że zdecydowana większość ankietowanych korzysta z Internetu oraz ma swój profil na portalach społecznościowych. Prawie 30% ankietowanych doświadczyło przykrości związanych z zamieszczeniem przez kogoś kompromitujących materiałów, ale 22% przyznaje, że zamieszczało w sieci takie informacje lub przerobione zdjęcia innej osoby.

Uczniowie oraz nauczyciele znają dokumenty wewnętrzne tj. „Procedury zachowania w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i cyfrowego uczniów w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Strzelinie”.

W szkole diagnozuje się zachowanie uczniów (na początku roku szkolnego - czynniki ryzyka i chroniące) i wykorzystuje się wyniki tej diagnozy do modyfikacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego i tym samym do dalszej pracy dydaktyczno – wychowawczej.

Wychowawcy twierdzą, że w klasach sporadycznie zdarzają się przypadki różnego rodzaju niewłaściwych zachowań, mających charakter najczęściej agresji słownej rzadziej fizycznej. Uczniowie najczęściej doświadczają: *przezywania, obgadywania, wyśmiewania i rozpowszechniania plotek, oszczerstw również przez Internet.*

Wnioski:

1. Uczniowie i nauczyciele znają zasady bezpiecznego korzystania z sieci, ale nie wszyscy wykorzystują je w praktyce.
2. W szkole sporadycznie można zaobserwować zjawisko cyberprzemocy.
3. Zdecydowana większość uczniów zna zagrożenia związane z używaniem dostępnych używek i nie przyznaje się do ich zażywania.
4. Frekwencja uczniów jest systematycznie monitorowana.
5. Uczniowie potrafią otwarcie dzielić się swoimi problemami osobistymi z wychowawcami i pedagogiem.

Wnioski do pracy:

1. W pracy wychowawczej z uczniami należy pamiętać o podkreślaniu pozytywnych aspektów korzystania z Internetu, w tym portali społecznościowych - udział w konkursach - głosowaniach, wspieranie akcji charytatywnych, wymiany informacji itp. Należy jednocześnie uświadamiać uczniów o zagrożeniach, jakie niesie za sobą „świat Internetu”.
2. Zorganizować dla nauczycieli i uczniów naszej szkoły szkolenie/zajęcia dotyczące następujących zagadnień: cyberprzemocy, bezpiecznego korzystania z portali społecznościowych, praw autorskich i ochrony danych osobowych.
3. W dalszym ciągu kontynuować działania profilaktyczne w szkole dotyczące zasad korzystania i zagrożeń płynących z używania różnych technologii komunikacyjnych – lekcje wychowawcze poruszające tą tematykę, warsztaty dla uczniów i rodziców.
4. Obserwować zachowania uczniów na terenie szkoły w celu określenia potencjalnych sprawców i ofiar cyberprzemocy i innych zagrożeń w sieci. W przypadku wystąpienia

któregoś z tych zjawisk podejmować efektywne działania mające na celu rozwiązanie zaistniałego problemu.

5. Kontynuować edukację zdrowotną w szkole w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom.
6. Systematycznie monitorować frekwencję uczniów.
7. W dalszym ciągu zwracać uwagę uczniów na zagrożenia wynikające z korzystania z Internetu.
8. Organizować i udzielać pomoc psychologiczno-pedagogiczną uczniom.
9. Bardziej zaangażować uczniów we współtworzenie z nauczycielami regulaminów i zasad zachowania oraz zachęcać ich, aby stali się pomysłodawcami spotkań z osobami, które są dla nich autorytetem.
10. Nadal przeprowadzać rozmowy z uczniami na temat kulturalnego zachowania wobec innych, wskazać sposoby radzenia sobie z agresją, podkreślać, iż przemoc słowna, cyberprzemoc jest tak samo karana jak przemoc fizyczna i przypominać o konsekwencjach takiego postępowania, informować o odpowiedzialności prawnej za rozpowszechnianie oszczerstw w Internecie.
11. Zwrócić uwagę na to czy podejmowane działania zachęcające rodziców do współpracy są efektywne.
12. Podczas zebrań należy przypominać rodzicom, że głównym źródłem informacji o normach społecznych obowiązujących w szkole powinno być środowisko rodzinne ucznia.

2. Praca domowa – cele, wykorzystywanie, efektywność

Termin „praca domowa” odnosi się do zadań, które uczniowie wykonują po zakończeniu zajęć lekcyjnych, najczęściej w domu. Obecnie „pracę domową” traktuje się jako integralną część procesu nauczania. Ma ona charakter obowiązkowy, której celem jest utrwalenie, pogłębienie oraz uzupełnienie wiedzy oraz wdrożenie do samodzielnego się jej posługiwania. Praca domowa daje okazję do rozwijania samodzielności myślenia, systematyczności, wytrwałości do pracy, a także uczy praktycznego gospodarowania posiadanym czasem, wyznaczaniem priorytetów.

Niestety poza wieloma pozytywnymi wpływami, nieudolnie zorganizowana bądź zadawanie prac domowych uczniom bez odpowiedniego przemyślenia, może powodować wiele negatywnych konsekwencji, które wpływają na przeciążenie edukacyjne uczniów, które w konsekwencji powodują niechęć do podejmowania wysiłków edukacyjnych.

Do najczęściej wymienianych błędów edukacyjnych, związanych z zadawaniem pracy domowej należą m.in. nadmiar zadań domowych, błędy w zadawanej pracy, brak indywidualnych zadań, nieodpowiedni tygodniowy rozkład prac domowych, niesystematyczna kontrola prac domowych.

W celu uniknięcia popełniania błędów edukacyjnych, szkoła zdecydowała się na przeprowadzenie badania ankietowego. Na podstawie uzyskanych wyników zostaną opracowane działania wychowawczo-profilaktyczne, które w odpowiedniejszy sposób pozwolą dostosować zadawaną pracę domową do potrzeb oraz możliwości uczniów szkoły.

1. Wszystkie prace domowe są sprawdzane

Zdaniem uczniów zadania są sprawdzane przez nauczycieli zawsze (10%), prawie zawsze (37%), czasami (46%).

2. Uczniowie poświęcają nie więcej niż 30 minut na odrabianie pracy domowej

Uczniowie zapytani zostali o czasochłonność prac domowych. Ich zadaniem było określenie, ile średnio godzin dziennie spędzają na odrabianiu pracy domowej. Najwięcej, 34% badanych podało przedział czasowy „1-2 godziny dziennie”. Dodatkowo warto zauważyć, że w Stanach Zjednoczonych wielu pedagogów kieruje się zasadą 10 minut. Na jej podstawie oblicza się odpowiedni czas, jaki powinna zająć praca uczniowi, gdzie należy 10 minut pomnożyć przez numer klasy. Oznacza to, że uczeń klasy pierwszej liceum powinien poświęcić na pracę domową średnio 90 minut dziennie, kiedy to uczeń uczęszczający do klasy trzeciej, średnio 120 minut. Co odpowiada przedziałowi czasowemu podanemu przez uczniów. Warto również mieć na uwadze pozostałe uczniowskie wskazania np. „odrabiam prace domowe na innych lekcjach lub w czasie przerwy”. Taką odpowiedź podało 16% uczniów. Oczywiście taka forma odrabiania prac domowych nie może być efektywna, powoduje, że uczniowie nie skupiają się na lekcjach, w których uczestniczą, ponieważ swoją uwagę przekładają na coś innego. Należy porozmawiać z uczniami na ten temat i dowiedzieć się, dlaczego nie mogą odrabiać swoich lekcji w innym czasie. Często przyczyną podawaną przez uczniów jest brak czasu bądź niejasność, niezrozumienie zadanej pracy domowej. W momencie, gdy nauczyciele poznają przyczynę, łatwiej będzie podjąć kroki zaradcze.

Według rodziców Uczniowie klas pierwszych poświęcają na odrabianie zadania domowego średnio 2-3 godziny (51% ankietowanych rodziców) lub od 1 do 2 godzin (40%), rzadziej 3-4 godziny (13%), więcej niż 4 godziny (9%); tylko 6% ankietowanych rodziców przyznało, że ich dzieci poświęcają na zadanie domowe mniej niż godzinę;

3. Uczniowie nie potrzebują pomocy dorosłych lub rodzeństwa w trakcie odrabiania pracy domowej.

Zdecydowana większość badanych przyznała, że odrabia zadania domowe samodzielnie (89%). 25% ankietowanych podało, że odrabia je z pomocą kolegów z klasy. 20,5% odpisuje **zadania od kolegów**.

Uczniowie podali w ankiecie, że rodzice/opiekunowie pomagają im w odrabianiu zadań domowych jedynie, gdy są o to poproszeni – 61%, 36% uczniów odpowiedziało, że nie potrzebują pomocy rodziców.

51% rodziców biorących udział w ankiecie stwierdziło, że ich dzieci nie potrzebują pomocy przy odrabianiu zadań domowych (21% - prawie nigdy, a 30% - nigdy);

30% ankietowanych rodziców przyznało, że czasami pomaga dziecku przy odrabianiu zadań. Pomoc ta polega na:

- tłumaczeniu zadanej pracy domowej (36% rodziców),
- odpytywaniu uczniów z zadanego materiału (32%),
- przypominaniu o pracy domowej (21%),
- sprawdzaniu zadania domowego (19%),
- sprawdzaniu zeszytów (4%)
- wyręczaniu uczniów w zadanych pracach (4%)

21% ankietowanych rodziców odpowiedziało, że nie ingeruje w prace domowe dziecka, a 19% uznało, że ich dzieci są samodzielne i nie potrzebują pomocy rodziców; Rodzice stwierdzili, że ich dzieci niechętnie odrabiają zadania domowe (38%)

4. Zdecydowana większość uczniów odrabia prace domowe

11% ankietowanych wskazało odpowiedzi „zawsze”, 48% - prawie zawsze, co stanowi 59% badanych. „Rzadko” lub „prawie nigdy” odpowiedziało odpowiednio 9% i 16% badanych. „Czasami” odrabia lekcje 16% badanych.

Rodzice uczniów klas pierwszych przyznali, że ich dzieci zawsze (40% ankietowanych) lub prawie zawsze (55% ankietowanych) odrabiają zadania domowe; Zadaniem nauczycieli jest określenie, co jest przyczyną niespełniania jednego z obowiązków szkolnych przez uczniów. Jedną z częstszych przyczyn niechęci do odrabiania zadawanych w szkole prac domowych jest nadmiar zadań, niezrozumiała ich treść, zaniedbywanie swoich hobby, zainteresowań, problemy personalne czy rodzinne, brak czasu dla znajomych. Lepsze zrozumienie istoty problemu powinno pozwolić nauczycielom na lepsze zaplanowanie, przeprowadzenie oraz dostosowanie zadawanych przez nich prac domowych.

5. Praca domowa jest zrozumiała dla uczniów

W grupie badanych większość twierdzi, że zadania domowe są dla nich zrozumiałe (65%), zaledwie 7% podało, że nie rozumie zadań domowych.

Większość rodziców przyznała, że zadania domowe są dla uczniów zrozumiałe (13% - tak, 77% - raczej tak), zaledwie 6% ankietowanych stwierdziło, że zadania nie są zrozumiałe dla ich dzieci.

Uczniowie odrabiają zadanie domowe z konieczności. 57% odpowiedziało, że odrabia zadania, bo musi. Tylko 14% uczniów odrabia zadania z przyjemnością. 18% uczniów odpowiedziało, że niechętnie odrabia zadania domowe.

Nauczyciele powinni zastanowić się, co może być przyczyną takich odpowiedzi. Warto zadać sobie pytanie czy aktywnie zadawana forma prac domowych jest odpowiednia dla uczniów. Możliwe, że wprowadzenie bardziej dynamicznej formy polegającej na pracy w grupie, pracy projektowej urozmaiciłoby przekaz a tym samym zachęciło uczniów do odrabiania zadawanych prac.

Tylko 13% uczniów zgadza się z ilością zadawanych zadań domowych, a 63,5% uważa, że jest ich za dużo.

Znaczna część ankietowanych uczniów 63% stwierdziła, że nie wszystkie zadania domowe są potrzebne, tylko 17% ankietowanych uznała ich zasadność. Natomiast 13% uczniów nie ma w tej kwestii zdania.

Ankietowani zgodnie stwierdzają, że najwięcej zadań domowych jest z matematyki (77%) i języka polskiego (55%) i języków obcych (24%). Uczniowie jednocześnie stwierdzili, że najciekawsze zadania domowe otrzymują z matematyki (27%), języków obcych (27%) i religii (25%).

Uczniowie deklarują, że będą chętniej odrabiać zadania, kiedy będzie ich zadawanych mniej (48,5%), gdy będzie zmniejszona częstotliwość prac domowych (36,5%) i będzie różnorodna ich forma (31%).

Połowa uczniów zauważa fakt, że nauczyciele zawsze lub często omawiają zadanie domowe.

Tylko 14% ankietowanych nie zapisuje na lekcji treści zadania domowego.

Zdaniem rodziców najwięcej zadań domowych uczniowie otrzymują z matematyki (85% ankietowanych) i języków obcych (43%). Niewielu rodziców wskazywało pozostałe przedmioty, takie jak: język polski (6%), historia (6%), fizyka (9%), chemia (13%), biologia (2%).

Zdecydowana większość rodziców stwierdziła, że pracy domowej jest za dużo (64%). Tylko 19% ankietowanych rodziców uznało, że ilość zadań domowych jest idealna, a 19% nie miało zdania w tej kwestii.

11% rodziców uznało, że prace domowe zdecydowanie nie są potrzebne, a 62% - że nie wszystkie. 26% rodziców przyznało, że prace domowe są potrzebne.

Biorący udział w ankiecie rodzice wymienili następujące działania wpływające na wzrost chęci uczniów do nauki:

- mniejsza ilość prac domowych (32%)
- zmniejszenie częstotliwości prac domowych (21%);
- różnorodna forma prac domowych (23%);
- omówienie zadań przez nauczycieli (32%)

11% ankietowanych uznało, że nie ma zdania, a 6% - że raczej nic nie da się zrobić.

Wnioski:

1. Prowadzenie systematycznej oceny oraz kontroli wykonywania zadawanych prac domowych ma na celu wdrażania ucznia do starannego realizowania powierzonych zadań. Brak systematyczności ze strony nauczycieli daje uczniom niejako przyzwolenia do zaniechania swojego obowiązku. Brak odpowiednich działań ma charakter demoralizujący. W przypadku gdy uczeń zdaje sobie sprawę, że jego praca domowa zostanie sprawdzona i oceniona, stara się wykonać ją jak najlepiej. Dodatkowo pozytywną z punktu edukacyjnego funkcją jest otrzymywanie feedbacku, dzięki któremu uczniowie dowiadują się czy popełnili jakieś błędy oraz uczą się je pominąć w przyszłości.
2. „Prace domowe są legalne i potrzebne, ale muszą być dostosowane do indywidualnych potrzeb ucznia i nie mogą być dla niego nadmiernym obciążeniem”, stwierdził Rzecznik Praw Dziecka Mikołaj Pawlak. RPD dodał również, że zadawane prace powinny zawsze mieć cel, być przemyślane oraz dostosowane do indywidualnych potrzeb dziecka. Uczniowie powinni odrabiać prace domowe, jednakże muszą mieć oni również czas na odpoczynek, zabawę, uczestnictwo w życiu rodzinnym, rozwijanie swoich hobby, zainteresować, czy na spotkania z rówieśnikami.

Z analizy ankiet przeprowadzonych wśród rodziców uczniów klas pierwszych wynika, że:

3. zdecydowana większość uczniów klas pierwszych odrabia zadania domowe (95%)
4. praca domowa jest zrozumiała dla uczniów (90%);
5. uczniowie tylko czasami potrzebują pomocy rodziców przy odrabianiu zadań domowych (30%);
6. uczniowie poświęcają średnio 1-2 godziny na odrobienie zadań domowych (51%)
7. prac domowych jest za dużo (64%);
8. nie wszystkie zadania domowe są potrzebne (62%)
9. aby dzieci chętniej się uczyły, nauczyciele powinni zmniejszyć ilość prac domowych (32%), zmniejszyć częstotliwość prac domowych (21%), wprowadzić różnorodne formy zadań domowych (23%) lub omówić te zadania podczas lekcji (32%);

Wnioski do dalszej pracy:

1. Współczesna pedagogika kładzie nacisk na stosowanie odpowiednich treści, metod oraz form zadawania prac domowych. W najnowszej literaturze pojawiło się kilka zagadnień, które powinny być realizowane.
 - a. treść zadawanych prac powinna być atrakcyjna i ciekawa, tak aby uczeń podjął się wykonywania powierzonego zadania z chęci uczenia się, a nie poprzez naciski z zewnątrz;
 - b. zadania powinny być różnorodne, w ten sposób uczniowie mają dostęp do nowych jeszcze nie omówionych jeszcze wcześniej treści, które umożliwiają rozwijanie właściwości intelektualnych;
 - c. dostosowania zadań do indywidualnych potrzeb oraz aspiracji dzieci
 - d. otrzymywane rezultaty powinny budzić w młodym człowieku poczucie sukcesu i satysfakcji z racji odpowiedniego zadania.
2. W większym stopniu różnicować zadawane prace domowe. Częściej stosować: projekty, plakaty, prezentacje multimedialne i pracę w grupach.
3. Zadane prace domowe obowiązkowo sprawdzać – wszystkie ilościowo, wybranym uczniom jakościowo.
4. Kłaść większy nacisk na objaśnianie zadań domowych w bardziej obrazowy sposób,
5. Podkreślać celowość zadań i praktyczne zastosowanie.
6. Zadawać zadania bardziej kreatywne, przez które uczniowie dostrzegą ich zastosowanie w życiu codziennym
7. Lekcję zaczynać od wykonywania trudniejszych zadań, natomiast te łatwiejsze zostawić na koniec, aby uniknąć sytuacji, w której uczniowie nie wykonają ich wcale lub przychodzą z zadaniem wykonanym np. przez swojego rodzica.
8. Indywidualizować zadania domowe odpowiednio do możliwości uczniów, aby każde dziecko mogło odnieść sukces.

3. Ocena efektywności Systemu Doradztwa Zawodowego oraz atrakcyjność zajęć prowadzonych zgodnie z planem doradztwa w roku szkolnym 2018/2019.

1. Nauczyciele zostali zapoznani z Systemem Doradztwa Zawodowego.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego (WSDZ) w ZSO w Strzelinie obejmuje celowe, uporządkowane i wzajemnie powiązane działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez naszą szkołę, podlegają wewnętrznej ewaluacji. Zadania te podejmowane są na każdym etapie kształcenia i realizowane są w oparciu o przepisy prawa oświatowego.

W ramach doradztwa zawodowego współpracujemy z doradcami zawodowymi z Mobilnego Centrum Informacji Zawodowej we Wrocławiu, z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Strzelinie oraz przedstawicielami wyższych uczelni.

W październiku br. był kontynuowany cykl zajęć dla maturzystów dotyczących badania predyspozycji zawodowych, aktualnych potrzeb na rynku pracy oraz możliwości wyboru dalszej drogi kształcenia.

W listopadzie przeprowadzono zajęcia dla uczniów klas drugich, dotyczące zainteresowań i predyspozycji zawodowych.

Działania określone w wewnątrzszkolnym systemie doradztwa zawodowego umożliwiają:

- uzyskanie przez uczniów dostępu do pomocy z zakresu doradztwa zawodowego;
- wsparcie rodziców w związku z udzielaniem pomocy w podejmowaniu przez dzieci decyzji edukacyjno-zawodowych;
- wzbogacenie oferty szkoły i jej promocję w obszarze działań z zakresu doradztwa zawodowego;

- przejrzystość i ciągłość oddziaływań poprzez wskazanie osób działających na rzecz WSDZ oraz określenie zakresu ich odpowiedzialności;
- zaplanowanie działań w każdym cyklu kształcenia.

Celem doradztwa zawodowego w klasach I - III w ZSO jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania, przy wsparciu doradczym, decyzji edukacyjnych i zawodowych, uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

Pani pedagog zapytana o to, czy realizuje się w ZSO w Strzelinie zajęcia z doradztwa zawodowego, a jeśli tak, to w jakiej formie, odpowiedziała: „Obowiązkiem nauczycieli uczących na każdym etapie jest przygotowanie uczniów do świadomego wyboru dalszej ścieżki kształcenia. Aby sprostać temu zadaniu, w naszym liceum podejmuje się szereg działań, takie, jak: pogadanki na godzinach wychowawczych i innych lekcjach, wycieczki zawodoznawcze, zajęcia z doradztwa zawodowego, spotkania z doradcami zawodowymi przedstawicielami uczelni wyższych, udział w targach edukacyjnych, targach pracy, Salonie Maturzysty, itp.”.

2. Uczniowie bardzo dobrze oceniają zajęcia z doradztwa zawodowego.

Oferowane przez szkołę zajęcia i spotkania w ramach doradztwa zawodowego są średnio (64%) i bardzo dobrze (30%) oceniane przez większość uczniów.

Poza tym o efektywności podejmowanych działań w stosunku do uczniów dowodzi również ich:

- lepsza znajomość siebie, własnych zainteresowań, mocnych i słabych stron, własnych predyspozycji zawodowych, a także czynników, jakie należy brać pod uwagę przy wyborze przyszłego zawodu i studiów;
- znajomość zawodów istniejących na rynku pracy, czynności, jakie wykonują osoby reprezentujące dane zawody, wymagań i przeciwwskazań zdrowotnych przy ich wykonywaniu;
- wiedza na temat oferty uczelni wyższych, kierunków kształcenia, zasad naboru;
- popyt na indywidualną pomoc w przeprowadzeniu elektronicznego naboru;

3. Wielu uczniów korzysta z indywidualnych porad doradcy zawodowego przy dokonywaniu wyboru przyszłej szkoły/zawodu.

Znaczna część ankietowanych maturzystów przyznaje, że nikt im nie pomaga w wyborze przyszłej uczelni lub zawodu. Część osób wskazała, iż pomocą w tym zakresie służą im rodzice.

Jakie Formy pracy z uczniami są prowadzone w szkole w ramach doradztwa zawodowego?

Są to:

1. zajęcia warsztatowe
2. wykład
3. prezentacje multimedialne
4. zajęcia z doradcą zawodowym
5. targi edukacyjne, spotkania z przedstawicielami wyższych uczelni
6. konsultacje indywidualne i rozmowy wspierające z pedagogiem szkolnym, psychologiem
7. powiązanie treści programowych z poszczególnych przedmiotów z doradztwem zawodowym.

4. Informacje o zawodach oraz inne publikowane przez doradcę zawodowego wzbudzają duże zainteresowanie uczniów.

Zdecydowana większość ankietowanych uważa, że znajomość rynku pracy wpływa na ich wybór przyszłej uczelni.

Większość respondentów potrzebuje więcej informacji o możliwościach realizacji siebie jako pracownika.

5. Absolwenci szkoły potwierdzają trafność dokonanych wyborów zawodowych lub wyboru szkoły.

Na pytanie: „Co świadczy o efektywności działań podejmowanych w ramach doradztwa zawodowego?” - p. Pedagog odpowiedziała: „Różnorodność podejmowanych przez szkołę działań w ramach organizacji doradztwa zawodowego sprzyja właściwym decyzjom dotyczącym kariery edukacyjnej, podejmowanym przez absolwentów naszego liceum. Wydaje się, iż o skuteczności realizowanych przez szkołę czynności świadczą wypowiedzi absolwentów liceum, którzy odwiedzają szkołę i wyrażają zadowolenie z wyboru szkoły wyższej.

Wnioski do pracy:

1. W dalszym ciągu należy prowadzić działania związane z wdrażaniem programu wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego.
2. Należy zadbać o to, by uczniowie wszystkich klas mogli uczestniczyć w spotkaniach z przedstawicielami poszczególnych zawodów.
3. Uczniom biernym, wycofanym należy dopomóc w odkrywaniu ich mocnych stron.
4. Podczas zajęć lekcyjnych wskazywać te mocne strony ucznia, które pozwolą mu rozwijać zainteresowania zgodnie z predyspozycjami.
5. Zachęcać rodziców do rozmów z dziećmi na temat ich pracy zawodowej.
6. Podczas spotkań z rodzicami przedstawiać ofertę zajęć pozalekcyjnych dostępnych na terenie szkoły.
7. Zachęcać rodziców do zapoznania się z ofertą zajęć rozwijających zainteresowania uczniów w miejscach ich zamieszkania.
9. Oferować uczniom zajęcia pomagające im odkrywać i rozwijać swoje uzdolnienia.
10. Organizować zajęcia, spotkania i wyjazdy w ramach doradztwa zawodowego, które będą odpowiadały zainteresowaniom uczniów i udzielać im potrzebnej wiedzy na temat rynku pracy.
11. Podczas lekcji wskazywać uczniom możliwości wykorzystania zdobytej wiedzy w życiu codziennym.
12. Zachęcać uczniów do indywidualnych spotkań z doradcą zawodowym.
13. Podejmować działania mające na celu pomoc uczniom w planowaniu ścieżek rozwoju zawodowego.

4. II część badania pt. „Bezpieczeństwo fizyczne uczniów podczas pobytu w szkole i drodze do/ze szkoły” w ramach zaplanowanego na dwa lata cyklu badań „Psychologiczne i społeczne uwarunkowania bezpieczeństwa w szkole”

1. Uczniowie czują się bezpiecznie w klasie/szkole

Uczniowie czują się bezpiecznie na terenie szkoły oraz w drodze do i ze szkoły, co potwierdzili wszyscy ankietowani. W opinii rodziców szkoła jest miejscem bezpiecznym i przyjaznym.

Czynniki które, że dziecko czuje się bezpiecznie w szkole są:

- dobra opieka ze strony szkoły i odpowiednia postawa nauczycieli
- pełnienie dyżurów przez nauczycieli
- dzieci, młodzież wie do kogo się zwrócić po pomoc
- dziecko ma dobry kontakt z nauczycielami
- dziecko ma dobry kontakt z rówieśnikami
- w szkole panuje dobra atmosfera
- dobry przepływ informacji szkoła – rodzic
- ważne sprawy są rozwiązywane na bieżąco,
- szkoła szybko reaguje na problemy
- prowadzone są zajęcia profilaktyczne
- monitoring.

Zdaniem większości nauczycieli (97% ankietowanych) uczniowie czują się w szkole bezpiecznie (57% ankietowanych odpowiedziało „zdecydowanie tak”, a 40% - „raczej tak

2. Uczniowie czują się bezpiecznie w drodze do oraz ze szkoły

Zdaniem 50% ankietowanych nauczycieli uczniowie czują się bezpiecznie w drodze do i ze szkoły. 23% ankietowanych nie ma zdania w tej kwestii.

3. Bardzo rzadko dochodzi do agresywnych zachowań w szkole

Zdecydowana większość uczniów zdaniem ankietowanych rodziców (81,5%) nie była ofiarą przemocy i nie spotkała się w szkole lub w drodze do/ze szkoły z przejawami przemocy czy agresji.

Zdaniem 70 % rodziców wobec ich dzieci nie są stosowane żadne formy przemocy, najczęstszymi przejawami agresji wobec swoich dzieci o których wiedzą rodzice są: wyśmiewanie, przezywanie oraz wulgarne słownictwo kierowane pod adresem ich dzieci.

Wg większości nauczycieli (80% ankietowanych) w szkole nie ma miejsc, w których uczniowie mogliby nie czuć się bezpiecznie, natomiast zdaniem 13% nauczycieli (4 osoby) miejscami,

w których uczniowie mogą nie czuć się bezpiecznie są: korytarz, toaleta, szatnia i plac przed szkołą.

Zdaniem 33% nauczycieli biorących udział w ankiecie na terenie szkoły nie dochodzi do niebezpiecznych sytuacji czy zachowań. Pozostali ankietowani zaobserwowali następujące niebezpieczne sytuacje i zachowania:

- przemoc słowna (50% nauczycieli),
- wyśmiewanie się uczniów ze swoich kolegów i koleżanek (47% nauczycieli),
- niszczenie ławek lub sprzętów (10%),
- sprzedaż narkotyków (3% = 1 osoba),

4. Uczniowie wiedzą jakie działania podjąć w sytuacji, gdy zostaniesz ofiarą agresji / przemocy

Uczniowie informują o aktach przemocy w szkole oraz w drodze do i ze szkoły w pierwszej kolejności rodziców, a później nauczycieli.

W trudnych sytuacjach uczniowie mogą liczyć, przede wszystkim, na pomoc koleżanek i kolegów, nauczycieli i rodziców.

By wyeliminować zachowania negatywne i wzmocnić dobre relacje między uczniami, nauczycielami i rodzicami powinno się podjąć następujące działania:

- Organizacja warsztatów na temat zagrożeń dla młodzieży
- Podejmowanie częstych rozmów przez wychowawców na temat bezpieczeństwa uczniów, sposobów rozwiązywania konfliktów,
- Organizacja warsztatów z psychologami
- Organizacja zajęć integracyjnych dla młodzieży i rodziców
- Analiza sytuacji rodzinnej uczniów wykazujących zachowania agresywne
- Organizacja spotkań z przedstawicielami policji, osobami pracującym w instytucjach zajmujących się sprawami młodzieży,
- Surowe kary dla uczniów czyniących przemoc,
- Indywidualne rozmowy z uczniami agresywnymi przeprowadzane przez wychowawcy i pedagoga szkolnego,
- Współpraca na linii rodzic – wychowawca- pedagog,
- Anonimowe ankiety wśród uczniów.

Zdaniem większości ankietowanych nauczycieli (90%) uczniowie wiedzą, jakie działania powinni podjąć w sytuacji, gdy staną się ofiarą przemocy lub spotkają się z agresywnym zachowaniem. 10% ankietowanych nie ma zdania w tej kwestii.

Nauczyciele wskazali, że osobami, do których uczniowie zwracają się z prośbą o pomoc w sytuacji budzącej ich niepokój są:

- wychowawcy (60% ankietowanych),
- pedagog (57% ankietowanych),
- rodzice (37% ankietowanych),
- nauczyciel dyżurujący (27%),
- koleżanka/kolega (20%)

5. Uczniowie nie spotykają się z agresywnym zachowaniem poza szkołą

50% nauczycieli stwierdziło, że osoby z zewnątrz (uczniowie innych szkół) nie zakłócają bezpieczeństwa w szkole. Odmiennego zdania było 4 nauczycieli (13% respondentów). Natomiast 37% ankietowanych nauczycieli nie ma zdania w tej kwestii.

Wnioski:

1. uczniowie czują się w szkole bezpiecznie (97%);
2. uczniowie czują się również bezpiecznie w drodze do i ze szkoły (50%);
3. uczniowie wiedzą, jakie działania należy podjąć, gdy staną się ofiarami przemocy lub świadkami niebezpiecznych zachowań (90%);
4. w sytuacjach budzących niepokój uczniowie zwracają się do wychowawców (60%), pedagoga szkolnego (57%), rodziców (37%), nauczycieli dyżurujących (27%);
5. na terenie szkoły nie dochodzi do bójek, zdarza się natomiast przemoc słowna wśród uczniów, wyśmiewanie innych;
6. odwiedzający nasze liceum uczniowie innych szkół nie zagrażają bezpieczeństwu naszych uczniów (50%).

Wnioski do pracy

1. monitorować poziom bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego uczniów,
2. reagować na każde, nawet najmniejsze, niewłaściwe zachowania uczniów,
3. omawiać uczniom i rodzicom cele działań profilaktycznych i wychowawczych, które podejmuje szkoła.

5. Zdalne nauczanie

Znaczna większość ankietowanych nauczycieli preferuje wysyłanie materiałów dydaktycznych z objaśnieniem tematu do samodzielnej pracy (77,3%) oraz wysyłanie filmów edukacyjnych do obejrzenia (77,3%). 40,9% ankietowanych opowiedziało się za prowadzeniem lekcji online oraz pracą z podręcznikiem. 36,4% nauczycieli woli pracować z uczniami indywidualnie poprzez komunikatory.

22,7% osób nagrywa film i przesyła uczniom do obejrzenia. 9,1% ankietowanych woli inną formę pracy zdalnej niż wymienione w pytaniu (nie zostało podane jakie).

-Formą nauczania zdalnego najbardziej odpowiadającą uczniom jest forma, w której nauczyciel wysyła uczniom materiały dydaktyczne z wyjaśnieniem- 75 osób .

-Przedmiot, z którego zajęcia podobają się najbardziej to język obcy 76 ankietowanych, matematyka 42 pkt., język polski 41 osób.

-Powody z jakich uczniowie wybierali wyżej wymienione przedmioty to:

*lubię nauczyciela 67 odp.

* materiały dydaktyczne przekazywane przez nauczyciela pomagają zrozumieć temat 62 odp.

*nauczyciel potrafi nas zaangażować 55 odp.

*interesuje się tymi dziedzinami 48 odp.

*nauczyciel dobrze ocenia 45 odp.

- Przedmioty ,które w nauczaniu zdalnym sprawiają naszym uczniom największe trudności to: matematyka 85 odp., język polski 45 odp., fizyka 39 odp., chemia 37 odp.

-23,1% ankietowanych miało już wcześniej problem z tymi przedmiotami, 38,8% osób nie miało wcześniej problemów z Tymi przedmiotami, a 38,1% ankietowanych miało problem z niektórymi z tych przedmiotów.

Według rodziców uczniom najbardziej odpowiadają takie formy zajęć, jak: przesyłanie materiałów dydaktycznych przez nauczyciela wraz z objaśnieniem tematu do samodzielnej pracy (67%), nagrania lekcji przygotowane przez nauczyciela (47%), lekcje online prowadzone przez nauczyciela przy pomocy platform internetowych (40%), praca z podręcznikiem (33%), indywidualna praca z nauczycielem poprzez komunikatory (13%);

Według rodziców uczniom najbardziej podobają się zajęcia prowadzone zdalnie z: języka polskiego (47%), języka obcego (47%), matematyki (20%), chemii (20%), biologii (20%), historii (20%), zajęć sportowych (13%), WOKu (7%) i języka obcego dla przyrodników (7%);

Podczas zdalnego nauczania największą trudność sprawia uczniom nauka takich przedmiotów jak: matematyka (53%), fizyka (27%), język obcy (27%), biologia (20%), język polski (13%), historia (7%); tylko z niektórych z nich (33%) uczniowie mieli wcześniej problemy;

Nieliczne zajęcia są ciekawe dla uczniów: więcej niż połowa (7%), połowa (13%), mniej niż połowa (13%), pojedyncze lekcje (7%), nie ma takich lekcji (13%);

2. Czy w nauczaniu na odległość wykorzystuje się pracę projektową?

- Jedynie 18,2% nauczycieli przyznaje, iż wykorzystuje pracę projektową podczas zdalnego nauczania.
- Większość nauczycieli nie wykorzystuje tej metody (63,6%), a 18,2% ankietowanych twierdzi, że nie ma takiej możliwości.
- Rodzice twierdzą, że niektórzy nauczyciele wykorzystują w pracy zdalnej pracę projektową (73%);
- -62,9% ankietowanych twierdzi, że nauczyciele wykorzystują w pracy zdalnej metodę projektową, 30%, że niektórzy, a 6% nie wie.
- -tylko 15 osób lubi pracę projektową, 20 osób nie wie czy ją lubi, 27 osób raczej jej nie lubi, 29 osób nie lubi, a 51 osób raczej lubi.

3. Czy w pracy na odległość stosuje się pracę w uczniów w grupie?

- 36,4% nauczycieli daje uczniom możliwość pracy w grupie podczas zdalnego nauczania.
- Większość nauczycieli nie wykorzystuje tej formy pracy (54,5%), a 18,2% ankietowanych twierdzi, że nie ma takiej możliwości.
- Według rodziców nauczyciele nie umożliwiają w pracy zdalnej pracy w grupie (60%), a jeśli tak, to tylko niektórzy (20%);
- 43,4% ankietowanych uczniów twierdzi, że nauczyciele nie umożliwiają pracy w grupie, 35,7% twierdzi, że tylko niektórzy nauczyciele, 17,5% nie wie, a 3,5% twierdzi, że wszyscy nauczyciele umożliwiają pracę w grupie tylko jeśli jest to możliwe.

4. Czy Państwa uczniowie mogą się kontaktować indywidualnie z nauczycielem celem wyjaśnienia materiału?

- Wszyscy nauczyciele przyznają, że dają uczniom możliwość indywidualnego kontaktowania się w celu wyjaśnienia materiału.
- Rodzice twierdzą, że niektórzy nauczyciele są dostępni, by udzielić uczniom odpowiedzi i pomoc w zrozumieniu tematu (66%), zdaniem 13% respondentów – wszyscy;
- 48 ankietowanych uczniów twierdzi, że nauczyciele są dostępni, aby udzielić odpowiedzi, pomoc w zrozumieniu, 69 osób twierdzi, że tylko niektórzy nauczyciele, 22 osoby nie korzystały z pomocy.

4. Czy uczniowie kontaktują się z nauczycielem indywidualnie celem wyjaśnienia przekazanych treści?

- Z większością ankietowanych nauczycieli (59,1%) uczniowie kontaktują się w celu wyjaśnienia materiału, ale rzadko. W przypadku 36,4% nauczycieli kontakt ten jest częsty, a jedna osoba (4,5%) przyznaje, że uczniowie się z nią nie kontaktują w tej sprawie.

- Zdaniem rodziców podczas zdalnego nauczania w wyjaśnieniu niezrozumiałych treści uczniom pomagają najczęściej ich rodzice (73%), rodzeństwo (20%), koledzy lub koleżanki z klasy (13%), nauczyciel (13%), inne osoby (13%), wychowawca (7%);
- -najczęściej w wyjaśnieniu pomaga uczniom: 37,1% kolega /koleżanka, 21% mama /tato, 20%inni

5. Czy uczniowie mają większe czy mniejsze trudności w zrozumieniu materiału przekazywanego w trakcie nauczania na odległość?

- 50% nauczycieli stwierdza, że uczniowie mają większe trudności w zrozumieniu materiału podczas kształcenia na odległość.
- Według 36,4% ankietowanych trudności te są takie same jak podczas nauki w szkole, a 13,6% uznało, że uczniowie mają mniej problemów z opanowaniem nowego materiału.
- uczniowie podczas zdalnego nauczania potrzebują więcej pomocy w nauce (47%); zdaniem 40% - tyle samo;

7. Czy przygotowanie zajęć i materiałów do zajęć zdalnych wymaga od nauczyciela więcej czasu w stosunku do zajęć prowadzonych metodą standardową?

- Zdecydowana większość nauczycieli (95,5%) przyznaje, że poświęca więcej czasu na przygotowanie lekcji i materiałów podczas pracy zdalnej.
- Tylko jedna osoba (4,5%) stwierdziła, że te czynności zajmują jej tyle samo czasu.
- podczas pracy zdalnej uczniowie spędzają więcej czasu na samodzielnej nauce niż w okresie pełnego funkcjonowania szkoły (67%);
- 31,5% ankietowanych spędza teraz więcej czasu na samodzielnej nauce

8. Czy uczniowie oddają zadane prace na czas?

- 9,1% nauczycieli twierdzi, że uczniowie oddają zadane prace w terminie, a 68,2%, że raczej się z tego wywiązują.
- Według 22,7% ankietowanych uczniowie raczej nie wykonują zadań na czas.
- zdaniem 73% rodziców (tak – 40%, raczej tak – 33%) uczniowie mają wystarczającą ilość czasu na odesłanie przekazanych przez nauczyciela zadań; przeciwnego zdania jest 27% ankietowanych rodziców;
- -20% osób ma wystarczającą ilość czasu na odesłanie zadań od nauczycieli, a 40,6% odpowiedziało, że raczej tak.

9. Czy nauczyciel utrzymuje kontakt z wychowawcą klas, które naucza?

- Zdecydowana większość nauczycieli (95,5%) twierdzi, że jest w kontakcie z wychowawcami klas, które uczy.
- Tylko jedna osoba (4,5%) uważa, że nie było takiej potrzeby.

10. Czy w trakcie nauczania zdalnego pojawia się więcej czy mniej problemów wychowawczych niż w trakcie nauki w szkole?

- Według 40,9% nauczycieli trudno jest określić, czy uczniowie sprawiają więcej, czy mniej problemów wychowawczych podczas zdalnego nauczania.
- 27,3% ankietowanych uznaje, że tych problemów jest tyle samo, 22,7%, że jest ich mniej, a jedynie 9,1% zauważyło więcej problemów.
- podczas pracy zdalnej uczniom brakuje: bezpośredniego kontaktu z nauczycielem (73%), bezpośredniego kontaktu z rówieśnikami (47%), uzasadniania otrzymywanych ocen (47%), pracy w grupie (20%), sprzętu do nauki (13%), lekcji online (13%), kontaktu z wychowawcą (13%);

11. Jakie trudności występują w zdalnym nauczaniu?

- Najczęściej wskazywanymi problemami było słabe połączenie internetowe (68,2%), słaby sprzęt (45,5%) oraz problem z dostępnością sprzętów elektronicznych (31,8%).
- 18,2% ankietowanych ma nieaktualne oprogramowanie i nie potrafi obsługiwać urządzeń i programów do nauki na odległość.
- 13,6% nauczycieli nie posiada własnego pomieszczenia do przygotowania się do zajęć lub ma inne problemy (nie zostały wskazane).
- Według 9,1% nauczycieli problemem jest brak wsparcia dyrekcji.
- Jedna osoba (4,5%) ma trudności spowodowane brakiem drukarki.
- 18,2% nauczycieli nie napotkało żadnych trudności podczas pracy zdalnej.
- Według rodziców 67% uczniów boryka się z trudnościami podczas pracy w domu, a są to: słabe połączenie internetowe (40%), słaby sprzęt (27%), brak wsparcia nauczycieli (27%), nieaktualne oprogramowanie (13%), brak możliwości skupienia (13%), problem z dostępnością sprzętów elektronicznych (7%);
- największe trudności napotkane w nauce w domu to słabe połączenie internetowe [81 osób] i brak możliwości skupienia [47osób]

13. Ile uczniowie w tygodniu poświęcają na przygotowanie się do i uczestnictwo w zajęciach zdalnych – przed monitorem (komputera, tabletu, telefonu, telewizora)?

- Według większości nauczycieli (59,1%) uczniowie spędzają przed ekranem komputera, telefonu itd. w celu przygotowania się do zajęć lub uczestniczenia w nich 1-3 godziny, 31,8% uważa, że jest to mniej niż godzina, a 9,1% ankietowanych stwierdza, że 3-6 godzin.
- realizując zajęcia szkolne i przygotowując się do nich uczniowie spędzają przed ekranem (komputera, laptopa, tabletu, telefonu, telewizora) dziennie średnio ok. 3-6 godzin (53%), rzadziej 1-3 godziny (33%);
- natomiast w celach innych niż nauka uczniowie spędzają przed ekranem średnio ok. 1-3 godzin (47%), niektórzy od 3 do 6 godzin (27%), a nawet poniżej godziny (13%);
- -47,6% dzieci spędza przed ekranem pomiędzy 1-3 godziny dziennie w celu przygotowania się do zajęć, 35% od 3do6godzin ,9,8% powyżej 6godzin ,a tylko 7,7% poniżej godziny,tyle samo czasu dzieci spędzają przed ekranem telewizora w celach innych niż nauka

14. Jak wygląda współpraca z rodzicami w okresie prowadzenia nauczania zdalnego?

- 27,3% nauczycieli bardzo dobrze, a 31,8% dobrze ocenia współpracę z rodzicami podczas zdalnego nauczania.
- Według 18,2% współpraca ta jest średnia, a jedna osoba (4,5%) przyznaje, że zła.
- 18,2% ankietowanych uważa, że ich zajęcia nie wymagają współpracy z rodzicami.
- w większości rodzice bardzo dobrze oceniają kontakt z wychowawcą: 5 punktów (60%), 4 punkty (13%), 3 punkty (7%), 1 punkt (7%);
- -27,3% ankietowanych uczniów stwierdza, że ma bardzo dobry kontakt z wychowawcą, 27,3% że dobry, 18,2% 5 dostateczny, 16,1% dopuszczający.

15. Jak można ocenić przygotowanie naszej szkoły do prowadzenia zajęć na odległość?

- 31,8% nauczycieli bardzo dobrze, a 40,9% dobrze ocenia przygotowanie szkoły do prowadzenia zajęć na odległość.
- Według 18,2% szkoła jest średnio przygotowana do takiej formy pracy.
- Jedna osoba (4,5%) uważa, że szkoła jest bardzo źle przygotowana, a jeszcze inna (4,5%), że źle.
- zdaniem większości rodziców (40%) nauczyciele naszej szkoły są dostatecznie (ocena 3) przygotowani do prowadzenia zajęć na odległość; 27% badanych ocenia przygotowanie nauczycieli na bardzo dobre (ocena 5), 13% rodziców ocenia przygotowanie na dobre (ocena 4) i mierne (ocena 2) lub niedostateczne (ocena 1) – 7%;
- zdaniem rodziców podczas pracy zdalnej za dużo jest: materiałów do samodzielnej pracy (60%), prac domowych (27%), e-maili (20%), informacji (13%), lekcji online (7%), oceniania (7%);
- w nauce zdalnej uczniom podoba się możliwość dostosowania tempa pracy do swoich potrzeb (53%), możliwość pracy w ciszy (40%), możliwość konsultacji z nauczycielem (27%), możliwość samodzielnej pracy (20%);
- w pracy zdalnej najbardziej uczniom brakuje bezpośredniego kontaktu z rówieśnikiem [74 osoby] oraz bezpośredniego kontaktu z nauczycielem [71 osób].
- za dużo w pracy zdalnej jest materiałów do samodzielnej pracy [93 osoby], prac domowych [76 osób] i informacji 41 osób.
- w pracy zdalnej najbardziej uczniom podoba się możliwość dostosowania tempa pracy do możliwości uczniów [60,8%], oraz możliwość pracy w ciszy [32,9%].
- 57,3% twierdzi, że nie ma zajęć które chcieliby żeby zostały dalej prowadzone zdalnie, a 33,6% twierdzi ,że są takie zajęcia
- zajęcia , które miałyby być prowadzone zdalnie już zawsze to zostały tu wymienione praktycznie wszystkie przedmioty ,ale również :squash , doradztwo zawodowe, zajęcia dziennikarskie, podstawy prawa.

16. Jakiego urządzenia używa się do nauki na odległość (możesz wskazać więcej niż jedną odpowiedź)?

- Wszyscy nauczyciele wykorzystują komputer i laptop do pracy zdalnej.
- Wielu ankietowanych (59,1%) używa w tym celu także telefonu.
- 18,2% nauczycieli posługuje się również tabletem.
- -88,1% uczniów używa do nauka komputera bądź laptopa .

18. Jak ocenia nauczyciel swoje umiejętności obsługi urządzeń komputerowych i programów do nauczania na odległość?

- Większość nauczycieli (63,6%) uważa, że ich umiejętności obsługi urządzeń komputerowych i programów do nauczania na odległość są dobre, a 9,1% twierdzi, że nawet bardzo dobre.
- 18,2% ankietowanych ocenia swoje umiejętności na przeciętne, a tylko jedna osoba (4,5%) na słabe.

19. Które z programów są godne polecenia innym nauczycielom?

- Do najczęściej polecanych programów należą: Discord, Skype, ZOOM, Messenger, Youtube, TEAMS
- Nauczyciele wskazali też na przydatność takich platform jak: WPS Office, Platforma e-podręczniki, Wolne Lektury

Z dodatkowych informacji przesłanych przez rodziców wynika, że dzieciom szczególną trudność sprawiają:

- sprawdziany na czas, gdzie na jedno pytanie dziecko ma czas 2 minuty na odpowiedź (matematyka, biologia)- z portalu testportal.pl
- brak oddanego sprawdzonego sprawdzianu (tylko liczba punktów na portalu testportal.pl i nadal nie wiemy, co było źle)
- brak odpowiedzi zwrotnej, dlaczego taka, a nie inna ocena (co było źle w zadaniu, aby nie robić już tego błędu)
- sprawdziany w czasie 45 minut lekcji w rzeczywistym czasie, kiedy ona jest w planie (jeden komputer, jaki jest w domu zabieram ze sobą do pracy i nie ma możliwości pisać sprawdzianu. Po powrocie zadania domowe odrabia jeszcze dwoje pozostałych moich dzieci. Muszą się wszyscy podzielić)
- bardzo dużo zadań domowych z jednego przedmiotu- czasem kilka stron zadane na następny dzień
- niesystematyczne ocenianie- przez dwa miesiące nie ma żadnej oceny z przedmiotu, a później w dwa tygodnie pojawia się dużo zadań, sprawdzian i wszystko jest na ocenę
- dwa sprawdziany dziennie, nawet cztery w tygodniu- nie wszystkie wpisane do dziennika
- brak jednolitości we wpisywaniu zadań domowych- albo w zakładce zadania domowe, albo w wiadomościach wraz z lekcją. Dziecko powinno wiedzieć gdzie umieszczane jest zadanie domowe i powinno być jasno napisane, co jest do odesłania na ocenę. W sformułowaniu: opracuj stronę 56 i zrób zadanie 5 i 3 nie wiadomo, czy to zadanie odesłać i czy jest na ocenę, a później pojawia się minus.

Wnioski:

1. Nauczanie zdalne w szkole przyjmuje najczęściej formę wysyłania materiałów dydaktycznych z objaśnieniem tematu do samodzielnej pracy oraz wysyłania filmów edukacyjnych do obejrzenia. Część nauczycieli prowadzi też lekcje online.
2. Większość nauczycieli nie wykorzystuje pracy projektowej i nie daje uczniom możliwości pracy w grupach podczas nauczania na odległość.
3. Wszyscy nauczyciele stwarzają uczniom możliwość kontaktu indywidualnego w celu wyjaśnienia realizowanego materiału, ale większość ankietowanych przyznaje, że uczniowie rzadko korzystają z tej formy pomocy.

4. Według ankietowanych nauczycieli uczniowie mają takie same lub większe problemy z opanowaniem nowego materiału w okresie zdalnego nauczania, ale raczej starają się wykonywać zlecone zadania w terminie.
5. Prawie wszyscy ankietowani nauczyciele przyznają, że podczas pracy zdalnej poświęcają więcej czasu na przygotowanie się do zajęć i opracowanie materiałów do lekcji.
6. Wszyscy nauczyciele wykorzystują komputer i laptop do pracy zdalnej. Wielu ankietowanych używa w tym celu także telefonu.
7. Większość nauczycieli uważa, że ich umiejętności obsługi urządzeń komputerowych i programów do nauczania na odległość są dobre, a część twierdzi, że nawet bardzo dobre.
8. Według ankietowanych nauczycieli ciężko jest stwierdzić, czy uczniowie sprawiają więcej, czy mniej problemów wychowawczych podczas zdalnego nauczania. Jednakże prawie wszyscy nauczyciele pozostają w stałym kontakcie z wychowawcami klas, które uczą.
9. Nauczyciele bardzo dobrze i dobrze oceniają współpracę z rodzicami w nauczaniu na odległość.
10. Najczęściej wskazywanymi problemami w nauczaniu zdalnym były: słabe połączenie internetowe, słaby sprzęt oraz problem z dostępnością sprzętów elektronicznych.
11. Według większości nauczycieli przygotowanie się i uczestnictwo w zajęciach online zajmuje uczniom 1-3 godziny. Tyle też czasu w ich ocenie spędzają uczniowie przed ekranem komputera, telefonu itd.
12. Zdecydowana większość nauczycieli bardzo dobrze i dobrze ocenia przygotowanie szkoły do prowadzenia zajęć na odległość.

Wnioski do pracy

1. Podczas pracy zdalnej zapisywać zadania domowe w jednym miejscu (np. dziennik elektroniczny), tak by było widoczne obciążenie nauką uczniów.
2. Uzasadniać wystawiane oceny.
3. Oceniać systematycznie
4. Starać się stosować pracę w grupach.

MOCNE I SŁABE STRONY SZKOŁY:

Skuteczność działań w zakresie przeciwdziałania narkomanii

Mocne strony szkoły:

1. Uczniowie czują się w szkole bezpiecznie.
2. Uczniowie wiedzą, jakie zagrożenia niesie Internet.
3. Uczniowie zgłaszają się o pomoc do pedagoga i wychowawcy.
4. Uczniowie znają zagrożenia związane z narkotykami i dopalaczami.
5. Program wychowawczo-profilaktyczny jest adekwatny do likwidacji zdiagnozowanych ryzyk.

Słabe strony szkoły:

1. Uczniowie używają wulgaryzmów.
2. W klasach są osoby konfliktowe i zdarzają się osoby wykluczone.
3. Uczniowie sporadycznie doświadczają cyberprzemocy.

Zadania domowe:

Mocne strony szkoły:

1. Uczniowie nie potrzebują pomocy dorosłych przy odrabianiu lekcji.
2. Zdecydowana większość uczniów odrabia zadanie domowe.
3. Praca domowa jest zrozumiała dla uczniów.

Słabe strony szkoły:

1. Prace domowe nie zawsze są sprawdzane przez nauczycieli.
2. Uczniowie spędzają na odrabianiu lekcji 1-2 godziny dziennie.
3. Uczniowie dostają za dużo zadań domowych.
4. Uczniowie niechętnie odrabiają zadania domowe.

Efektywność doradztwa zawodowego

Mocne strony szkoły:

1. Nauczyciele znają System Doradztwa Zawodowego obowiązujący w szkole.
2. Uczniowie dobrze oceniają zajęcia z doradztwa zawodowego.
3. Informacje o zawodach wzbudzają zainteresowanie uczniów.
4. Absolwenci potwierdzają trafność dokonanych wyborów.

Słabe strony szkoły:

1. Uczniowie klas maturalnych twierdzą, że nie mają pomocy w wyborze przyszłej uczelni lub zawodu.
2. Uczniowie otrzymują za mało informacji o zawodach.

Bezpieczeństwo w szkole i w drodze do szkoły

Mocne strony szkoły:

1. Uczniowie czują się bezpiecznie w szkole i w drodze do i ze szkoły.
2. Uczniowie wiedzą, jakie działania podjąć, gdy stają się ofiarą przemocy.

Słabe strony szkoły:

1. Uczniowie stosują agresję słowną.

Zdalne nauczanie:

Mocne strony szkoły:

1. Uczniom odpowiada forma wysyłania materiałów dydaktycznych wraz z wyjaśnieniami.
2. Uczniowie mogą się kontaktować z nauczycielem celem wyjaśnienia materiału (wg rodziców i nauczycieli).
3. Uczniowie kontaktują się z nauczycielami indywidualnie.
4. Uczniowie więcej się uczą samodzielnie.
5. Uczniowie raczej wywiązują się z zadanych prac.
6. Uczniowie mają wystarczająco dużo czasu na odesłanie zadań.
7. Nauczyciele utrzymują kontakt z wychowawcą klasy.
8. Współpraca nauczycieli z rodzicami jest oceniana przez wszystkie strony raczej dobrze.
9. Uczniom odpowiada możliwość dostosowania tempa do własnych możliwości.

Słabe strony szkoły:

1. Nauczyciele nie wykorzystują w zdalnej pracy metody projektowej.
2. Uczniowie nie pracują w grupie.
3. Głównie rodzice, rodzeństwo i koledzy pomagają w wyjaśnieniu przekazanych treści.
4. Uczniowie mają trudności w zrozumieniu przekazywanych treści w nauczaniu na odległość (szczególnie jeśli chodzi o matematykę, j. polski, fizykę i chemię)
5. Przygotowanie zajęć podczas nauczania na odległość wymaga od nauczyciela dużo więcej czasu w stosunku do nauczania w szkole.
6. Uczniom brakuje bezpośredniego kontaktu z nauczycielami i rówieśnikami.
7. Uczniowie nie otrzymują uzasadnienia ocen.
8. Wszystkie strony borykają się z problemem słabego Internetu i brakiem możliwości skupienia.
9. Uczniowie spędzają dziennie 3-6 godzin przed monitorem (nauka) i 1-3godzin (rozrywka).
10. Sprawdziany na czas sprawiają uczniom trudność.
11. Brak systematycznego oceniania.
12. Za dużo zadań domowych z jednego przedmiotu na następny dzień.

7. Ocena efektywności kształcenia wraz z analizą egzaminów zewnętrznych.

7.1. Wyniki klasyfikacji rocznej – ujęcie statystyczne

WYNIKI KLASYFIKACJI ROCZNEJ W LO W ROKU SZKOLNYM 2019/2020

KLASA	ŚREDNIA OCEN
I H	4,81
I F	4,70
II A	4,56
II B	4,54
I C	4,52
I B	4,44
I D	4,44
I A	4,22
I G	4,19
I E	4,18
II D	4,18
II C	3,81
Śr.LO	4,38

FREKWENCJA PO KLASYFIKACJI ROCZNEJ W LO
W ROKU SZKOLNYM 2019/2020

KLASA	ŚREDNIA FREKWENCJA %
I H	97,40
II D	94,87
I G	94,09
I C	93,86
I D	93,60
I A	93,42
I B	93,14
II C	93,06
I F	91,78
IE	91,75
II B	88,54
II A	87,65
Śr.frek.LO	92,76%

7.2. Udział uczniów w konkursach i ich osiągnięcia w roku szkolnym 2019/20

**OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO
W II SEMESTRZE ROKU SZKOLNEGO 2019/2020**

8.

Nazwa konkursu	Zasięg (ogólnopolski, wojewódzki, powiatowy, szkolny)	Organizator, opiekun (nauczyciel)	Uczeń, klasa,	zajęte miejsce
Mistrzostwa Dolnego Śląska w Sudoku	dolnośląski	Politechnika Wrocławska Opiekun: Agnieszka Szałajko	Aleksandra Wielosik, kl. 1h Paweł Stępien, kl. 1h	Finaliści
Walentynkowy Szkolny Konkurs Poezji Obcojęzycznej	szkolny	Emilia Kwiatkowska – nauczyciel języka angielskiego	Wiktoria Łuzna, kl. II a Magdalena Czaja, kl. II d Aleksandra Puk, kl. II a	I miejsce II miejsce III miejsce
Konkurs Języka Angielskiego FOX	ogólnopolski	Instytut Filologii Angielskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie Opiekunowie: Agnieszka Nowotyńska,	Kamil Wójcikiewicz, kl. III a Michał Put, kl. I g Natalia Banicewicz, kl. II d Alicja Makowska, kl. II d	uczestnicy

			Zofia Domańska, kl. IId Kinga Harhala, kl. IId Magdalena Czaja, kl. IId Marta Michułka, kl. IId Julia Fałat, kl. IId	
Konkurs z okazji Dnia Dziecka w ramach wydarzenia 1czerwca z WIB „Oszacuj z Bakcylem”	ogólnopolski	Fundacja Warszawski Instytut Bankowości Opiekun: Małgorzata Bodak	Natalia Mazowita, kl. IId Patrycja Pawłowska, kl. IId Mikołaj Nowaczewski, kl. IId Zuzanna Szloser, kl. IId	Jeszcze nierozstrzygnięty
Konkurs na prowadzącego wywiad "bądź prezenterem przeprowadź wywiad z prezesem banku	ogólnopolski	Fundacja Warszawski Instytut Bankowości Opiekun: Małgorzata Bodak	Joanna Kudła, kl. IId	Laureatka I miejsca - prowadziła wywiad z dyrektorem ING BANK ŚLĄSKI Maciejem Ogórkiewiczem
IV Dolnośląski Konkurs Recytatorski Poezji Sybirackiej „Wiersze ojców naszych”	dolnośląski	Stowarzyszenie Pamięci Zesłańców Sybiru we Wrocławiu oraz Ośrodek Pamięć i Przyszłość Opiekun: Magdalena Mróz-Pacia	Julia Kuta kl. I c	wyróżnienie
Turbolandeskunde Schweiz	wojewódzki	Opiekun: Dorota Wieruszewska	Patryk Musiałowski kl. III b	III miejsce

			Julia Musiałowska kl. III b Wiktoria Kruk kl. III b	
Powiatowy Konkurs Interdyscyplinarny " Wiedza o świetle"	powiatowy	Opiekunowie: Iwona Filipek, Janusz Kowalski, Bożena Buła, Karolina Zawierucha	Martyna Stawarska, kl. IIIa Hanna Paluch, kl. Ia Bartosz Kwiatkowski, kl. IIa	I miejsce II miejsce III miejsce

9. Zadania na przyszły rok szkolny 2020/2021

1. Podniesie efektywności kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi poprzez:

- pomoc w wyrównaniu braków wynikających z doświadczanych niepowodzeń edukacyjnych (zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, dostosowanie wymagań),
- przygotowanie do efektywnego uczestnictwa w życiu klasy i szkoły (trening umiejętności społecznych, budowanie poczucia własnej wartości i wiary w pokonywanie trudności poprzez wzmocnienia pozytywne, systemy motywacyjne),
- dostrzeganie mocnych stron ucznia, ukierunkowywanie jego aktywności poprzez tworzenie warunków do rozwoju zainteresowań, wzmacnianie poczucia własnej wartości, samooceny, odpowiedzialności za własne działania,
- odpowiednie kreowanie sytuacji edukacyjnych umożliwiających nawiązywanie pozytywnych kontaktów społecznych,
- modyfikowanie wzorów zachowań; wskazywanie alternatywnych, konstruktywnych sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych i postępowania adekwatnego do wymagań wynikających z konkretnych sytuacji społecznych (uczenie radzenia sobie ze stresem, trening zastępowania agresji, trening umiejętności społecznych),
- promocja zdrowego stylu życia (profilaktyka uzależnień) i alternatywnych do zachowań ryzykownych sposobów spędzania czasu wolnego, rozwijanie zainteresowań, kompetencji społecznych, komunikacyjnych,
- podejmowanie działań integrujących w zespole klasowym, modelowanie zachowań poprzez przykład i pozytywne wzmocnienia, umożliwienie odniesienia sukcesów wzmacniających wiarę ucznia we własne możliwości,
- umożliwienie konstruktywnego radzenia sobie z emocjami, uczenie sposobów odreagowywania napięć.
- budowanie systemu wartości wspólnego dla ucznia i społeczności szkolnej.

2. Podniesienie efektywności nauczania w grupie uczniów z niepowodzeniami szkolnymi, poprzez poprawnie przeprowadzoną na wstępie przyczynę niepowodzeń, następnie zindywidualizowanie strategii pracy z uczniem i organizację właściwych form pomocy.

3. Podniesie efektywności zajęć dydaktycznych.

4. Podniesienie efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

5. Przygotowanie odpowiedniej oferty zajęć rozwijających zainteresowania uczniów.

6. Zwiększenie ilości działań innowacyjnych w Szkole.

Uczniowie w Szkole mają uczyć się kreatywności, a także postaw przedsiębiorczości sprzyjających aktywnemu uczestnictwu w życiu gospodarczym. Możliwe będzie to dzięki wykorzystaniu w procesie kształcenia innowacyjnych rozwiązań programowych, organizacyjnych lub metodycznych.

W świetle ustawy Prawo oświatowe, działalność innowacyjna jest **integralnym elementem działalności szkoły**. Zaproponowane w ustawie regulacje prawne dotyczące działalności innowacyjnej określają:

- konieczność zapewnienia przez system oświaty kształtowania u uczniów postaw przedsiębiorczości i kreatywności, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu w życiu

gospodarczym, w tym poprzez stosowanie w procesie kształcenia innowacyjnych rozwiązań programowych, organizacyjnych lub metodycznych (art. 1 pkt 18),

- obowiązek tworzenia przez szkoły i placówki warunków do rozwoju aktywności, w tym kreatywności uczniów (art. 44 ust. 2 pkt 3),
- możliwość wspierania nauczycieli, w ramach nadzoru pedagogicznego, w realizacji zadań służących poprawie istniejących lub wdrożeniu nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu nowatorskich działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów oraz nauczycieli (art. 55 ust. 1 pkt 4),
- obowiązek stwarzania przez dyrektora szkoły warunków do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły lub placówki (art. 68 ust. 1 pkt 9),

Należy zdecydowanie zwiększyć ilość działań innowacyjnych podejmowanych przez nauczycieli Szkoły. Ma to istotny wpływ na realizację zadań przez Szkołę, a także na realizację wybranych kryteriów oceny przez nauczycieli.

7. Opracowanie do dnia 30 września 2020 r. Programu Wychowawczo-Profilaktycznego, zawierającego wyniki diagnozy czynników ryzyka oraz czynników chroniących w zakresie przeciwdziałania używania przez uczniów środków odurzających.

Praca zdalna:

Wnioski:

w dydaktycznej pracy zdalnej pamiętać o:

1. równomiernym obciążeniu ucznia pracą (lekcja + zadanie domowe). Nie zadawać zbyt dużo zadań do wykonania i samodzielnego opracowania;
2. systematycznym ocenianiu prac i zadań ucznia;
3. wywiązywaniu się z terminowości oceniania prac ucznia (w terminie określonym w statucie szkoły);
4. wysyłaniu zadań lub notatek do lekcji w terminie lekcji, nie w czasie wolnym od zajęć (weekendy) lub w późnych godzinach nocnych;
5. celu nauczania zdalnego: wysyłaniu notatek, informacji, wskazówek do rozwiązywania zadań; (nie tylko zadań do wykonania, linków do filmów lub prezentacji w podręczniku lub w przesłanych materiałach);
6. dostosowaniu terminu i godziny odesłania zadań / sprawdzianów do możliwości uczniów w nauce zdalnej oraz do możliwości / ewentualnych utrudnień technicznych;
7. terminie wystawienia rocznej oceny proponowanej zachowania;
8. zgodności wystawienia ocen proponowanych z zapisami w Statucie;

9. terminowym uzupełnianiu dokumentacji szkolnej (dziennik elektroniczny);
10. obowiązku realizacji zajęć zgodnie z planem lekcji;
11. odpowiadaniu na pytania uczniów i rodziców przez dziennik elektroniczny;
3. wywiązywaniu się z obowiązków pracownika zgodnie z art. 100 Kodeksu Pracy;
4. wywiązywaniu się z obowiązków nauczyciela / wychowawcy w terminie określonym przez dyrektora lub wicedyrektora;
5. odbieraniu maili i telefonów ze szkoły w godzinach pracy;
5. przesyłaniu dyrektorowi notatek do lekcji każdego dnia – w celu monitorowania obciążenia uczniów pracą i monitorowania czasu spędzonego przed monitorem;